

M A A T A L O U S

MAATALOUDEN VUOSITILASTO

LANTHUSHÅLLNING

LANTBRUKETS ÅRSSTATISTIK

AGRICULTURE

ANNUAL STATISTICS OF AGRICULTURE

1959

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
THE OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

III:52

MAATALOUS

MAATALOUDEN VUOSITILASTO

LANTHUSHÅLLNING

LANTBRUKETS ÅRSSTATISTIK

AGRICULTURE

ANNUAL STATISTICS OF AGRICULTURE

1959

HELSINKI 1960

VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO - OULUN KIRJAPAINO
KÄSIKIRJAINEN

1960

1. KIRJAINEN

2. KIRJAINEN

3. KIRJAINEN

4. KIRJAINEN

5. KIRJAINEN

Alkulause.

Maataloustilastosta 13 päivänä tammikuuta vuonna 1950 annetun lain ja sen 5 §:n nojalla annetun asetuksen 2 §:n mukaan on maatalouden vuositilasto laadittava mm. maanviljelyksestä, kuten sääsuhteista, kasvillisuuden kehityksestä, maatalousmaan aloista ja sadoista, sekä kotieläimistä ja niiden tuotoksista ja meijeriliik-
keestä. Edelleen on vuositilaston yhteydessä laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesäkuukausien ajalta. Nyt julkisuuteen saatettavassa niteessä esitetään maatalousministeriön vahvistaman suunnitelman mukaisesti maataloutta koskevia tilastotietoja vuodelta 1959.

Helsingissä, 9 päivänä huhtikuuta 1960.

Förord.

I stöd av lagen om lantbruksstatistik av den 13 januari 1950 och enligt § 2 i förordningen, som utfärdats i stöd av § 5 i förenämnda lag, bör lantbruksstatistik upprättas bl. a. över lantbruket, såsom beträffande väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, lantbruksjordens arealer och skördar, husdjuren och deras produktion samt mejerihushållningen. Vidare bör i samband med årsstatistiken uppgöras redogörelse över skördeutsikter och i anslutning till dem varande omständigheter under sommarmånaderna. I det nu publicerade bandet anföres i enlighet med av lantbruksministeriet fastställd plan statistiska uppgifter från år 1959.

Helsingfors, den 9 april 1960.

Hans Perttula

Matti Annala

P. J. Saksä

Sisällys.

Johdanto	Sivut
Tilaston tulokset vuonna 1959	7
A. Maatalousmaan alat vuonna 1959	7
B. Viljelykasvien alat ja sadot vuonna 1959	8
1. Alat	8
2. Väkilannoitteiden käyttö	12
3. Viljelykasvien sadot	13
a. Selvitykset satotoiveista	13
b. Viljelykasvien sadot ja sadon käyttö vuonna 1959	28
C. Niittyheinän sato vuonna 1959	32
D. Kotieläinten luku ja tuotos vuonna 1959	33
1. Kotieläinten luku	33
2. Kotieläinten tuotos	40
E. Puutarhanviljely vuonna 1959	46
F. Meijeriliike vuonna 1959	48
G. Yleiskatsauksia	58
English summary	60

TAULUKKOLUETTELO:

1. Maatalousmaan alat maanviljelysseuroittain vuonna 1959	8
2. Viljelykasvien alat koko maassa vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59	9
3. Viljakasvien ja herneen viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959	10
4. Perunan ja juurikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959	10
5. Vihantarehun ja nurmikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959	11
6. Muiden kasvien viljelyalat ja muu peltoala sekä koko peltoala maanviljelysseuroittain vuonna 1959	11
7. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosien 1958 ja 1959 sadoille	12
8. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	13
9. Kevätviljojen, perunan ja juurikasvien kylvöajat maanviljelysseuroittain vuonna 1959	18
10. Viljelykasvien ha- ja koko sadot vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59	29
11. Tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	30
12. Viljelykasvien koko sadot maanviljelysseuroittain vuonna 1959	30
13. Ravinto- ja rehukasvien rehuyksikkösadot vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59	32
14. Ravinto- ja rehukasvien koko rehuyksikkösadot maanviljelysseuroittain vuonna 1959	33
15. Vehnän, rukiin, ohran, kauran ja perunan sadon käyttö prosenteissa maanviljelysseuroittain sato-vuonna 1958/59	34
16. Ostettu yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmille sato-vuonna 1958/59	34
17. Niittyheinän sato maanviljelysseuroittain vuonna 1959	35
18. Kotieläinten luku 15. 6. vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59	36
19. Hevosten luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959	37
20. Nautaeläinten luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959	37
21. Sikojen luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959	38
22. Lampaiden ja vuohien luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959	38
23. Siipikarjan luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959	39
24. Kotieläinten nautayksikköluvut eläinryhmittäin vuo-sina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59	39

Innehåll.

Inledning.	Sid.
Resultaten av statistiken år 1959	7
A. Lantbruksjordens arealer år 1959	7
B. Odlingsväxternas arealer och skördar år 1959	8
1. Arealerna	8
2. Användningen av handelsgödsel	12
3. Odlingsväxternas skördar	13
a. Utredningar av skördeutskiktarna	13
b. Odlingsväxternas skördar och skördens användning år 1959	28
C. Skörden av ängshö år 1959	32
D. Husdjurens antal och produktion år 1959	33
1. Husdjurens antal	33
2. Husdjurens produktion	40
E. Trädgårdsodlingen år 1959	46
F. Mejeriörelsen år 1959	48
G. Översikter	58
English summary	60

TABELLFÖRTECKNING:

1. Lantbruksjordens arealer per lantbrukssällskap år 1959	8
2. Arealerna för odlingsväxterna i hela landet åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59	9
3. Arealerna för sädesväxter och arter per lantbrukssällskap år 1959	10
4. Arealerna för potatis och rotfrukter per lantbrukssällskap år 1959	10
5. Arealerna för grönfoder och vallväxter per lantbrukssällskap år 1959	11
6. Arealerna för övriga växter och övrig åkerareal samt hela åkerarealen per lantbrukssällskap år 1959	11
7. Användningen av handelsgödsel och jordbruksskalk på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna för 1958 och 1959 års skördar	12
8. Användningen av handelsgödsel och jordbruksskalk på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	13
9. Säningstiderna för vårsäd, potatis och rotfrukter per lantbrukssällskap år 1959	18
10. Odlingsväxternas ha- och totalskördar åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—1959	29
11. De viktigaste odlingsväxternas ha-skördar på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	30
12. Odlingsväxternas totalskördar per lantbrukssällskap år 1959	30
13. Närings- och foderväxternas foderenhetsskördar åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59	32
14. Närings- och foderväxternas totala foderenhetsskördar per lantbrukssällskap år 1959	33
15. Skördarnas av vete-, råg-, korn-, havre- och potatis användning i procent per lantbrukssällskap skörde-åren 1958/59	34
16. Inköpts till de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under skördeåret 1958/59	34
17. Skörden av ängshö per lantbrukssällskap år 1959	35
18. Antal husdjur 15. 6. åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59	36
19. Antal hästar per lantbrukssällskap år 1959	37
20. Antal nötkreatur per lantbrukssällskap år 1959	37
21. Antal svin per lantbrukssällskap år 1959	38
22. Antal får och getter per lantbrukssällskap år 1959	38
23. Antal fjäderfän per lantbrukssällskap år 1959	39
24. Antal husdjur i nötenheter per djurgrupp åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59	39

25. Maidon tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	40	25. Mjolkproduktionen och mjölkens användning på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	40
26. Naudan- ja vasikanlihan tuotos yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	42	26. Produktionen av nöt- och kalvkött på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	42
27. Sianlihan tuotos ja porsaiden myynti yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	44	27. Produktionen av svinkött och försäljning av grisar på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	44
28. Lampaanlihan ja villan tuotos yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	45	28. Produktionen av fårkött och ull på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	45
29. Kanamunien tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	46	29. Produktionen och konsumtionen av hönsägg på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959	46
30. Tietoja tärkeimpien puutarhakasvien viljelystä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	47	30. Uppgifter om odlingen av de viktigaste trädgårdsväxterna per lantbrukssällskap år 1959	47
31. Tietoja meijeriliikkeestä koko maassa vuosina 1958 ja 1959	49	31. Uppgifter om mejerirörelsen i hela landet åren 1958 och 1959	49
32. Meijerien vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto koko maassa kuukausittain vuonna 1959	50	32. Av mejerierna mottaget råämne samt produktionen i hela landet per månad år 1959	50
33. Meijerien vastaanottama maito sekä tuotanto litroissa maanviljelysseuroittain vuosina 1958 ja 1959 ..	50	33. Av mejerierna mottagen mjölk samt produktionen i liter per lantbrukssällskap åren 1958 och 1959	50
34. Meijerien vastaanottama maito (l) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959	52	34. Av mejerierna mottagen mjölk (l) per lantbrukssällskap och per månad år 1959	52
35. Meijereissä valmistettu voita (kg) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959	52	35. Av mejerierna berett smör (kg) per lantbrukssällskap och per månad år 1959	52
36. Meijereissä valmistettu juustoa (kg) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959	54	36. Av mejerierna beredd ost (kg) per lantbrukssällskap och per månad år 1959	54
37. Täysimaidon ja kerman käyttö (l) meijereissä eri tarkoituksiin maanviljelysseuroittain vuonna 1959	54	37. Helmjölk och grädde använd (l) av mejerierna till olika ändamål per lantbrukssällskap år 1959	54
38. Kuorittua maitoa käytetty (l) meijereissä maanviljelysseuroittain vuonna 1959	56	38. Skummjölk använd (l) av mejerierna per lantbrukssällskap år 1959	56
39. Sikojen luku meijereissä maanviljelysseuroittain 15. 6. ja 15. 12. vuonna 1959	56	39. Antal svin i mejerierna per lantbrukssällskap 15. 6. och 15. 12. år 1959	56
40. Maitokilosta (4 %-ksi muunnettu) meijereissä maksettu hinta (mk) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959	58	40. Av mejerierna betalt pris (mk) per kilogram mjölk (omräknad i 4 %-ig) per lantbrukssällskap och per månad år 1959	58
41. Tärkeimpien viljelykasvien alat, ha-sadot ja koko sadot sekä koko peltoala ja sato ry:nä keskimäärin viisivuotisjaksoittain v:sta 1921 alkaen	58	41. De viktigaste odlingsväxternas arealer, ha-skördar och total-skördar samt hela åkerarealen och skörden i fe i medeltal per femårsperioder fr. o. m. år 1921	58
42. Tärkeimpien kotieläinten luku keskimäärin viisivuotisjaksoittain v:sta 1921 alkaen	60	42. De viktigaste husdjurens antal i medeltal per femårsperioder fr. o. m. år 1921	60

TABLES:

1. Agricultural land areas by agricultural societies in the year 1959	8	14. Fodderunits yields of food and fodder plants by agricultural societies in the year 1959	33
2. Areas of the field crops in the whole country in the years 1958 and 1959 and in average 1955—59	9	15. Consumption of wheat, rye barley, oat and potato yields in percent by agricultural societies in the yield year 1958/59	34
3. Arable land areas of cereale plants and peas by agricultural societies in the year 1959	10	16. Bought for the farms with 2 or more hectares of arable land in the harvesting year 1958/59	34
4. Arable land areas of potatoes and beets by agricultural societies in the year 1959	10	17. The yield of meadow grass by agricultural societies in the year 1959	35
5. Arable land areas of green fodder and grassland plants by agricultural societies in the year 1959	11	18. Livestock numbers 15. 6. in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1958—59	36
6. Acreages of other field crops, miscellaneous land and total area of arable land by agricultural societies in the year 1959	11	19. Number of horses by agricultural societies in the year 1959	37
7. Use of fertilizers and limestone on farms with 2 or more hectares of arable land for yields of the years 1958 and 1959	12	20. Number of cattle by agricultural societies in the year 1959	37
8. Use of fertilizers and limestone on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	13	21. Number of hogs by agricultural societies in the year 1959	38
9. Seedtimes of spring cereal crops, potato and beets by agricultural societies in the year 1959	18	22. Number of sheep and goats by agricultural societies in the year 1959	38
10. The hectare- and total yields of field crops in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59	29	23. Number of poultry by agricultural societies in the year 1959	39
11. The yields per hectare of the most important field crops on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	30	24. Number of cattleunits of livestock by livestock groups in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59	39
12. The total yields of field crops by agricultural societies in the year 1959	30	25. Production and consumption of milk on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	40
13. Fodderunits yields of food and fodder plants in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59	32	26. Production of beef and veal on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	42

27. Production of pork and sales of pigs on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	44	34. In the dairy plants received milk quantities (l) per month by agricultural societies in the year 1959	52
28. Production of mutton and wool on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	45	35. In the dairy plants produced butter quantities (kg) per month by agricultural societies in the year 1959	52
29. Production and consumption of eggs on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959	46	36. In the dairy plants produced cheese quantities (kg) per month by agricultural societies in the year 1959	54
30. Results of the cultivation of the most important garden plants by agricultural societies and under in the whole country in the year 1959	47	37. Whole milk and cream used (l) to different means by agricultural societies in the year 1959	54
31. Results of the dairy industry in the whole country in the years 1958 and 1959	49	38. Skim milk used (l) in the dairy plants by agricultural societies in the years 1959	56
32. In the dairy plants received milk quantities and the total production in whole country per month in the year 1959	50	39. Number of hogs in the dairy plants by agricultural societies 15. 6. and 15. 12. in the year 1959	56
33. In the dairy plants received milk quantities and the total production in litres by agricultural societies in the years 1958 and 1959	50	40. Per milkkilogram (to 4 % calculated) paid price (mk) of dairy plants by agricultural societies per month in the year 1959	58
		41. The areas, hectare-yields and whole yields of the most important field crops and the whole arable land area and food unit yield by periods of five years in average beginning from the year 1921	58
		42. The most important livestock numbers by periods of five years in average beginning from the year 1921 ..	60

Johdanto.

Vuonna 1950 pantiin Suomessa toimeen järjestyksessä 5. yleinen maatalouslaskenta 13 p:nä tammikuuta samana vuonna annetun lain (7/50) perusteella. Tämän maatalouslaskennan yhteydessä kerättiin, paitsi maatalouden yleistä rakennetta kuvaavia tietoja, erityisesti sellaisia tietoja, joita käsitellään vuosittain maatalouden vuositilaston puitteissa. Maatalouslaskennan yhteydessä kerätyt tiedot muodostavat siten pohjan väli vuosien tilastotiedusteluille. Maataloustilastosta annetun lain 5 §:n nojalla annetun asetuksen (8/50) 2 §:ssä säädetään, että »vuositilasto on laadittava maanviljelyksestä, kuten sääsuhteista, kasvillisuuden kehityksestä, maatalousmaan aloista ja sadoista, puutarhanviljelystä, kotieläimistä ja niiden teurastuksista, kalastuksesta, meijeriliikkeestä sekä, jos näyttää tarpeelliselta, maataloustyöntekijöiden palkoista. Samoin on pidettävä tilastoa karjantarkastusyhdistyksiön toiminnasta sekä laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesäkuukausien ajalta. Maatalousministeriö voi tutkittavia kysymyksiä joko lisätä tai poistaa». Maataloustilastosta annettu laki ja asetus sen täytäntöönpanosta on julkaistu S.V.T. III, 45: 1, siv. 10—13. Vuositilaston ensiaineiston keräysorganisaation laajuutta, keräämistapoja ja aikoja koskeva selvitys on julkaistu S.V.T. III, 46, ss. 7—15.

Tilaston tulokset vuonna 1959.

A. Maatalousmaan alat vuonna 1959.

Maankäyttölajien aloista selvitetään vuositilaston yhteydessä yleensä vain puutarhan, pellon, luonnonniityn ja pysyvän, hoidetun laitumen alat eli ns. maatalousmaan alat maanviljelysseuroittain. Taulukossa 1 on esitetty nämä tiedot vuodelta 1959, samana vuonna toimeenpännun peruslaskennan mukaan. Tuloksia edellisiin vuosiin verrattaessa voidaan pienempialaisten tai vain tietyillä alueilla runsaammin esiintyvien maankäyttölajien kohdalla havaita tiedustelumenetelmän erilaisuudesta johtuvia vaihteluita seurojen kesken.

Tulosten mukaan on pellon ala lisääntynyt v. 1959 vuoteen 1958 verrattuna 22 135 ha. Luonnonniityn alaksi on vuoden 1959 peruslaskennan mukaan saatu noin 151 900 ha ja raivatun laitumen alaksi 126 200 ha. Luonnonniityn alasta on korjattu heinäksi 26 000 ha, joka on vain noin viidennes niittyjen koko alasta.

Inledning.

År 1950 verkställdes den 5. allmänna lantbruksräkningen i Finland i stöd av den 13 januari samma år utfärdade lagen (7/50). I samband med denna lantbruksräkning insamlades, förutom uppgifter belysande lantbrukets allmänna struktur, framförallt sådana uppgifter, som årligen behandlas inom ramen av årsstatistiken över lantbruket. De i samband med lantbruksstatistiken insamlade uppgifterna utgöra sålunda grundvalen för de statistiska resultat, som skola uträknas under mellanåren. I § 2 i förordningen (8/50), som utfärdats i stöd av § 5 i lagen om lantbruksstatistik stadgas, att »årsstatistik bör upprättas över lantbruket beträffande väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, lantbrukjordens arealer och skördar, trädgårds-skötsel, husdjur och slakt av desamma, fiske, mejerirörelse samt, om det visar sig vara nödvändigt, över lantbruksarbetarnas löner. Ävenså bör statistik upprättas över kreaturskontrollföreningarnas verksamhet samt uppgöras redogörelser över skördeutskiktarna och därtill hörande omständigheter under sommarmånaderna. Lantbruksministeriet kan antingen minska eller öka antalet frågor som skola undersökas». Lagen om lantbruksstatistik och förordningen om verkställigheten av densamma har publicerats i F. O. S. III, 45: 1, sid. 10—13. En redogörelse över omfattningen av insamlingsorganisationen beträffande årsstatistikens primärmaterial, insamlingsätt och -tider har publicerats i F. O. S. III, 46, sid. 7—15.

Resultaten av statistiken år 1959.

A. Lantbrukjordens arealer år 1959.

Av ägoslagens arealer utredes i samband med årsstatistiken i allmänhet endast arealerna ifråga om trädgård, åker, naturlig äng och permanent kulturbete eller m. a. o. lantbrukjordens arealer per lantbrukssällskap. I tabell 1 har dessa uppgifter anförts för år 1959. Vid jämförelse av resultaten med dessa för tidigare år, kan man märka, beträffande ägoslag som omfattar mindre arealer eller i större utsträckning endast finnas inom bestämda områden, att det kan förekomma av förfrågningsmetodens olikhet föranledda variationer mellan olika sällskap.

Enligt resultaten har åkerarealen år 1959 jämförd med arealen 1958 ökat med 22 135 ha. Den naturliga ängsarealen har enligt primärräkningen år 1959 fätts till ca. 151 900 ha samt den upprädda betesarealen till 126 200 ha. Av den naturliga ängsarealen har 26 000 ha skördats till hö eller endast ca. en femtedel av hela ängsarealen.

1. Maatalousmaan (puutarha, pelto, luonnonniitty ja raivattu laidun) alat maanviljelysseuroittain vuonna 1959. Lantbruksjordens (trädgård, åker, naturlig äng och uppröjt bete) arealer per lantbrukssällskap år 1959. *Agricultural land (garden, arable land, meadow and permanent cultivated pasture) areas by agricultural societies in the year 1959.*

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Puutarhaa Trädgård <i>Garden</i>	Peltoa Åker <i>Arable land</i>	Luonnon- niittyä Naturlig äng <i>Meadow</i>	Raivattua laidunta Uppröjt bete <i>Improved pasture</i>	Pellon alasta salaajitettua Av åkerarealen Of the arable land <i>area drained</i>	Luonnonni- tystä korjattu heinäksi Från naturlig äng bärgat hö <i>Natural meadow grass harvested</i>	Uudisviljelystä työn alaisena Nyodling under arbete <i>Land under reclamation</i>
ha							
Uudenmaan läänin	1 408	164 143	4 300	5 381	22 371	443	995
Nylands svenska	1 181	92 877	6 707	2 018	27 923	240	317
Varsinais-Suomen	2 440	256 437	4 884	6 586	35 910	124	1 134
Finska Hushållnings.	579	35 697	2 516	8 714	10 665	462	131
Satakunnan	1 160	229 985	5 911	9 027	28 059	547	1 743
Hämeen-Satakunnan	605	88 527	3 391	5 374	7 571	289	494
Hämeen läänin	1 053	165 055	4 747	6 257	18 637	152	835
Itä-Hämeen	558	92 701	3 941	5 563	7 473	364	1 298
Kymenlaakson	474	78 818	1 847	2 793	6 227	137	480
Länsi-Karjalan	534	75 174	2 070	3 145	2 463	208	701
Mikkelin läänin	725	121 327	4 697	11 399	3 321	337	1 920
Kuopion	505	179 351	12 863	18 973	2 443	2 549	4 844
Pohjois-Karjalan	357	125 717	11 330	9 131	972	2 003	3 456
Keski-Suomen	311	110 671	2 773	12 913	2 377	367	2 888
Etelä-Pohjanmaan	731	282 080	4 850	3 456	16 627	338	1 491
Österbottens svenska	189	129 470	3 970	3 462	14 246	332	390
Keski-Pohjanmaan	99	81 393	4 293	992	1 959	288	1 590
Oulun l. Talousseura	191	204 580	26 701	5 725	2 276	4 149	5 481
Kajaanin	58	49 058	7 347	3 005	419	1 134	2 535
Peräpohjolan	59	58 256	18 832	2 139	407	5 003	3 554
Lapin Maatalousseura	12	12 056	13 883	131	29	6 509	1 252
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	13 229	2 633 373	151 853	126 184	212 375	25 975	37 529

B. Viljelykasvien alat ja sadot vuonna 1959.

1. Alat.

Taulukossa 2 esitetään viljelykasvien alat vuonna 1958 otantatiedustelun ja vuonna 1959 peruslaskennan mukaan sekä keskimäärin viisivuotiskautena 1955—59.

Viljakasveilla on v. 1958 ollut koko pellon alasta 901 377 ha eli 34.5 %. V. 1959 ovat vastaavat luvut olleet 969 220 ha ja 36.8 %, eli suhteellisesti suurempi osuus kuin keskimäärin vuosina 1955—59. Yksityisten viljalajien kohdalla voidaan panna merkille ensiksikin syysvehnän alassa tapahtunut nousu. Kevätvehnän alassa on tapahtunut hiukan lisääystä vuoteen 1958 verrattuna. Rukiin kohdalla viljelyala on lisääntynyt yli 27 000 ha:lla. Ohran viljelyala on tarkastelun alaisina vuosina lisääntynyt noin 9 500 ha:lla ja kauran ala samana aikana n. 19 000 ha:lla.

Perunan viljelyala on v. 1959 n. 1 000 ha pienempi kuin edellisenä vuonna. Sokerijuurikkaan viljelyala on v. 1959 n. 1 400 ha suurempi kuin v. 1958. Muiden juurikasvien aloissa on niin ikään havaittavissa vähennyksiä viime vuoteen verraten koko vähennyksen ollessa 3 400 ha. Yhteensä on juurikasvien ala v. 1959 ollut 29 744 ha eli 1.1 % pellon koko alasta.

Peltoheinän ala oli v. 1958 noin 1 151 918 ha eli 44.1 % pellon koko alasta. V. 1959 ovat vastaavat luvut 1 150 633 ha ja 43.7 %. Suhteellinenkin heinän

B. Odlingsväxternas arealer och skördar år 1959.

1. Arealerna.

I tabell 2 anföres odlingsväxternas arealer under år 1958 enligt en stickprovskät och år 1959 enligt primärräkningen samt i medeltal under femårsperioden 1955—59.

Spannmålsväxterna har år 1958 av hela åkerarealen upptagit 901 377 ha eller 34.5 %. År 1959 var motsvarande tal 969 220 ha och 36.8 % eller proportionsvis en större andel än medeltalet för åren 1955—59 utvisar. Beträffande enskilda sädeslag kan man för det första iakttaga en ökning av arealen för höstvetete. En ökning av arealen för vårvetete har inträffat jämfört med arealen för år 1958. I avseende å råg har odlingsarealen ökat med över 27 000 ha. Odlingsarealen för korn har under de ifrågavarande åren ökat med ca. 9 500 ha, arealen för havre med ca. 19 000 ha.

Odlingsarealen för potatis är år 1959 ca. 1 000 ha mindre än föregående år. Arealen för sockerbeter var ca. 1 400 ha större än år 1958. Berörande arealerna för övriga rotfrukter observeras ävenså minskningar jämfört med senaste år omfattande i allt ca. 3 400 ha. Den sammanlagda arealen för rotfrukter har år 1959 varit 29 744 ha, vilket utgör 1.1 % av den totala åkerarealen.

Arealen för vallhö har år 1958 varit 1 151 918 ha eller 44.1 % av hela åkerarealen. År 1959 är motsvarande tal 1 150 633 ha och 43.7 %. Även den relativa hö-

2. Viljelykasvien alat koko maassa vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59.
Arealerna för odlingsväxterna i hela landet åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59.
Areas of the field crops in the whole country in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59.

Kasvi Växt Crops	Vuosina År In the years				Keskimäärin I medeltal In average 1955—59	
	1958		1959		ha	%
	ha	%	ha	%		
Syysvehnä — Höstvetete — <i>Winter wheat</i>	8 295	0.3	19 862	0.8	19 389	0.7
Kevätvehnä — Vårvetete — <i>Spring wheat</i>	118 317	4.5	119 341	4.5	107 815	4.2
Ruis — Råg — <i>Rye</i>	76 325	2.9	103 330	3.9	87 928	3.4
Ohra — Korn — <i>Barley</i>	223 380	8.6	232 869	8.9	209 410	8.1
Kaura — Havre — <i>Oats</i>	441 901	16.9	460 895	17.5	449 390	17.3
Seosvilja — Blandsäd — <i>Mixed cereal</i>	25 124	1.0	27 485	1.0	26 106	1.0
Herne — Ärtter — <i>Peas</i>	8 035	0.3	5 425	0.2	8 153	0.3
Yhteensä viljakasvit ja herne — Sammanlagt säd och ärtter — Cereals and peas total	901 377	34.5	969 207	36.8	908 191	35.0
Peruna — Potatis — Potatoes	86 150	3.3	85 069	3.2	88 978	3.4
Sokerijuurikas — Sockerbetor — <i>Sugar beets</i>	13 084	0.5	14 504	0.5	14 255	0.6
Lanttu — Kälrotter — <i>Swedes</i>	6 324	0.3	5 086	0.2	5 169	0.2
Turnipsi — Turnips — <i>Turnip</i>	2 980	0.1	2 599	0.1	2 574	0.1
Rehujuurikas — Foderbetor — <i>Fodderbeets</i>	740	0.0	652	0.0	2 004	0.1
Rehusokerijuurikas — Fodersockerbetor — <i>Fodder sugarbeets</i>	1 699	0.1	1 978	0.1	..	..
Naattinauris — Blastrovor — <i>Big leafed turnips</i>	4 988	0.2	4 251	0.2	5 684	0.2
Muut juurikasvit — Övriga rotfrukter — <i>Other beets</i>	1 979	0.1	704	0.0	3 539	0.1
Yhteensä juurikasvit — Sammanlagt rotfrukter — Beets total	31 794	1.3	29 774	1.1	33 225	1.3
Peltoheinä — Vallhö — <i>Tame hay</i>	1 151 918	44.1	1 150 716	43.7	1 147 379	44.2
Peltoheinä säilörehuksi — Vallhö till ensilage — <i>Hay for silage</i>	23 072	0.9	18 899	0.7	21 329	0.8
Vaihtuva peltolaidun — Växlande åkerbete — <i>Pasture in rotation</i>	210 323	8.1	195 027	7.4	201 267	7.8
Pysyvä peltolaidun — Permanent åkerbete — <i>Permanent pasture</i>	33 472	1.3	49 812	1.9	34 947	1.3
Apilansiemen — Klöverfrö — <i>Clover seed</i>	8 956	0.3	8 042	0.3	7 084	0.3
Timoteinsiemen — Timotejfrö — <i>Timothy seed</i>	24 232	0.9	21 596	0.8	23 961	0.9
Yhteensä nurmikasvit — Sammanlagt vallväxter — Grassland plants total	1 451 973	55.6	1 444 092	54.8	1 435 967	55.3
Vihantarehu — Grönfoder — <i>Green fodder</i>	32 972	1.3	15 184	0.6	25 051	1.0
Rehukaali — Foderkål — <i>Foddercabbage</i>	2 161	0.1	1 193	0.1	— ¹⁾	—
Rehurapsi — Foderraps — <i>Fodderrape</i>	2 017	0.1	582	0.0	— ¹⁾	—
Muut rehukasvit yhteensä — Övriga foderväxter sammanlagt — Other fodder crops total	37 150	1.5	16 959	0.7	25 051	1.0
Syysrypsi — Höstryps — <i>Winter turnip rape</i>	8 800	0.3	18 694	0.7	12 402	0.5
Muut kasvit — Övriga växter — <i>Other plants</i>	5 846	0.2	4 853	0.2	7 021	0.3
Kesanto — Träda — <i>Fallow</i>	74 173	2.8	60 306	2.3	71 389	2.7
Muiden viljelyksessä — I andras odling — <i>On others cultivation</i>	13 905	0.5	4 419	0.2	15 040	0.5
Koko peltoala — Total åkerareal — Arable land area total	2 611 168	100.0	2 633 373	100.0	2 597 264	100.0

¹⁾ Sisältyvät muihin kasveihin — Ingår i övriga växter — Are included in other plants.

ala on siis pienentynyt edellisen vuoden määrästä, ja on myös pienempi kuin viiden vuoden keskiarvoluku. Peltoheinän pääsadan käyttöala säilö-rehuksi on vähentynyt n. 4 200 ha:lla. Vaihtuvan peltolaitumen ala on niinkään vähentynyt. Kun heinänsiemeneksi jätetyt alat suuresti riippuvat niistä toiveista, jotka siemensadan saannille asetetaan, vaihtelevat siemenheinäksi jätetyt alat vuodesta toiseen melkoisesti. Yhteensä on nurmikasvien viljelykseen käytetty ala ollut yli puolet koko pellonalasta, eli v. 1958 55.6 %, v. 1959 54.8 % ja keskimäärin viiden vuoden aikana 55.3 %.

Kehruukasvien viljely on maassamme hyvin vähäistä. Samoin on muiden öljykasvien, paitsi syysrypsin, viljely menettänyt käytännöllisesti katsoen merki-

arealen har sálunda minskat från föregående år är även minre än arealen i medeltal för de fem senaste åren. Arealen för huvudskördens av vallhö användning till ensilage har minskat med ca. 4 200 ha. Arealerna för växlande åkerbete har likaledes minskat. Då de till höfrö lämnade arealerna i hög grad beror på de förhoppningar, som man ställer på fröskörden, varierar förenämnda arealer avsevärt från år till år. Arealen för odling av vallväxter har inalles utgjort över hälften av den totala åkerarealen, eller år 1958 55.6 %, år 1959 54.8 % och i medeltal under fem år 55.3 %.

Odlingen av spånadsväxter i vårt land är synnerligen ringa. Likaså har odlingen av övriga oljväxter, med undantag av höstryps, praktiskt sett förlorat sin

8. Viljakasvien ja herneen viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Arealerna för sädesväxter och arter per lantbrukssällskap år 1959
 Arable land areas of cereale plants and peas by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Viljakasvit Sädesväxter Cereale plants							Herne Arter Peas
	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Kevätvehnä Vårvete Spring wheat	Ruis Råg Rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Seosvilja Blandad Mixed cereal	Yhteensä Sammanlagt Total	
	ha							
Uudenmaan läänin	2 202	13 472	4 120	10 009	41 107	1 214	72 124	817
Nylands svenska	2 107	17 323	1 620	3 266	21 945	465	46 726	360
Varsinais-Suomen	9 267	23 881	10 447	19 527	59 401	1 332	123 855	1 773
Finska Hushållningss.	1 489	6 562	636	1 125	6 713	381	16 906	570
Satakunnan	1 852	9 630	10 706	23 321	53 876	1 307	100 692	370
Hämeen-Satakunnan	542	3 582	4 049	7 804	20 508	477	36 962	246
Hämeen läänin	1 347	10 988	6 262	13 842	40 862	663	73 964	507
Itä-Hämeen	217	4 035	4 277	8 375	21 742	342	38 988	142
Kymenlaakson	347	7 038	2 424	3 099	18 300	300	31 508	277
Länsi-Karjalan	36	3 514	3 147	7 719	12 064	543	27 023	65
Mikkelin läänin	16	4 038	7 626	9 083	24 218	344	45 325	34
Kuopion	15	2 213	5 780	22 255	26 525	847	57 635	32
Pohjois-Karjalan	9	2 933	5 573	10 722	17 471	522	37 230	26
Keski-Suomen	49	1 310	4 467	10 068	19 456	788	36 138	47
Etelä-Pohjanmaan	332	5 405	19 052	25 425	37 775	5 938	93 927	55
Österbottens svenska	25	2 737	2 866	11 996	12 864	4 728	35 216	19
Keski-Pohjanmaan	4	189	4 153	10 547	6 463	1 925	23 281	14
Oulun l. Talousseura	6	460	5 449	24 002	15 772	4 714	50 403	63
Kajaanin	—	25	616	4 354	3 206	248	8 449	4
Peräpohjolan	—	5	59	5 849	560	404	6 877	3
Lapin Maatalousseura	—	1	1	481	67	3	553	1
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	19 862	119 341	103 330	232 869	460 895	27 485	963 732	5 425

4. Perunan ja juurikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Arealerna för potatis och rotfrukter per lantbrukssällskap år 1959
 Arable land areas of potatoes and beets by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Peruna Potatis Potatoes	Juurikasvit Rotfrukter Beets						Muut juurikasvit Övriga rotfrukter Other beets	Yhteensä Samman- lagt Total
		Sokeri- juurikas Socker- betor Sugar beets	Lanttua Kålrotter Swede	Turnipsi Turnips Turnip	Rehu- juurikas Foder- betor Fodder- beets	Rehu- sokeri- juurikas Foder- soker- betor Fodder- sugarbeets	Naatti- nauris Blaat- rovor Big leafed turnip		
	ha								
Uudenmaan läänin	3 939	1 071	404	11	59	285	109	13	1 952
Nylands svenska	2 736	456	162	2	19	41	12	9	701
Varsinais-Suomen	7 172	5 720	550	21	229	391	36	21	6 968
Finska Hushållningss.	929	431	91	5	91	30	1	4	653
Satakunnan	7 652	1 781	510	81	29	154	79	14	2 648
Hämeen-Satakunnan	2 958	172	243	47	10	70	48	9	599
Hämeen läänin	4 906	2 031	374	15	52	220	30	9	2 731
Itä-Hämeen	2 899	322	241	15	18	95	51	6	748
Kymenlaakson	2 625	864	239	12	52	203	61	5	1 436
Länsi-Karjalan	2 596	756	120	3	32	261	16	1	1 189
Mikkelin läänin	4 922	191	231	31	13	98	35	6	605
Kuopion	6 430	15	734	113	7	48	147	11	1 075
Pohjois-Karjalan	4 498	46	259	221	6	27	72	12	643
Keski-Suomen	4 408	24	281	188	4	13	110	15	635
Etelä-Pohjanmaan	12 169	558	295	1 065	11	27	797	171	2 924
Österbottens svenska	3 406	20	242	236	3	1	270	83	855
Keski-Pohjanmaan	2 401	35	43	213	5	13	897	94	1 300
Oulun l. Talousseura	4 960	9	35	159	8	1	1 223	185	1 620
Kajaanin	1 676	1	26	88	2	0	92	20	229
Peräpohjolan	1 489	1	5	57	2	0	151	15	231
Lapin Maatalousseura	298	0	1	16	0	—	14	1	32
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	85 069	14 504	5 086	2 599	652	1 978	4 251	704	29 774

5. Vihantarehun ja nurmikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuonna 1959
Arealerna för grönfoder och vallväxter per lantbrukssällskap år 1959
Arable land areas of green fodder and grassland plants by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Vihantarehu Grönfoder Green fodder	Nurmikasvit Vallväxter Grassland plants						Yhteensä Samman- lagt Total
		Peltoheinä kuivana Vallhö torrt Tame hay	Peltoheinä sälö- rehuksi Vallhö till ensilage Hay for silage	Valtuva pelto- laidun Växlande åkerbete Temporary pasture	Pysyvä pelto- laidun Permanent åkerbete Permanent pasture	Apilan- siemen Klöverfrö Clover seed	Timotein- siemen Timotejfrö Timothy seed	
ha								
Uudenmaan läänin	980	59 960	1 695	10 974	4 000	950	826	78 405
Nylands svenska	646	28 865	586	4 103	1 550	488	414	36 006
Varsinais-Suomen	1 039	69 086	1 532	18 319	3 094	1 268	1 173	94 472
Finska Hushållningss.	124	11 970	164	1 130	401	397	84	14 146
Satakunnan	868	80 994	1 513	22 495	3 469	735	1 511	110 717
Hämeen-Satakunnan	660	35 242	938	5 091	1 627	425	367	43 690
Hämeen läänin	1 064	57 381	1 710	10 696	3 196	680	819	74 482
Itä-Hämeen	655	37 961	1 015	4 925	2 350	325	199	46 775
Kymenlaakson	443	31 252	619	6 367	1 844	325	295	40 702
Länsi-Karjalan	320	35 650	637	3 674	2 290	184	230	42 665
Mikkelin läänin	855	56 750	947	4 519	3 223	202	104	65 745
Kuopion	1 128	93 843	1 813	9 605	4 427	380	877	110 945
Pohjois-Karjalan	744	71 741	1 162	4 635	2 632	341	319	80 830
Keski-Suomen	947	54 976	897	7 877	2 146	361	486	66 743
Etelä-Pohjanmaan	974	116 030	1 208	36 231	2 514	477	5 372	161 832
Österbottens svenska	455	67 574	149	12 299	2 388	91	5 249	87 750
Keski-Pohjanmaan	417	40 255	507	8 572	1 413	155	1 029	51 931
Oulun l. Talouss.	1 452	115 967	1 238	18 616	3 027	183	1 868	140 899
Kajaanin	649	32 512	430	1 989	2 193	39	202	37 365
Peräpohjolan	553	42 806	79	2 616	1 654	23	149	47 327
Lapin Maatalouss.	211	9 901	60	294	374	13	23	10 665
Valtakunta — Riket — Whole country	15 184	1 150 716	18 899	195 027	49 812	8 042	21 596	1 444 092

6. Muiden kasvien viljelyalat ja muu peltoala sekä koko peltoala maanviljelysseuroittain vuonna 1959
Arealerna för övriga växter och övrig åkerareal samt hela åkerarealen per lantbrukssällskap år 1959
Acreages of other field crops, miscellaneous land and total area of arable land by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Muut kasvit ja muu peltoala Övriga växter och övrig åkerareal Other field crops and miscellaneous land							Koko peltoala Hela åker- arealen Whole arable land
	Rehukaali Foderkål Marrow kale	Rehurapsi Foderraps Fodderrape	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape	Muut kasvit Övriga växter Other plants	Kesanto Träda Fallow	Muiden viljelyk- sessä I andras odling On others cultivation	Yhteensä Samman- lagt Total	
ha								
Uudenmaan läänin	136	52	1 494	258	3 776	210	5 926	164 143
Nylands svenska	58	5	1 738	430	3 273	198	5 702	92 877
Varsinais-Suomen	88	24	7 852	1 316	11 539	339	21 158	256 437
Finska Hushållningss.	8	1	566	309	1 467	18	2 369	35 697
Satakunnan	142	32	1 530	284	4 736	314	7 038	229 985
Hämeen-Satakunnan	136	15	586	171	2 319	185	3 412	88 527
Hämeen läänin	142	22	2 089	326	4 595	227	7 401	165 055
Itä-Hämeen	102	12	196	113	1 875	196	2 494	92 701
Kymenlaakson	26	11	148	128	1 433	81	1 827	78 818
Länsi-Karjalan	15	3	10	131	1 110	47	1 316	75 174
Mikkelin läänin	29	18	32	207	3 323	232	3 841	121 327
Kuopion	71	38	49	249	1 470	229	2 106	179 351
Pohjois-Karjalan	21	19	1	124	1 332	249	1 746	125 717
Keski-Suomen	53	24	26	109	1 398	143	1 753	110 671
Etelä-Pohjanmaan	69	79	2 191	124	7 452	284	10 199	282 080
Österbottens svenska	45	13	156	177	1 113	265	1 769	129 470
Keski-Pohjanmaan	23	36	9	57	1 780	144	2 049	81 393
Oulun l. Talouss.	17	84	14	208	4 297	563	5 183	204 580
Kajaanin	3	21	4	82	433	143	686	49 058
Peräpohjolan	8	47	2	43	1 336	340	1 776	58 256
Lapin Maatalouss.	1	26	1	7	249	12	296	12 056
Valtakunta — Riket — Whole country	1 193	582	18 694	4 853	60 306	4 419	90 047	2 633 373

tyksensä. Syysrypsin viljelyala on ollut v. 1958 n. 8 800 ha ja v. 1959 18 694 ha. Kesannon ala on vähentynyt noin 13 900 ha:lla, ollen 1959 n. 60 300 ha.

Koko peltoala oli v. 1958 2 611 168 ja v. 1959 2 633 303 ha lisäyksen ollessa siis 22 135 ha. Edellisten vuosien keskimäärään verrattuna on lisäys vuonna 1959 ollut n. 36 000 ha. Yksityiskohtaisen selvityksen edellisten vuosien viljelyalojen kehityksestä saa tämän julkaisun sivulta 61 taulukosta 41. Taulukoissa 3—6 esitetään viljelyskasvien alat kasviryhmittäin ja maanviljelysseuroittain vuonna 1959 toimeenpannun peruslaskennan mukaan.

2. Väkilannoitteiden käyttö.

Väkilannoitteiden käyttöä kunkin vuoden sadolle seurataan myös vuositilaston puitteissa. Taulukossa 7 esitetään typpi-, fosfori-, kali- ja yleislannoitteiden sekä maatalouskalkin käyttö yhteensä vuosien 1958 ja 1959 sadoille yli 2 ha peltoa sisältävillä viljelmillä lannoitetonneina ja pellon ha kohti kiloina. Tulosten mukaan on typpilannoitteiden käyttö v:sta 1958 lisääntynyt 16.0 milj. kg v:en 1959 verrattuna. Hehtaaria kohti on vastaava luku 5.4 kg. Fosforilannoitteiden käyttö on lisääntynyt vastaavana aikana 17.5 milj. kg eli 5.1 kg ha:a kohti. Kalilannoitteiden käyttö on lisääntynyt 5.9 milj. kg eli 1.9 kg ha:a kohti. Yleislannoitteiden käyttö on lisääntynyt n. 39.5 milj. kg, mikä on pellon ha kohti 13.5 kg. Maatalouskalkin käyttö on lisääntynyt 76.7 milj. kg eli 28.1 kg ha:a kohti.

7. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosien 1958 ja 1959 sadoille

Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna för 1958 och 1959 års skördar

Use of fertilizers and limestone on farms with 2 or more hectares of arable land for yields of the years 1958 and 1959.

Väkilannoitteet Handelsgödsel Fertilizers	Kalkkia Sammanlagt Total		Pellon ha kohti Per ha åker Per hectare of arable land	
	1 000 kg		kg	
	1958	1959	1958	1959
Typpilannoitteita — Kvävegödsel — Nitrogenous fertilizers	118 379	134 546	48.4	53.8
Fosforilannoitteita — Fosforgödsel — Phosphate fertilizers	196 380	213 860	80.4	85.5
Kalilannoitteita — Kaligödsel — Potassium fertilizers	49 641	55 590	20.3	22.2
Yleislannoitteita — Universalgödsel — Mixed fertilizers	243 851	283 312	99.8	113.3
Maatalouskalkkia — Jordbrukskalk — Limestone	269 714	346 415	110.4	138.5

Taulukossa 8 esitetään väkilannoitteiden käyttö vuoden 1959 sadolle kiloissa pellon ha kohti. Alle 2 ha peltoa sisältävillä viljelmillä on arvioitu, kun arvioimisperusteena on käytetty 2—4.99 ha:n viljelmillä käytettyjä määriä, käytetyn vuoden 1959 sadolle 6.8 milj. kg typpilannoitteita, 8.7 milj. kg fosforilannoitteita, 2.9 milj. kg kalilannoitteita ja 16.1 milj. kg yleislannoitteita.

Superfosfaattitehtaiden myyntitilastossa esiintyvät myyntiluvut ovat jonkin verran toiset. Niiden mukaan on myyty vuotta 1959 varten 139.4 milj. kg typpi-

betydelse. Odlingsarealen för höstryps utgjorde år 1958 ca 8 800 ha och år 1959 18 694 ha. Trädans areal har minskat med ca. 13 900 ha och var år 1959 ca. 60 300 ha.

Den totala åkerarealen var år 1958 2 611 168 ha och år 1959 ca. 2 633 303 ha, varvid ökningen således utgjorde 22 135 ha. I jämförelse med medmedeltalet för de tidigare åren har ökningen år 1959 varit ca.

36 000 ha. En detaljerad utredning över odlingsarealernas utveckling under tidigare år erhålles ur tabell 41 å sid 61 av denna publikation. I tabellerna 3—6 anföras odlingsväxternas arealer per växtgrupp och per lantbrukssällskap enligt den år 1959 verkställda primärräkningen.

2. Användningen av handelsgödsel.

Inom ramen av årsstatistiken följer man även med användningen av handelsgödsel för respektive års skörd. I tabell 7 anføres användningen av kväve-, fosfor-, kali- och universalgödsel samt jordbrukskalk sammanlagt för 1958 och 1959 års skördar på över 2 ha åker omfattande lägenheter i ton gödselmedel och per ha åker i kilogram. Enligt resultatet har användningen av kvävegödsel sedan år 1958 ökat med 16.0 milj. kg, jämfört med år 1959. Per hektar är motsvarande tal 5.4 kg. Användningen av fosforgödsel har under motsvarande tid ökat med 17.5 milj. kg eller med 5.1 kg per ha. Användningen av kaligödsel har ökat med 5.9 milj. kg eller med 1.9 kg per ha. Användningen av universalgödsel har ökat med ca. 39.5 milj. kg, vilket utgör 13.5 kg per ha åker. Användningen av jordbrukskalk har ökat med 76.7 milj. kg eller med 28.1 kg per ha.

I tabell 8 anføres användningen av handelsgödsel för 1959 års skörd i kilogram per ha åker. På de under 2 ha åker omfattande lägenheterna har för 1959 års skörd uppskattningsvis använts 6.8 milj. kg kvävegödsel, 8.7 milj. kg fosforgödsel, 2.9 milj. kg kaligödsel och 16.1 milj. kg universalgödsel, då som värdegrund tagits liknande mängder, som använts på 2—4.99 ha:s lägenheterna.

De i superfosfatfabrikernas försäljningsstatistik förekommande talen är något avvikande. Enligt dessa har för år 1958 sålts 139.4 milj. kg kväve-, 218.4

218.4 milj. kg fosfori-, 51.5 milj. kg kali-, ja 320.8 milj. kg yleislannoitteita. Näämä luvut eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia tilastotulosten kanssa.

milj. kg fosfor-, 51.5 milj. kg kali- och 320.8 milj. kg universalgödsel. Dessa tal är emellertid icke jämförbara med de statistiska resultaten.

8. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959

Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbruks-sällskap år 1959

Use of fertilizers and limestone on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Vuoden 1959 sadolle För 1959 års skörd For yield in 1959				Maatalouskalkkia Jordbrukskalk Limestone
	Väkilannoitteet Handelsgödsel Fertilizers				
	Typplannoitteita Kvävegödsel Nitrogenous fertilizers	Fosforilannoitteita Fosforgödsel Phosphate fertilizers	Kalilannoitteita Kalligödsel Potassium fertilizers	Yleislannoitteita Universalgödsel Mixed fertilizers	
kg/ha					
Uudenmaan läänin	66.0	112.6	20.6	114.6	95.0
Nylands svenska	62.2	70.8	13.3	155.6	136.5
Varsinais-Suomen	102.4	117.0	28.2	183.5	215.1
Finska Hushållningss	78.6	110.1	20.5	119.8	143.7
Satakunnan	45.4	72.6	23.4	116.2	148.4
Hämeen-Satakunnan	39.4	59.5	12.2	67.8	82.1
Hämeen läänin	71.2	138.2	22.1	122.2	121.9
Itä-Hämeen	44.4	97.9	16.7	100.6	119.1
Kymenlaakson	65.1	130.0	28.5	95.9	172.0
Länsi-Karjalan	47.1	122.3	33.1	93.7	131.2
Mikkelin läänin	34.7	62.2	25.1	106.6	113.5
Kuopion	38.5	66.0	18.7	100.8	113.8
Pohjois-Karjalan	32.7	69.1	18.2	126.7	165.4
Keski-Suomen	33.4	59.2	18.0	81.3	97.7
Etelä-Pohjanmaan	49.2	87.6	20.5	79.0	151.1
Österbottens svenska	37.2	73.3	23.2	56.9	117.8
Keski-Pohjanmaan	48.4	70.3	27.4	120.7	168.8
Oulun l. Talouss.	42.1	43.2	20.0	123.7	131.0
Kajaanin	74.4	85.0	41.8	138.2	200.4
Peräpohjolan	39.4	54.5	26.8	135.6	76.0
Lapin Maatalouss.	48.6	61.3	36.3	226.5	80.3
Vaivakunta — Riket — Whole country .	53.8	85.5	22.2	113.3	138.5

3. Viljelykasvien sadot.

a. Selvitykset satotoiveista.

Satotoiveista on vahvistetun suunnitelman mukaisesti laadittu selvitykset kesäkuun, elokuun ja lokakuun 15. päivinä vallinneen tilanteen mukaan. Kesä—elokuun selvityksissä on satotoiveet ilmoitettu ns. indeksilukuina keskimäärin kullakin paikkakunnalla saatuun satoon verrattuna, joka on merkitty 100:lla. Elo- ja lokakuun selvityksissä on sadot arvioitu kiloissa pellon ha:aa kohti. Kun maataloushallituksessa laadittuja selvityksiä ei tähän mennessä ole kuin monisteina, esitetään ne seuraavassa ilmoituskausittain kokonaisuudessaan, koska ne sisältävät monia kasvukautta kuvastavia yksityiskohtia, joilla saattaa olla laajempaan mielenkiintoa.

Selvitys satotoiveista 15 päivästä kesäkuuta 1959.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, maataloushallituksessa laskettiin maanviljelysseuroittain ja koko maata koskevat keskivertailuluvut (talvehtineiden kasvien osalta) ja ovat ne muodostuneet seuraavan yhdistelmän mukaisiksi.

3. Odlingsväxternas skördar.

a. Utredning av skördeutsiktterna.

Angående skördeutsiktterna har i enlighet med en fastställd plan uppgjorts utredningar enligt situationen per den 15. av månaderna juni, augusti och oktober. I utredningarna för juni—augusti ha skördeutsiktterna uppgivits som sk. indextal i jämförelse med den erhållna skörden i medeltal på respektive ort, vilken betecknats med 100. I utredningarna för augusti och oktober ha skördarna uppskattats i kilo per ha åker. Då de på lantbruksstyrelsen uppgjorda utredningarna hittills finnas endast som duplikat, anföras de i det följande per rapportperiod i sin helhet, emedan de innehåller flere för växtperioden belysande detaljer, vilka kunna äga ett t. o. m. vidsträckt intresse.

Utredning av skördeutsiktterna per den 15 juni 1959.

På basen av statistikombudsmännens insända rapporter, beräknades på lantbruksstyrelsen de lantbrukssällskapsvis och hela landet berörande jämförelsetalen i medeltal (beträffande de övervintrande växterna) och ha de gestaltat sig enligt följande uppställning.

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Ruis Råg Rye	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape	Peltoheinä Vallhö Tame hay
Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta Uppskattad skörd i % av medelskörden per ha Estimated yield per cent of the average hectare yield				
Uudenmaan läänin	92	96	86	96
Nylands svenska	88	93	86	92
Varsinais-Suomen	94	92	78	85
Finska Hushållnings.	98	97	87	80
Satakunnan	89	91	79	84
Hämeen-Satakunnan	94	101	99	96
Hämeen läänin	90	99	89	95
Itä-Hämeen	86	94	85	97
Kymenlaakson	94	95	88	101
Länsi-Karjalan	83	86	77	97
Mikkelin läänin	63	95	96	97
Kuopion	95	101	83	94
Pohjois-Karjalan	100	97	—	94
Keski-Suomen	84	101	81	97
Etelä-Pohjanmaan	92	92	76	87
Österbottens svenska	94	91	88	88
Keski-Pohjanmaan	90	112	85	95
Oulun l. Talouss.	95	99	80	99
Kajaanin	—	100	80	98
Peräpohjolan	—	98	—	106
Lapin Maatalouss.	—	93	—	105
Valtakunta — Riket — Whole country	92	95	82	93

Säsuhteet

Viime vuoden lokakuussa julkaistussa katsauksessa todettiin kertomuskauden lämpöolosuhteet lokakuun puoliväliin mennessä yleisesti joko suotuisiksi tai tyydyttäväiksi. Sadesuhteet muodostuivat sadon kehityksen ja korjuun kannalta niin ikään erittäin suotuisiksi. Lämpö- ja sadeolosuhteiden yhteisvaikutus arvioitiinkin tuolloin suotuisaksi siitä huolimatta, että syyskauden vallinnut kuivuus hidastutti mm. syysviljojen orastumista. Varsinkin savialueiden oraat kehittyivät huonosti ja epätasaisesti. Osa pelloista jouduttiin kylvämään huonokuntoisella siemenellä, mikä myös osaltaan heikensi kasvustoja. Kylvöalat sen sijaan lisääntyivät tuntuvasti edellisen vuoden aloista. Esim. syysvehnän ala arvioitiin n. 2.5-kertaiseksi ja rukiin ala 1.4-kertaiseksi edellisen vuoden lukuihin verrattuna.

Ilmatieteellisen Keskuslaitoksen katsauksen mukaan koko lokakuun keskilämpötila oli 1—2° normaalia ylempi, eniten Lounais-Suomen rannikolla ja Satakunnassa. Sademäärä oli suurimmassa osassa maata normaalia pienempi ja vähiten (alle 50 % normaalista) satoi Lounais-Suomessa. Sade saatiin enimmäkseen vetenä, joten lokakuun aikana ei varsinaista yhtenäistä lumipeitettä päässyt syntymään kuin osassa pohjoisinta Suomea, missä lumen syvyys kuukauden lopulla oli 3—16 cm.

Marraskuun keskilämpötila oli koko maassa 2—4° normaalia korkeampi. Suhteellisesti kylmintä oli Kaakkois-Suomessa. Sademäärä poikkesi verraten vähän normaalista. Sateisinta (n. 150 % normaalista) oli Oulun läänin pohjoisella rannikkoalueella ja kuivinta (n. 50 % normaalista) Joensuun tienoilla. Kuukauden 25—27. päivinä alkoivat varsinaiset lumisateet, jotka saivat aikaan suurimpaan osaan maata pysyvän lumi-

Väderleksförhållanden

I den översikt, som publicerats senaste oktober, konstaterades att rapportperiodens temperaturförhållanden intill medlet av oktober varit endera fördelaktiga eller tillfredsställande. Nederbördsförhållandena gestaltade sig med avseende å skördens mognad och skördearbetet även särdeles gynnsamt. Samverkan av temperatur- och nederbördsförhållandena bedömdes då som gynnsamt, oaktat att den torra som varit rådande under hösten fördröjt bl. a. höstsädens broddbildning. Broddarna på lerområdena utvecklades speciellt dåligt och ojämt. Man var tvungen att besä en del av åkrarna med utsäde av dålig beskaffenhet, vilket delvis försvagade växtbestånden. De besädda arealerna ökades betydligt jämfört med föregående års arealer. Höstvetets arealer t. ex. uppskattades vara 2.5 gånger och rågens areal 1.4 gånger större jämfört med föregående års tal.

Enligt Metereologiska Centralanstaltens översikt var medeltemperaturen i oktober 1—2° högre än normalt, högst i sydvästra Finlands kusttrakter och Satakunta. Nederbörds mängden var i största delen av landet mindre än normalt och minst (under 50 % av normalt) regnade det i sydvästra Finland. Nederbörden erhöles för det mesta i form av regn, varför ett egentligt jämt snötäcke ej kunnat bildas under oktober utom i vissa delar av nordligaste Finland, där snötäckets tjocklek i slutet av månaden var 3—16 cm.

Medeltemperaturen i november var i hela landet 2—4° högre än normalt. I sydvästra Finland var det relativt sett mest kallt. Nederbörds mängden avvek förhållandevis litet från det normala. Mest nederbörd erhöles i Uleåborgs läns norra kusttrakter (ca 150 % av normalt) och minst i trakterna av Joensuu (ca 50 % av normalt). Den 25—27 denna månad begynte de egentliga snöfallen, vilka åstadkom i största delen av

peitteen. Lumen syvyys oli kuukauden lopulla Itä-Suomessa ja osassa Etelä- ja Länsi-Suomea 1—12 ja Pohjois-Suomessa 1—18 cm. Useimmat järvet ja joet jäätyivät kuukauden lopussa.

Joulukuun keskilämpötila oli koko maassa 2—7° normaalia alempi. Suhteellisesti lämpimintä oli Lounais-Suomessa ja kylmintä Pohjois-Lapissa. Sademäärä oli suurimmassa osassa maata tavallista suurempi. Sateisinta (lähes 200 % normaalista) oli Keski-Hämeessä. Lumipeite vahvistui joulukuun alkupäivistä lähtien ja oli kuun lopulla Etelä-Suomessa 1—5 dm sekä Keski- ja Pohjois-Suomessa 2—5 dm. Lunta olikin tällöin yleensä normaalia runsaammin.

Tammikuun keskilämpötila oli koko maassa lähellä normaalia, mutta sademäärä tuntuvasti normaalia suurempi. Sateisinta (yli 250 % normaalista) oli osassa Kaakkois-Suomea. Kun sade saatiin enimmäkseen lumena, vahvistui lumipeite edelleen niin, että kuun lopulla sen syvyys oli lounaisessa saaristossa 2 dm, osassa Kaakkois- ja Itä-Suomea sekä Lappia 6—8 dm sekä muualla 3—5 dm.

Helmikuun keskilämpötila oli Etelä- ja Keski-Suomessa 3—6° sekä muualla 4—9° normaalia ylempi. Sademäärä oli eri osissa maata yleensä 50—200 % normaalista. Vähäsateisinta oli Ahvenanmaalla. Lumen syvyys oli kuun lopulla Itä- ja Pohjois-Suomessa yleensä 5—9 dm, länsirannikolla Hangosta Kokkolaan yleensä 2—4 dm ja muualla 4—7 dm. Ahvenanmaalla ja ulkosaarilla lunta oli vain vähän. Jään paksuus oli kuun lopulla 30—60 cm.

Myös maaliskuu oli tuntuvasti (3—6°) normaalia lämpimämpi. Sademäärä vaihteli maan eri osissa suuresti. Suhteellisesti sateisinta (yli 250 % normaalista) oli Keski-Pohjanmaan rannikkoalueella ja kuivinta (n. 25 % normaalista) Ahvenanmaalla. Sade saatiin osissa Etelä- ja Länsi-Suomea enimmäkseen vetenä tai räntänä, muualla räntänä tai lumena. Kuukauden kuluessa lumipeite oheni niin, että sen jälkipuoliskolla maa paljastui kentiltä osista Lounais-Suomea ja läntistä rannikkoaluetta. Pohjois-Suomessa lumen syvyys oli vielä 3—8 dm.

Huhtikuun keskilämpötila oli Etelä- ja Keski-Suomessa 0—2° normaalia ylempi sekä muualla 0—1° normaalia alempi. Sademäärä oli likimain normaali ja sade saatiin enimmäkseen vetenä tai räntänä. Lumen sulaminen edistyi verraten nopeasti jo kuukauden alkupuoliskolla, niin että kuun puolivälissä suurin osa Lounais-Suomea ja Etelä- ja Keski-Pohjanmaan rannikkoalueet olivat lumettomina. Kuun lopulla aukeat kentät olivat paljain likimain koko Etelä- ja Keski-Suomessa. Jäänlähtö tapahtui useimmissa Etelä- ja Länsi-Suomen joissa myös jo kuun alkupuoliskolla ja loppupuoliskolla useista järvistäkin.

Toukokuun keskilämpötila oli 0—2° normaalia ylempi, eniten Pohjois-Suomessa. Kuun loppupuoliskolla esiintyi voimakkaita yöpakkasia. Sademäärä oli koko maassa tavallista suurempi. Suurin poikkeus (yli 200 % normaalista) oli Oulun ja Kemin välisellä rannikkoalueella. Suhteellisesti vähiten satoi suurim-

landet ett bestående snötäcke. Snöns djup var i slutet av månaden i östra Finland och i delar av södra och västra Finland 1—12 och i norra Finland 1—18 cm. De flesta sjöar, älvar och åar frös till i slutet av månaden.

Medeltemperaturen i december var i hela landet 2—7° lägre än normalt. Varmast var det i sydvästra Finland och kallast i norra Lappland. Nederbörden var i största delen av landet större än normalt. Mest nederbörd (nästan 200 % av normalt) erhöles i mellersta Tavastland. Snötäcket förstärktes efter de första dagarna i december och var i slutet av månaden 1—5 dm i södra och 2—5 dm i mellersta och norra Finland. Härvid fanns det snö i allmänhet mer än normalt.

Medeltemperaturen i januari var i hela landet nära normal, men nederbörd erhöles betydligt mer än normalt. Mest snöade det (över 250 % av normalt) i vissa delar av sydvästra Finland. Då nederbörden för det mesta erhöles i form av snö, förstärktes snötäcket ytterligare, så att det i slutet av månaden var 2 dm i den sydvästra skärgården 6—8 dm i delar av sydöstra och östra Finland samt Lappland och annorstädes 3—5 dm.

Medeltemperaturen i februari var i södra och mellersta Finland 3—6° samt annorstädes 4—9° högre än normalt. Nederbördsmängden var i olika delar av landet i allmänhet 50—200 % av det normala. Minst snöade det på Åland. Snöns djup var i slutet av månaden i östra och norra Finland i allmänhet 5—9 dm, i västra skärgården från Hangö till Gamlakarleby i allmänhet 2—4 dm och i andra delar av landet 4—7 dm. På Åland och i den yttre skärgården fanns det litet snö. Isens tjocklek var i slutet av månaden 30—60 cm.

Även mars månad var betydligt (3—6°) varmare än normalt. Nederbördsmängden varierade rätt mycket i olika delar av landet. Relativt sett erhöles mest nederbörd (över 250 % av normalt) i mellersta Österbottens skärgårdstrakter och minst (ca. 25 % av det normala) på Åland. Nederbörden erhöles i vissa delar av södra och västra Finland för det mesta i form av regn eller snöblandat regn, annorstädes som snöblandat regn och snö. Snötäcket förtunnades under månadens lopp så att marken blev bar i delar av västra Finland och västra skärgårdsområdet. I norra Finland var snötäckets tjocklek ännu 3—8 dm.

Medeltemperaturen i april var i södra och mellersta Finland 0—2° högre än normalt samt annorstädes 0—1° lägre än normalt. Nederbördsmängden var i det närmaste normal och nederbörden erhöles för det mesta i form av regn eller snöblandat regn. Snösmältningen fortgick förhållandevis snabbt redan i början av månaden, så att större delen av västra Finland samt södra Finland och mellersta Österbottens skärgårdstrakter blevo snöfria. I slutet av månaden var öppna platser bara i nästan hela södra och mellersta Finland. Islossningen skedde i de flesta södra och västra Finlands älvar och åar redan under månadens förra hälft och under senare hälften var även de flesta sjöarna isfria.

Maj månads medeltemperatur var 0—2° högre än normalt, mest i norra Finland. Under senare hälften av månaden förekom starka nattfroster. Regnmängden var i hela landet större än normalt. Den största avvikelsen (över 200 % av normalt) förekom i kusttrakten mellan Uleåborg och Kemi. Relativt sett

massa osassa Itä- ja Etelä-Suomea sekä osassa Etelä-Pohjanmaata ja Kuopion läänin kaakkoisosissa.

Kesäkuun alkupuolen lämpötila oli huomattavasti normaalia ylempi ja kuukauden toisella viikolla vallitsi suurimmassa osassa maata hellekausi. Sademäärä jäi tavallista vähäisemmäksi. Erittäin vähän satoi osassa Kaakkois-Suomea. Normaalisti tai jopa tavallista runsaammin satoi tällöin osissa Länsi- ja Pohjois-Suomea.

Tilastoasiamiesten ilmoitusten mukaan laskettuna ovat kasvukauden alkuosan lämpösuhteet olleet suotuisat 18.7 %:lla, tyydyttävät 54.6 %:lla ja epäsuotuisat 26.7 %:lla tapauksista. Siis vain neljänneksellä tapauksista lämpösuhteet ovat olleet kasvillisuuden kehityksen kannalta epäsuotuisat. Sadesuhteita kuvaavat seuraavat suhdeluvut: satanut liian vähän 65.1 %:lla ja tyydyttävästi 34.9 %:lla tapauksista. Liikaa ei ole ilmoitettu sataneen ainoassakaan tapauksessa.

Kasvillisuuden kehitys

Talvehtivat kasvit

Marraskuun sääkatsauksesta voidaan todeta, että lumipeite saatiin vain vähän routaantuneeseen maahan. Seuraavinakin kuukausina lumipeite oli niin vahva, että routakerros jäi ohueksi, mistä johtuen talvehtimisolosuhteet eivät muodostuneet parhaiksi mahdollisiksi. Ilmoitusten mukaan on varsinkin lumihome aiheuttanut vahinkoja.

Syysvehnä. Syysvehnän satotoiveita osoittavaksi suhdeluvuksi saatiin 92¹⁾, mikä on hieman parempi kuin viime vuonna (91). Keskimäärää parempia kasvustoja esiintyi yleisemmin Lounais-Suomessa, Pohjanmaalla ja Itä-Suomessa. Huonoimmat satotoiveet esiintyivät Itä-Hämeen, Etelä-Savon ja Keski-Suomen alueilla. Viljelyalat ovat näillä alueilla kuitenkin niin pieniä, etteivät ne vaikuta suuresti koko satomäärään. Varsinais-Suomessa, missä syysvehnän ala oli lähes puolet maan koko alasta, ovat toiveet nyt paremmat kuin vuosi sitten, sillä suhdeluvuksi saatiin 94 (89). Koko sato muodostunee ainakin 2 kertaa niin suureksi kuin vuosi sitten.

Ruis. Rukiin satotoiveet arvioitiin kesäkuun puolivälissä suhdeluvulla 95 eli yhtä hyväksi kuin vuosi sitten siitä huolimatta, että talvehtimisvauriot ja varsinkin lumihometuhot olivat melkoisia. Myöskään kevään kosteussuhteet eivät olleet laihojen kehityksen kannalta suotuisat, eivät myöskään toukokuun loppupuoliskon lämpösuhteet. Parhaat ruislaihot tavattiin Hämeessä, Häme-Satakunnassa, Keski-Suomessa, Savossa sekä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla sekä Kainuussa. Alhaisin suhdeluku saatiin Länsi-Karjalan alueelta 86. Ruissato muodostunee tänä vuonna pinta-alan lisäystä vastaavan määrän suuremmaksi kuin viime vuonna.

Syyrypsi. Myös syyrypsi on tänä vuonna kärsinyt talvehtimisvaurioista. Kun lisäksi toukokuun loppupuoliskolla esiintyneet ankarat yöpakkaset aiheuttivat suuriakin vaurioita, vahinkojen ollessa paikoin jopa 20—30 %, eivät satotoiveita osoittavat suhdeluvut olleet niin korkeita kuin vuosi sitten. Keskimääräiseksi suhdeluvuksi saatiin nimittäin vain 82, kun se viime vuonna oli 101. Koko sadon ei kuitenkaan tar-

regnade det minst i största delen av östra och södra Finland samt i delar av södra Österbotten och i Kuopio läns sydöstra delar.

Temperaturen under juni månads förra hälft var betydligt högre än normalt och under månadens andra vecka rådde i största delen av landet en värmeperiod. Regnmängden blev mindre än normalt. I delar av sydvästra Finland regnade det speciellt litet. Normalt eller till och med mera än vanligt regnade det i delar av västra och norra Finland.

Enligt statistikombudsmännens rapporter var temperaturförhållandena under växtperiodens första hälft gynnsamma i 18.7 % av alla fall, tillfredsställande i 54.6 % och ogynnsamma i 26.7 %. Således har temperaturförhållandena endast i en fjärdedel av alla fall varit ogynnsamma för växtlighetens utveckling. Nederbördsförhållandena karaktäriseras av följande relationstal: för litet regn i 65.1 % och tillfredsställande i 34.9 % av alla fall. För mycket regn har ej meddelats i ett enda fall.

Växtlighetens utveckling

Övervintrande växter

Av november månads väderleksöversikt kan konstateras, att snötäcket blev rätt tunt över den frusna marken. Även under de därpåföljande månaderna var snötäcket så tjockt, att tjälskiktet blev tunt, varigenom övervintringsförhållandena ej blev de bästa tänkbara. Enligt rapporterna har speciellt snömögelsvampen förorsakat skador.

Höstvete. Relationstalet utvisande höstvetets skördeutsikter blev 92, vilket är en aning bättre än senaste år (91)²⁾. I västra Finland, Österbotten och östra Finland förekom allmänt bättre växtbestånd än normalt. De sämsta utsikterna förelåg i trakterna av östra Tavastland, södra Savolax och mellersta Finland. Odlingsarealerna är i dessa trakter dock så små, att de ej i nämnvärd grad inverkar på de totala skördemängderna. I Egentliga Finland, där höstvetets areal utgör i det närmaste hälften av landets totala höstvetesareal, är utsikterna nu bättre än för ett år sedan, då relationstalet blev 94 (89). Den totala skörden torde bli åtminstone 2 gånger större än för ett år sedan.

Råg. Rågens skördeutsikter karaktäriserades i medlet av juni med relationstalet 95, vilket utvisar lika goda utsikter som för ett år sedan, oaktat att övervintringsskadorna och speciellt snömögelsvampens förorsakade skador var betydande. Vårens fuktighetsförhållanden var ej heller gynnsamma för grödornas utveckling och ej heller temperaturförhållandena i slutet av maj. De bästa rågfälten förekom i Häme, Häme-Satakunta och Keski-Suomi lantbrukssällskap samt i mellersta och norra Österbotten och i Kajana trakten. Det lägsta relationstalet erhöles för västra Karelen (86). Rågskörden torde i år öka i proportion till den ökade rågarealen.

Höstryps. Även höstrypsen har i år lidit av övervintringsskador. Då därtill de starka köldnätterna under senare hälften av maj förorsakade stora skador, varvid skadorna ställvis var 20—30 %, blev relationstalen, som utvisade skördeutsikterna, ej så höga, som för ett år sedan. Det genomsnittliga relationstalet blev nu endast 82, då det föregående år var 101. Den totala skörden behöver dock ej bli lägre än senaste år, ifall

¹⁾ Myöhemminkin suluissa olevat luvut esittävät tilannetta viime vuonna.

²⁾ De även senare inom parentes satta talen åskådliggör situationen senaste år.

vitse jäädä viime vuoden satoa alhaisemmaksi, mikäli pakkasvauriot eivät ole arvioituja suuremmat, sillä viljelyala on tänä vuonna suurempi, vaikka osa kylvöistä jouduttiinkin keväällä rikkomaan. Parhaat kasvustot esiintyivät Uudellamaalla ja Hämeessä. Alhaisin suhdeluku 76 oli Etelä-Pohjanmaalta.

Nurmet. Peltoheinän satotoiveet arvioitiin jonkin verran huonommiksi kuin vuosi sitten. Tämä johtui osaksi toukokuun loppupuoliskon pakkasvaurioista, osaksi kasvukauden alkupuoliskon kuivuudesta. Suhdeluvuksi laskettiin 93 (96). Kuitenkin esiintyi hyväkuntoisia nurmia, niin että säilörehun valmistukseenkin voitiin ryhtyä kesäkuun puolivälissä. Parhaat nurmet olivat Pohjois-, Keski- ja Kaakkois-Suomessa. Alhaisin suhdeluku oli Suomen Talousseuran alueelta 80. Myös Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa olivat suhdeluvut melko alhaiset 84—85.

Laitumien kunto oli yleensä tyydyttävä tai hyvä, sillä heikkokuntoisia laitumia oli ilmoitusten mukaan vain 10 % (11 %). Tyydyttävässä kunnossa laitumista oli 57.5 % (51 %) ja hyvässä tai erittäin hyvässä kunnossa 32.5 % (39 %). Huonoimmat laitumet esiintyivät Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla 22—26 %.

Keväällä kylvetyt kasvit

Kevään tulo tapahtui tänä vuonna noin kolme viikkoa aikaisemmin kuin kahtena edellisena vuonna. Toukotoihin päästiinkin maan eteläosissa jo huhtikuun viimeisellä viikolla. Niinpä sokerijuurikkaan kylvö tapahtui maan lounaisosissa yleisimmin jo huhtikuun puolella. Myös kevävehnän ja kauran kylvötyöt voitiin aloittaa jo 25—27. 4. Maan itä- ja pohjoisosissa kylvötoihin päästiin kuitenkin vasta toukokuun puolella ja esimerkiksi Oulun l. talousseuran alueella yleisimmin vasta sen toisella viikolla.

Itse kylvöaika oli ihanteellinen ja oraalle tulo tapahtui tasaisesti. Oraiden kehitys pysähtyi kuitenkin toukokuun loppupuoliskolla esiintyneiden ankarien yöpakkasten ja samanaikaisesti vallinneen kuivuuden johdosta. Pakkaset, joita esiintyi lähes joka yö toukokuun 17—27. päivien välillä, vahingoittivat varsinkin alavilla mailla eritoten olevia, mutta myös muiden viljakasvien oraita, olivat niin ankaria, että eräillä alueilla saatettiin mitata jopa —9—10° lämpötiloja. Eräissä tapauksissa maan eteläosissa, missä oraat olivat kehittyneet pitemmälle tuhot olivat mm. ohralla niin suuria, että kylvötyöt jouduttiin suorittamaan uudelleen. Pääosilta näin suurilta tuhoilta kuitenkin säästyttiin ja kun kesäkuun alkupuolisko muodostui lämpimäksi ja kylmä kausi päättyi sateisiin, virkistyivät kasvustot nopeasti. Kesäkuun puolivälissä ei tilanne keväällä kylvettyjen kasvien satotoiveiden osalta siten enää ollutkaan huolestuttava ja jos sääsuhteet muodostuvat edes kohtalaisen suotuisiksi, voidaan tilannetta pitää tyydyttävänä. Käytetty kylvösiemen yleensä ilmoitettiin hyväksi ja on sitä ollut myös riittävästi. Tuhoeläimiä ei kasvustoissa toistaiseksi sanottavasti esiintynyt.

Mainittiin, että kylvötoihin päästiin Etelä-Suomessa jo huhtikuussa. Toisin kuin parina edellisena vuonna tänä vuonna kylvötyöt suoritettiin melkoisesti eri aikoina maan eri osissa. Pohjois-Suomessa alettiin

köldskadorna ej är större än uppskattat, ty odlingsarealen är detta är större, fastän en del av de besädda arealerna måste upplöjas på våren. De bästa växtbestånden påträffades i Nyland och Tavastland. Det lägsta relationstalet 76 gällde för södra Österbotten.

Vallar. Skördeutsikterna för höet uppskattades till något sämre än för ett år sedan. Detta berodde delvis på köldskadorna under maj månads senare hälft och delvis på torkan under växtperiodens första hälft. Relationstalet beräknades till 93 (96). Vallar med gott skick påträffades dock även, varför framställningen av ensilagefoder kunde påbörjas i medlet av juni. De bästa vallarna fanns i norra, mellersta och sydvästra Finland. Det lägsta relationstalet erhöles för Finska Hushållningssällskapet 80. Relationstalen var även i Egentliga Finland och Satakunta rätt låga 84—85.

Betesvallarnas skick var i allmänhet tillfredsställande eller gott, ty enligt rapporterna var endast 10 % (11 %) av vallarna i dåligt skick. Tillfredsställande skick meddelades för 57.5 % (51 %) och gott eller synnerligen gott 32.5 % (39 %). De sämsta vallarna förekom i Satakunta och södra Österbotten 22—26 %.

På våren sädde växter

Vårens ankomst inträffade i år ca. 3 veckor tidigare än de två föregående åren. Vårbruket kunde påbörjas i landets södra delar redan den sista veckan i april. Sälunda utfördes sockerbetssådden mest allmänt i landets sydvästra delar redan i april. Även vårvetets och havrens sädd kunde påbörjas redan den 25—27. 4. I landets östra och norra delar kunde säningsarbetena påbörjas först i maj och t. ex. i Oulun Talousseuras område mest allmänt först den andra veckan i maj.

Själva säningstiden var idealisk och broddbildningen skedde snabbt. Broddens utveckling avstannade dock på grund av de starka köldnätterna och den samtidigt rådande torkan. Kölden som förekom nästan varje natt mellan den 17—27 och skadade broddarna speciellt på låglänta marker, men även andra sädesfälts broddar, var så stark att på vissa orter kunde till och med —9—10° temperaturer uppmätas. I en del fall i landets södra delar, där broddarna var längre utvecklade, blev skadorna bl. a. på kornet så stora, att säningsarbetet måste ånyo utföras. I det stora hela undgick man dock så stora skador och då första hälften av juni blev varm och den kalla perioden förbyttes i regn, återhämtade sig växtbestånden snabbt. För de på våren sädde växternas del var situationen i medlet av juni beträffande skördeutsikterna ej mera oroväckande och om väderleksförhållandena blir åtminstone något så när gynnsamma, kan situationen anses tillfredsställande. Det använda utsädet rapporterades i allmänhet vara gott och tillräckliga mängder har även funnits att tillgå. Skadeinsekter har ej nämnvärt påträffats i växtbestånden.

Ovan nämndes att sådden kunde påbörjas i södra Finland redan i april. I motsats till de två senaste åren utfördes sådden i olika delar av landet tämligen allmänt under olika tider. I norra Finland t. ex. vidtog

esimerkiksi viljakasvien kylvötyöt samoihin aikoihin kuin ne Etelä-Suomessa olivat päättymässä. Keskimäärin laskettuna päättyi kevätevehnän kylvö esim. Oulun l. talousseuran alueella 17. 5., ohran kylvö 27. 5., kauran kylvö 20. 5., perunan istutus 3. 6. ja juurikasvien kylvö 4. 6. Juurikasvien kohdalla oli ero kylvötöiden päättymisen välillä jopa noin kuukausi.

sädesväxternas sådd vid samma tid, som de avslutades i södra Finland. I genomsnitt räknat slutfördes vårvetets sådd t. ex. inom Oulun Talousseuras område den 17. 5, kornets sådd den 20. 5, potatissättningen den 3. 6 och rotfruktssädden den 4. 6. I fråga om rotfrukter var skillnaden mellan säddens påbörjande och dess avslutande rent av ca. en månad.

9. Kevätviljojen, perunan ja juurikasvien kylvöajat vuonna 1959
Såningstiderna för vårsäd, potatis och rotfrukter år 1959
Seedtimes of spring cereal crops, potato and beets in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Kevät- vehnä Vårmete <i>Spring wheat</i>	Ohra Korn <i>Barley</i>	Kaura Havre Oats	Seosvilja Blandsäd <i>Mixed cereal</i>	Herne Ärtor <i>Peas</i>	Peruna Potatis <i>Potatoes</i>	Sokeri- juurikas Socker- betor <i>Sugar beets</i>	Rehujuuri- kasvit Foderrot- frukter <i>Fodder beets</i>	Heinä- siemen Höfrö <i>Seed of grassland</i>
Uudenmaan läänin ..	30/4—9/5	5/5—14/5	30/4—13/5	2/5—14/5	3/5—12/5	14/5—25/5	26/4—5/5	30/4—9/5	3/5—16/5
Nylands svenska ..	27/4—9/5	30/4—11/5	27/4—11/5	28/4—11/5	29/4—5/5	14/5—24/5	24/4—6/5	28/4—8/5	28/4—12/5
Varsinais-Suomen ..	27/4—6/5	1/5—10/5	27/4—9/5	28/4—10/5	30/4—7/5	14/5—24/5	24/4—2/5	26/4—4/5	28/4—10/5
Finska Hushållningss. Satakunnan	25/4—7/5 1/5—10/5	29/4—10/5 7/5—17/5	25/4—8/5 1/5—14/5	25/4—9/5 3/5—14/5	20/4—3/5 5/5—13/5	12/5—23/5 16/5—27/5	23/4—1/5 29/4—7/5	28/4—9/5 4/5—14/5	24/4—9/5 3/5—17/5
Hämeen-Satakunnan Hämeen läänin	3/5—12/5 1/5—9/5	11/5—20/5 7/5—17/5	4/5—18/5 1/5—15/5	6/5—19/5 3/5—16/5	6/5—13/5 5/5—13/5	22/5—30/5 17/5—26/5	29/4—6/5 27/4—5/5	8/5—18/5 4/5—14/5	6/5—22/5 4/5—18/5
Itä-Hämeen	4/5—13/5	11/5—21/5	5/5—15/5	7/5—16/5	7/5—15/5	22/5—1/6	4/5—10/5	6/5—13/5	7/5—20/5
Kymenlaakson	1/5—13/5	5/5—17/5	2/5—15/5	1/5—15/5	4/5—15/5	16/5—27/5	23/4—6/5	2/5—10/5	1/5—16/5
Länsi-Karjalan	5/5—15/5	9/5—20/5	5/5—19/5	6/5—21/5	8/5—19/5	20/5—1/6	1/5—10/5	5/5—14/5	9/5—22/5
Mikkelin läänin	6/5—14/5	12/5—21/5	5/5—18/5	6/5—19/5	10/5—19/5	23/5—3/6	3/5—11/5	7/5—18/5	11/5—23/5
Kuopion	8/5—16/5	16/5—25/5	8/5—19/5	10/5—21/5	12/5—19/5	26/5—5/6	11/5—17/5	15/5—25/5	14/5—29/5
Pohjois-Karjalan ...	7/5—15/5	14/5—24/5	6/5—18/5	8/5—18/5	10/5—19/5	20/5—1/6	5/5—13/5	13/5—22/5	11/5—25/5
Keski-Suomen	6/5—13/5	13/5—24/5	6/5—17/5	9/5—20/5	9/5—17/5	24/5—4/6	10/5—19/5	13/5—22/5	11/5—26/5
Etelä-Pohjanmaan .	4/5—13/5	14/5—26/5	6/5—18/5	11/5—21/5	7/5—15/5	19/5—1/6	2/5—10/5	15/5—27/5	9/5—26/5
Österbottens svenska	5/5—12/5	17/5—24/5	8/5—16/5	11/5—19/5	8/5—15/5	19/5—27/5	11/5—19/5	19/5—27/5	9/5—24/5
Keski-Pohjanmaan .	8/5—15/5	16/5—29/5	8/5—20/5	11/5—21/5	8/5—18/5	24/5—5/6	7/5—15/5	26/5—4/6	16/5—29/5
Oulun l. Talouss. ...	8/5—17/5	15/5—27/5	8/5—20/5	11/5—24/5	12/5—21/5	23/5—3/6	24/5—4/6	23/5—4/6	21/5—2/6
Kajaanin	7/5—13/5	16/5—25/5	9/5—19/5	12/5—22/5	13/5—23/5	24/5—3/6	25/5—6/6	25/5—5/6	17/5—29/5
Peräpohjolan	15/5—25/5	20/5—1/6	18/5—28/5	18/5—30/5	30/5—5/6	30/5—7/6	1/6—8/6	29/5—8/6	25/5—6/6
Lapin Maatalouss. ..	—	25/5—3/6	19/5—29/5	21/5—30/5	—	30/5—6/6	19/5—6/6	30/5—7/6	28/5—8/6
Valtakunta — Riket <i>Whole country</i>	3/5—13/5	11/5—21/5	5/5—17/5	7/5—19/5	7/5—16/5	20/5—1/6	6/5—15/5	11/5—21/5	9/5—23/5

Työvoiman saanti

Ilmoituksista saatiin tietoja myös työvoiman saannista maataloustöihin lähinnä toukokuun aikana. Koko maata koskeviksi keskimääräisiksi %-luvuiksi saatiin työvoiman saanti vaikea 3.2 (4.9), tyydyttävä 53.1 (54.6), hyvä 39.9 (35.9) ja liikatarjontaa 3.8 (4.6).

Selvitys satotoiveista 15. päivästä elokuuta 1959.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella on maataloushallituksessa laskettu maanviljelyseuroittain ja koko maata koskevat keskiarvoiluvut viljelykasveittain ja ovat ne muodostuneet seuraavalla tavalla olevan taulukon mukaisiksi:

Sääsuhteet

Edellisessä katsauksessa todettiin kesäkuun alku-puoliskon lämpötilan olleen huomattavasti normaalia korkeamman ja kuukauden toisella viikolla vallinneen suurimmassa osassa maata melkeimpä hellekauden. Sademäärä sen sijaan jäi tavallista vähäisemmäksi. Koko kesäkuun keskilämpötila oli koko maassa 1—2°

Tillgången på arbetskraft

Från rapporterna erhöles även uppgifter om tillgången på arbetskraft för lantbruksarbeten, speciellt under vårbruket. De hela landet berörande genomsnittliga %-talen var följande: tillgången på arbetskraft dålig 3.2 (4.9), tillfredsställande 53.1 (54.6), god 53.1 (54.6) och för stort utbud 3.8 (4.6).

Utredning av skördeutskikten per den 15 augusti 1959

På grund av statistikombudsmännens insända rapporter har man på lantbruksstyrelsen beräknat de lantbrukssällskapsvis och hela landet omfattande jämförelsetalen i medeltal per odlingsväxt och dessa har gestaltat sig på sätt, den & följande sida varande tabellen utvisar:

Väderleksförhållandena

I föregående översikt konstaterades att temperaturen under första hälften av juni varit betydligt högre än normalt och att den andra veckan i månaden varit rådande en värmeperiod i största delen av landet. Regnmängden blev däremot mindre än normalt. Juni månads medeltemperatur var i hela landet 1—2° högre

Satotulveet viljelykasveittain ilmoitettuna 15. 8. 1959 %:eissa normaalisatoon verrattuna
Skördeutsiktarna per odlingsväxt uppgivna den 15. 8. 1959 i % i jämförelse med normalskörden
Yield outlook for different field crops 15. 8. 1959 expressed as percentage of the normal yield

Maanviljelyseura Lantbruksällskap Agriculture society	Syysevinä Höstvete Winter wheat	Ruis Råg Rye	Syyrypsi Höstryps Winter turnip rape	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Kevätvehnä Vårvete Spring wheat	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Seosvilja Blandaad Mixed cereal	Herne Ärter Peas	Peruna Potatis Potatoes	Sokerijuurikas Sockerbeter Sugar beets	Rehujuuri- kasvit Foderrotfrukter Fodder beets	Apliansämen Kloverfrö Clover seed	Timotein- siemen Timoteifrö Timothy seed
	Arvioitu % keskim. ha-sadosta Uppskattad skörd i % av medelskörden per ha Estimated yield per cent of the average hectare yield													
Uudenmaan läänin .	94	97	98	92	92	93	90	89	91	76	75	78	87	89
Nylands svenska ...	102	99	101	91	89	90	92	91	92	74	70	67	100	100
Varsinais-Suomen ..	97	94	90	75	73	78	74	79	74	59	58	60	88	90
Finska Hushäll- ningsss.	96	93	93	75	72	73	76	80	78	63	68	69	90	88
Satakunnan	92	96	88	78	80	79	76	79	78	65	66	66	79	82
Hämeen-Satakunnan	95	102	105	97	81	86	77	79	85	74	67	69	75	88
Hämeen läänin	92	97	93	91	87	89	81	83	88	70	69	70	87	89
Itä-Hämeen	94	100	98	97	94	93	89	92	93	82	76	82	89	90
Kymenlaakson	100	99	100	101	97	96	93	98	95	63	79	76	98	90
Länsi-Karjalan	85	90	90	90	87	90	82	85	88	80	80	82	86	90
Mikkelin läänin ...	100	101	70	86	94	93	79	89	87	88	90	90	94	90
Kuopion	94	103	85	90	94	90	80	84	92	79	100	84	86	89
Pohjois-Karjalan ...	100	103	—	85	89	89	79	81	80	82	84	79	89	88
Keski-Suomen	90	98	86	91	89	91	78	85	84	76	100	86	83	88
Etelä-Pohjanmaan .	91	80	83	74	80	70	68	71	75	55	78	71	86	87
Österbottens svenska	70	88	89	69	73	67	61	69	85	58	60	58	76	75
Keski-Pohjanmaan .	100	54	110	81	78	51	50	50	57	48	48	65	84	89
Oulun l. Talouss. ...	85	82	80	87	75	71	69	71	53	68	85	64	84	88
Kajaanin	—	105	—	92	99	93	86	95	—	76	100	88	83	93
Peräpohjolan	—	96	—	94	100	88	85	88	..	84	70	75	—	93
Lapin Maatalouss. .	—	..	—	94	—	98	..	..	—	90	—	83	—	—
Valtakunta — Riket Whole country	96	92	91	85	84	81	79	75	82	69	66	68	87	85

normaalia korkeampi, eniten Itä-Suomessa. Pohjanmaalla, voimakkaimpana Keski-Pohjanmaalla, esiintyi 29.—30. 6. yöhalloja, jotka aiheuttivat vahinkoja viljakasveille ja perunalle. Sademäärä oli melkein koko maassa tavallista pienempi. Suhteellisesti sateisinta oli Hämeessä (sademäärä hieman yli 100 %) ja kuivinta itärajan läheisyydessä (sademäärä alle 25 %).

Heinäkuu oli huomattavasti normaalia lämpimämpi muualla paitsi Koillis- ja Pohjois-Suomessa, joissa oli hieman normaalia viileämpää. Paikoin Keski-Pohjanmaalla esiintyi kuun puolivälissä jälleen hallaa. Suurin piirtein linjan Vaasa—Kajaani eteläpuolella lämpötila oli tavallisesta 0.2—1.1 astetta korkeampi. Sademäärät jäivät heinäkuulla erittäin alhaisiksi Turun ja Porin läänissä. Niinpä Porissa satoi vain 11 % ja Turussa 16 % normaalista. Myös muilla länsirannikon alueilla jäivät sademäärät normaalia tuntuvasti pienemmiksi. Etelästä lukien suhdeluku on Ahvenanmaalla 66 %, Lounais-Hämeessä 38 %, Etelä-Pohjanmaalla 52 %, Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Lapissa 31 %. Helsingin, Tampereen, Jyväskylän, Kuopion, Joensuun, Lappeenrannan, Kotkan, Mikkelin ja Kuusamon seuduilla satoi paikkakunnan mukaan vaihdellen joko hieman alle tai yli normaalin. Muonion—Ivalon seuduilla satoi 127—132 % normaalista.

Elokuun alkupuolisko oli koko maassa normaalia lämpimämpi. Kuun alussa esiintyi Pohjanmaalla lieviä halloja. Sademäärä oli Etelä- ja Länsi-Suomessa tavallista pienempi. Keski- ja Itä-Suomessa tosin esiintyi kuukauden ensimmäisellä viikolla ankaria sadekuuroja, jotka nostivat näillä alueilla koko kuu-

än normalt, mest i östra Finland. Den 29.—30. 6. förekom nattfroster i Österbotten, de starkaste i mellersta Österbotten. De förorsakade skador på sädesväxterna och potatisen. Regnmängden var i nästan hela landet mindre än normalt. Mest regnade det i Tavastland (regnmängden var över 100 %) och torrast var det i närheten av östgränsen (regnmängden under 25 %).

Juli månad var betydligt varmare än normalt förutom nordvästra och norra Finland, där det var en aning svalare. Nattfroster förekom igen ställvis i mellersta Österbotten. I stort sett var temperaturen söderom linjen Vasa—Kajana 0.2—1.1 grader högre än normalt. I Åbo och Björneborgs län regnade det speciellt litet under juli månad. Regnmängden var i Björneborg endast 11 % och i Åbo endast 16 % av det normala. Även i andra områden vid de södra kusttrakterna regnade det betydligt mindre än normalt. Från söder räknat är relationstalet för Åland 66 %, sydvästra Tavastland 38 %, södra Österbotten 52 %, norra Österbotten och södra Lappland 31 %. I trakterna av Helsingfors, Tammerfors, Jyväskylä, Kuopio, Joensuu, Villmanstrand, Kotka, S:t Michel och Kuusamo regnade det, beroende på orten, varierande endera litet under eller över det normala. I trakterna av Muonio—Ivalo regnade det 127—132 % av det normala.

Första hälften av augusti var i hela landet varmare än normalt. I början av månaden förekom i Österbotten lindriga froster. I södra och västra Finland var regnmängden mindre än normalt. Den första veckan i månaden förekom dock i mellersta och östra Finland hårda regnskurar, vilka ökade de totala regnmängderna

kauden sademääriä. Muualla oli kuivaa ja 9.8 lähtien vallitsi sateeton kausi lähes koko maassa, mutta varsinkin Etelä- ja Keski-Suomessa.

Ilmoitusten mukaan laskettuina olivat kertomuskauden lämpöolosuhteet olleet suotuisat 76.3 %:illa (5.1 %), tyydyttävät 16.9 %:illa (52.7 %) ja epäsuotuisat 6.8 %:illa (42.2 %) tapauksista. Sadeolosuhteita kuvaaviksi koko maan suhdeluvuiksi saatiin vastavasti: satanut liian vähän 93.6 %:illa (10.8 %), tyydyttävästi 5.2 %:illa (60.3 %), liian paljon 1.2 %:illa (28.9 %) tapauksista.

Talvehtivat kasvit

Syysvehnä. Kesäkuun puolivälissä syysvehnän satoiveet arvioitiin suhdeluvulla 92. Nyt laskettu suhdeluku on 96 (viime vuoden elokuussa 95), joten satoiveet arvioitiin jonkin verran paremmiksi kuin kesäkuussa ja lähes normaalisadon suuruisiksi. Parhaat sadot saatiin Uudenmaan, Kymenlaakson ja Mikkelin l:n mvs:jen alueilla. Myös Varsinais-Suomen alueella, missä sijaitsee lähes puolet koko syysvehnän alasta, luku oli maan keskiarvoa parempi. Viljelyala, joka viime vuonna oli ainoastaan 8 300 ha, on nyt 2.6-kertainen. Kun keskimääräiseksi ha-sadoksi arvioitiin 2 040 kg (1 990 kg), saatiin koko syysvehnäsadoksi 44 milj. kg eli 27.5 milj. kg enemmän kuin viime vuonna. Syysvehnän leikkuutyöt tapahtuivat yleisimmin 9—15. 8. välisenä aikana. Tämä on 2—3 viikkoa aikaisemmin kuin viime vuonna (27. 8.—6. 9.). Kylvötoihin ei 15. 8. mennessä oltu ryhdytty kuin muutamissa tapauksissa viiden maanviljelysseuran alueella.

Ruis. Rukiilla saatiin suhdeluvuksi kesäkuussa 95 ja nyt 92 (97). Satotoiveiden huononemisen ovat aiheuttaneet eräillä alueilla 29—30. 6. ja 31. 7.—1. 8. esiintyneet hallat. Varsinkin Keski-Pohjanmaalla monet ruisvainiot kärsivät täydellisen kadon ja lovitähkäisyys oli aivan yleinen ilmiö. Niinpä tämän alueen suhdeluvuksi saatiin vain 54, siis lähes puolet sadosta menetettiin jo normaalisatoonkin verrattuna. Sato olisi epäilemättä ollut ilman hallatuhoja yli normaalin, sillä talvehtimisvauriot olivat vähäisiä. Myös muualla Pohjanmaalla suhdeluvut olivat hallojen ja kuivuuden vuoksi alhaisemmat kuin maan muissa osissa. Etelä-Pohjanmaalle suhdeluvuksi saatiin 80, Pohjois-Pohjanmaalle 82 ja Ruotsalaiselle Pohjanmaalle 88. Parhaat laihot ovat olleet Kajaanin, Kuopion, Pohjois-Karjalan, Mikkelin ja Häme-Satakunnan mvs:jen alueilla, vaihdellen lukujen 101—105 välillä.

Rukiin viljelyala oli tänä vuonna 108 700 ha eli 32 400 ha viime vuoden korjuualaa suurempi. Vaikka keskimääräinen ha-sato jää 1 580 kg:aan (1 640 kg), muodostuu koko sato 47 milj. kg suuremmaksi, ollen arvion mukaan nyt 172 milj. kg. Leikkuu tapahtui yleisimmin 7.—12. 8. (22.—31. 8.) eli 2—2.5 viikkoa viime vuotista aikaisemmin. Kylvötöitä ei varsinkaan Etelä-Suomessa voitu 15. 8. mennessä kuivuuden vuoksi aloittaa. Keski-, Itä- ja Pohjois-Suomessa kylvötöitä aloitettiin 10.—15. 8. välisenä aikana, mutta ei näilläkään alueilla yleensä saatettu loppuun.

Syysrypsi. Kesäkuussa syysrypsin satotoiveet arvioitiin melko heikoiksi suhdeluvulla 82. Kevätkesän

i dessa trakter. I andra delar av landet var det torrt och efter den 9. 8. råde det uppehållsväder nästan i hela landet, men speciellt i södra och mellersta Finland.

Enligt sammanställningen av rapporterna hade översiktsperiodens temperaturförhållanden varit gynnsamma i 76.3 % (5.1 %), tillfredsställande i 16.9 % (52.7 %) och ogynnsamma i 6.8 % (42.2 %) av alla fall. Relationstalen för hela landet gällande regnförhållandena blev motsvarigt: regnat för litet i 93.6 % (10.8 %), tillfredsställande i 5.2 % (60.3 %) och för mycket i 1.2 % (28.4 %) av alla fall.

Övervintrande växter

Höstvete. I medlet av juni bedömdes höstvetets skördeutsikter med relationstalet 92. Det nu erhållna relationstalet är 96 (i augusti senaste år 95), varigenom skördeutsikterna uppskattades vara en aning bättre än i juni och i det närmaste av normalskörde storlek. De bästa skördarna erhöles i Uudenmaan lääni, Kymenlaakso och Mikkelin lääni lantbrukssällskap. Även i Varsinais-Suomi lantbrukssällskap, där nästan hälften av höstvetes areal är lokaliserad, var talet högre än genomsnittet. Odlingsarealen, som senaste år var endast 8 300 ha, är nu 2.6 gånger större. Då medelhektarskörden uppskattades till 2 040 kg blev den totala höstvetesskörden 44 milj. kg större än senaste år. Höstvetets bärgning skedde mest allmänt tiden mellan den 9.—15. 8. Detta är 2—3 veckor tidigare än senaste år (27. 8.—6. 9.). Säden hade ej påbörjats före den 15. 8., utom i enstaka fall inom fem lantbrukssällskaps områden.

Råg. Rågens relationstal var i juni 95 och nu erhöles 92 (97). De försämrade skördeutsikterna beror på froster, som förekommit i en del områden den 29.—30. 6. och 31. 7.—1. 8. Speciellt i mellersta Österbotten skadades många rågfält fullständigt och axskarighet var en helt vanlig företeelse. Sälunda blev detta områdes relationstal endast 54, varför redan närmare hälften av skörden hade gått förlorad jämfört med normalskörd. Skörden hade otvivelaktigt utan frostskador stigit över det normala, ty övervintringsskadorna var ringa. Även i andra delar av Österbotten var relationstalen på grund av frost och torra lägre än på annat håll i landet. I södra Österbotten erhöles relationstalet 80, i norra Österbotten 82 och i svenska Österbotten 88. De bästa grödorna har påträffats i Kajaani, Kuopio, Pohjois-Karjala, Mikkelin och Häme-Satakunta lantbrukssällskap, relationstalen varierande mellan 101—105.

Rågårealen var detta år 108 700 ha eller 32 400 ha större än senaste år. Fastän medelhektarskörden är endast 1 580 kg (1 640 kg), blir totalskörden 47 milj. kg större, uppskattningsvis 172 milj. kg. Bärgningen skedde mest allmänt 7.—12. 8. (22.—31. 8.) eller 2—5 veckor tidigare än senaste år. Säden hade speciellt i södra Finland ej kunnat påbörjas före den 15. 8. på grund av torkan. I mellersta, östra och norra Finland vidtog säden tiden mellan den 10.—15. 8., men den har ej ens i dessa områden i allmänhet ännu kunnat slutföras.

Höstryps. I juni bedömdes höstrypsens skördeutsikter som rätt svaga med relationstalet 82. Efter

kylmien kausien päätyttyä rypiskasvustot pääsivät kuitenkin kohtalaisen hyvään kasvukuntoon ja kun kuivuuskaan ei sanottavammin enää ehtinyt rypsin satoon vaikuttaa, suhdeluvuksi saatiin nyt 91 (101). Normaalaa parempiakin alueita esiintyi, kuten taulukosta voidaan nähdä. Ha-sadoksi arvioitiin 1 250 kg (1 460 kg), mutta kun viljelyala nyt on yli 2-kertainen, saatiin koko rypsisadoksi 10 milj. kg enemmän kuin viime vuonna. Rypsin leikkuu ja korjuu tapahtui yleisimmin 29. 7.—6. 8. välisenä aikana (2.—12. 8.). Kylvötyöt suoritettiin 2.—8. 8. välisenä aikana.

Nurmet. Pelloheinän satotoiveita osoittavaksi suhdeluvuksi saatiin kesäkuussa 93, nyt sen sijaan vain 85 (95). Sadon pienemisen aiheutti kesäkuun loppupuoliskon kylmän kauden jälkeen vallinnut kova kuivuus. Niinpä Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pohjanmaalla heinäsato jäi määrältään keskimäärin 1/4 pienemmäksi kuin keskimäärin viime vuosina. Suhdeluvut vaihtelevat näillä alueilla 69—78 välillä ja ha-sadot 2 200—2 500 kg:n välillä. Koko maan keskimääräiseksi ha-sadoksi saatiin 2 740 kg (3 080 kg). Kun myös viljelyala oli 42 000 ha pienempi, jäi maan koko sato 3 042 milj. kg:aksi, mikä oli yli 500 milj. kg vähemmän kuin vuosi sitten. Vertailussa on kuitenkin otettava huomioon heinän niitto- ja korjuu-aikoina vallinneet suotuisat sääolosuhteet. Kun viime vuonna niitto- ja korjuu-aika oli poikkeuksellisen sateinen aiheuttaen sadossa laatutappioita (lähes 10 %), oli se tänä vuonna useimmilla alueilla täysin poutainen, joten sato saatiin talteen tappioitta. Niitto tapahtui yleisimmin 7.—19. 7. ja pelloilta korjuu 14.—25. 7. välisenä aikana. Viime vuonna niitto tapahtui samaan aikaan kuin nyt ja korjuu venyi silloin sateiden vuoksi aina elokuun toiselle viikolle saakka.

Säilörehun raaka-aineeksi käytettiin nurmien pääsadosta vain 17 000 ha, mikä on 6 000 ha vähemmän kuin viime vuonna. Tämä merkitsee n. 90 milj. kg:n vähennystä säilörehun määrässä. Kun lisäksi odelmikkojen kasvu oli vallinneen pitkäaikaisen poudan takia lähes olematonta, ei niiltäkään saatu sanottavia määriä lisäraaka-ainetta. Varsinkin Etelä-, Lounais- ja Länsi-Suomessa sekä Pohjanmaalla ovat nurmet ja eritoten timotei siinä määrin kuloutuneet, ettei edullisempaan syyskausi enää voi asiaa sanottavasti parantaa. Myöskin juurikasvien naattisato jäi kuivuuden seurauksena vähäiseksi, ellei kasvukauden loppupuolella saada riittävästi vettä ja lämpimiä ilmoja. Säilörehusato näyttääkin jo nyt jäävän pienemmäksi kuin moneen vuoteen.

Laitumien kunto oli kertomuskauden aikana heikko ja tilanne huononi sitä mukaa kuin poutakausi jatkui. Kertomuskauden lopulla — 15. 8. — sitä voitiinkin pitää erittäin huolestuttavana varsinkin, kun odelmikoitakaan ei ollut sanottavammin saatavissa lisärehua. Laitumien kunto ilmoitettiin 100 %:isesti erittäin heikoksi tai heikoksi Uudenmaan ruotsalaisen, Varsinais-Suomen, Suomen Talousseuran, Satakunnan, Kymenlaakson, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan ja Kajaanin mvs:jen alueilla. Parhaat laitumet olivat Itä-Hämeen, Mikkelin, Kuopion, Keski-Suomen ja Hämeen l. mvs:jen alueilla. Koko maan keskimääräinen tilanne oli 15. 8. seuraava: laitumien kunto erittäin heikko tai heikko

den kalla perioden på vårsommaren utvecklades dock rypsbestånden rätt bra och då torkan ej hann nämnvärt inverka på rypsskörden, erhöles för rypsen nu relationstalet 91. Normalt bättre områden påträffades även, som av tabellen kan utläsas. Hektarskörden uppskattades till 1 250 kg (1 460 kg), men då odlingsarealen nu är över två gånger större, blev den totala rypsskörden 10 milj. kg större än senaste år. Rypsskörden utfördes mest allmänt tiden mellan den 29. 7.—6. 8. (2.—12. 8.). Sådden utfördes tiden mellan den 2.—8. 8.

Vallar. I juni erhöles för höets skördeutsikter relationstalet 93, nu däremot bara 85 (95). Minskningen av skörden förorsakades av den svåra torka, som varit rådande efter den kalla perioden under juni månads senare hälft. Sålunda blev höskörden i Egentliga Finland, Satakunta och Österbotten till kvantiteten 1/4 mindre än medeltalet för de senaste åren. Relationstalen varierade i dessa områden mellan 69—78 och hektarskörderna mellan 2 200—2 500 kg. Medelhektarskörden för hela landet blev 2 740 kg (3 080 kg). Då även odlingsarealen var 42 000 ha mindre, blev hela landets totalskörd 3 042 milj. kg, vilket är över 500 milj. kg mindre än för ett år sedan. Vid jämförelsen bör man dock beakta de gynnsamma väderleksförhållanden, som varit rådande vid tiden för slättern och inkörningen. Då slättern och inkörningsperioden senaste år var exceptionellt regnig och kvalitetsförluster uppkom (närmare 10 %), rådde detta år i de flesta trakter uppehållsväder, varigenom skörden kunde fås under tak utan kvalitetsförluster. Slättern skedde mest allmänt den 7.—19. 7. och inkörningen från åkern den 14.—25. 7. Slättern utfördes senaste år vid samma tid, som inkörningen i år och inkörningen utsträcktes då allt till andra veckan i augusti.

Till råämne för enlilagefoder använde man av vallarnas huvudskörd endast 17 000 ha, vilket utgör 6 000 ha mindre än senaste år. Detta innebär en minskning av ensilagefodermängden med ca. 90 milj. kg. Då därtill vallarnas återväxt på grund av den långvariga torka, som varit rådande, var nästan obefintlig, erhöles ej heller av dem tillskottsråämnen. I södra, sydvästra och västra Finland samt Österbotten är vallarna och speciellt timotejen i så hög grad uttorkade att en gynnsam höst ej ens kan nämnvärt upphjälpa saken. Blastsköörden från rotfruktsodlingen blir även till följd av torkan liten, ifall man ej under slutet av växtperioden får tillräckligt med regn och varm väderlek. Ensilagefodersköörden synes redan nu bli mindre än på många år.

Betesvallarna var under rapportperioden i dåligt skick och situationen försämrades alltefter som torkan varade. Vid rapportperiodens slut — 15. 8. — kan läget bedömas som oroväckande, speciellt då tillskottsfoder av återväxten ej nämnvärt kan erhållas. Betenas skick meddelades 100 %:igt som synnerligen dåligt eller dåligt inom Nylands svenska, Varsinais-Suomi, Finska Hushållningssällskapet, Satakunta, Kymenlaakso, Etelä- och Keski-Pohjanmaa och Kajaani lantbrukssällskaps områden. De bästa betesvallarna påträffades inom Itä-Häme, Mikkelin, Kuopio, Keski-Suomi och Hämeen l. lantbrukssällskaps områden. Den genomsnittliga situationen i hela landet var den

90 % (11 %), keskinkertainen 9 % (56 %), hyvä 0.5 % (33 %). Peltolaitumien koko ala oli yhtä suuri kuin viime vuonna eli 243 000 ha. Vaikka pysyvän peltolaitumen ala lisääntyi, pienentyi vaihtuvan peltolaitumen ala vastaavasti n. 10 000 ha:lla.

Apilan siemensato arvioitiin suhdeluvulla 87 (87) ja timotein luvulla 85 (91). Apilan ala oli lähes yhtä suuri kuin viime vuonna. Timotein siemenala oli sen sijaan pienentynyt 1 300 ha.

Keväällä kylvetyt kasvit

Keväällä kylvettyjen kasvien kilomääräisiä sato-arvioita ei voida saattaa ennen lokakuun selvitystä julkisuuteen, koska niihin vaikuttavat tekijät ainakin erällä kasveilla esiintyvät voimakkaana vielä selvitetyksen laatimisajankohdan, 15. 8. jälkeen. Tosin kevätiljojen leikkuutyöt tänä vuonna alkoivat jo ennen elokuun puoliväliä, mutta perunan ja juurikasvien kohdalla ajankohta oli ehdottomasti liian aikainen. Viljojenkaan kohdalla eivät ha-satoarviot voi olla riittävän luotettavia puintitulosten vielä puuttuessa. Päinvastoin kuin edellisinä vuosina tänä vuonna kevätiljojen tuleentuminen tapahtui pitkäaikaisten poutien seurauksena niin nopeasti ja niitto- ja korjuutyöt sekä myös leikkuupuinti niin aikaisin, ettei korjattu sato kärsinyt juuri minkäänlaisia sade- tai hallavahinkoja. Jyväsadot olivatkin laadultaan moitteettomia. Eri asia on, mitä vahinkoja itse kasvustot kasvukauden aikana kärsivät ja kuinka suuriksi sadot niistä johtuen tulevat muodostumaan.

Kevätvehnän satotoiveet arvioitiin elokuun puolivälissä suhdeluvulla 84 selvästi huonommiksi kuin viime vuonna (94). Ero oli siis hieman yli 10 %. Alhaisimmat suhdeluvut olivat Suomen Talousseuran 72, Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan ruotsalaisen mvs:jen alueilta 73. Etelä- ja Itä-Suomessa saatiin tyydyttäviä keväatvehnäsatoja suhdelukujen vaihdellussa 90—97 välillä. Viljelyala, jossa jo viime vuonna voitiin todeta lähes 29 000 ha:n lisäys, lisääntyi edelleen 5 600 ha:lla. Tästä huolimatta jäänee koko sato 5—6 % pienemmäksi kuin vuosi sitten. Koko leipäviljasato (syysvehnä, keväatvehnä, ruis) muodostunee lähes 20 % suuremmaksi kuin viime vuonna. Tämä johtuu korjuu-alojen lisääntymisestä. Kevätvehnän niitto oli yleisesti aloitettu 12. 8. jatkuen elokuun kolmannelle viikolle (10.—22. 8.). Eroa viime vuoteen oli likimain kuukausi.

Ohran suhdeluvuksi saatiin 81 eli suhteellisesti vieläkin huonompi kuin viime vuonna (97). Alhaisimmiksi suhdeluvuiksi, jotka aiheutuivat toisaalta hallowista ja kuivuudesta, toisaalta lähinnä vain kuivuudesta ja paikoin vieläpä tuomikirvojen tuhoista, saatiin Keski-Pohjanmaan 51, muun Pohjanmaan 67—71 (vaihdellen) sekä Lounais-Suomen ja Satakunnan 73—79. Uudella- maalla, Hämeessä, Kymenlaaksossa, Keski-, Itä- ja Pohjois-Suomessa luvut vaihtelevat 90 molemmin puolin. Ohran viljelyala lisääntyi 6 800 ha:lla. Pinta-alan lisäyksestä huolimatta koko sato jäänee 13—14 %

15. 8. jäljente: betenas skick synnerligen dåligt eller dåligt 90 % (11 %), medelmåttligt 9 % (56 %), gott 0.5 % (33 %). Arealen åkerbete var lika stor som senaste år eller 243 000 ha. Fastän det permanenta betets areal ökade, minskade det växlande betets areal i motsvarande grad ca. 10 000 ha.

Klöverens fröskörd uppskattades med relationstalet 87 (87) och timotejen med talet 85 (91). Klöverarealen var i det närmaste lika stor som senaste år. Timotejens fröareal hade däremot minskat med 1 300 ha.

På våren sådda växter

En kalkyl över de på våren sådda växternas skördar i kg kan ej offentliggöras före utredningen i oktober, emedan de faktorer som inverkar på dessa växters skörd är påfallande ännu efter tidpunkten (15. 8.) för uppgörandet av utredningen. Vårsädens bärgning påbörjades dock detta år redan före medlet av augusti, men beträffande potatisen och rotfrukterna är tidpunkten avgjort för tidig. Beträffande säden kan ej heller hektarskördeuppskattningen bli tillräckligt tillförlitlig, då tröskningsresultat ännu saknas. I motsats till föregående år har vårsädens mognad detta år på grund av de långvariga uppehållsvädren skett så snabbt och bärgningen och inkörningen från åkern så tidigt att den bärgare skörden ej alls har lidit regn- eller frostsador. Kärnskörden är också till kvaliteten klanderfri. En annan sak är de skador, som en del växtbestånd led under växtperioden och hur stora skördarna på grund av dessa kommer att bli.

Vårvetets skördeutsikter bedömdes i medlet av augusti med relationstalet 84 som avgjort sämre än senaste år (94). Skillnaden var således litet över 10 %. De lägsta relationstalen erhöles för Finska Hushållnings-sällskapet 72 och Varsinais-Suomi samt Österbottens svenska lantbrukssällskap 73. I södra och östra Finland erhöles tillfredsställande vårveteskördar, relationstalen varierade mellan 90—97. Odlingsarealen, som redan senaste år ökade med 29 000 ha ökade ytterligare med 5 600 ha. Det oaktat torde den totala skörden bli 5—6 % mindre än för ett år sedan. Den totala spannmållsskörden (höstvede, vårvede, råg) torde bli närmare 20 % större än senaste år. Detta beror på ökningen av odlingsarealerna. Bärgningen av vårvetet påbörjades allmänt den 12. 8. och fortsatte allt till den tredje veckan i augusti (10.—22. 8.). Skillnaden jämfört med senaste år var närmare ett år.

Kornets relationstal blev 81 eller relativt sett ännu sämre än senaste år (97). De lägsta relationstalen, vilka delvis berodde på frosterna och torkan, delvis bara på torkan och ställvis till och med på häggbladlusens skadegörelse, erhöles i Keski-Pohjanmaa lantbrukssällskap 51 (övrige Österbotten 67—71) samt i sydvästra Finland och Satakunta 73—79. I Nyland, Tavastland, Kymmenedalen, mellersta, östra och norra Finland varierade talen under och över 90. Kornets odlingsareal ökade med 6 800 ha. Oaktat ökningen av arealen torde den totala skörden bli 13—14 % mindre

viime vuotista pienemmäksi. Ohran niitto aloitettiin keskimäärin koko maassa jo 8. 8. ja suoritettiin loppuun 15. 8. mennessä aina Keski-Pohjanmaan—Kainuun alueille saakka (29. 8.—10. 9.). Eroa viime vuoteen on noin 3 viikkoa.

Kauran satotoiveet olivat vieläkin huonommat kuin ohran. Tämä johtuu paitsi edellä mainituista hallaja kuivuusvaurioista erittäin selvästi tuomikirvan kasvustoille aiheuttamista vahingoista. Esimerkiksi Keski-Suomen, Savon ja Karjalan alueiden luvut olivat 10—15 % alhaisempia kuin ohralla ja johtuivat aivan ilmeisesti kirvojen suurista tuhoista kauralla. Monilta alueilta saapuneiden ilmoitusten mukaan kirvojen tuhot olivat 20 % ja jopa enemmänkin. Kauran satotoiveet arvioitiin luvulla 79 eli lähes 18 % alhaisemmiksi kuin viime vuonna (96). Heikoimmat sadot saatiin samoilta alueilta kuin ohrallakin. Keski-Pohjanmaan luku oli ainoastaan 50, joten puolet sadosta menetettiin mainittujen vahinkotekijöiden, hallowen, kuivuuden ja tuomikirvojen seurauksena. Lounais-Suomessa ja Satakunnassa oli menetys noin 1/4 normaalina pidettävästä sadosta. Uudellamaalla, Itä-Hämeessä, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja Kainuussa olivat suhdeluvut korkeimmat. Kauran viljelyala lisääntyi n. 15 400 ha:lla, mutta tämä lisäys ei korvaa satotappioita, jotka muodostunevat viime vuoteen verrattuna n. 13—14 %:iksi. Kaurankin niitto voitiin aloittaa jo ennen 15. 8. likimain koko maassa, keskimääräisen luvun ollessa 10. 8. (7.—23. 8.). Eroa viime vuoteen oli 3—4 viikkoa.

Seosviljan satotoiveet olivat samansuuntaiset kuin kauralla. Suhdeluvuksi saatiin 75 (96). Viljelyala lisääntyi 10 000 ha:lla, ollen nyt 35 300 ha. Niitto aloitettiin 10. 8. kuten kauralla.

Herneen suhdeluvuksi saatiin 82 eli lähes 12 % vähemmän kuin viime vuonna (93). Kuivuus aiheutti suurimmat sadon menetykset. Herneen ala pieneni lisäksi n. 2 400 ha:lla, ollen 5 700 ha, joten koko sato pieneni n. 40 %:lla. Niitto voitiin aloittaa keskimäärin 6. 8. jälkeen.

Perunan satotoiveet on arvioitu 15. 8. suhdeluvulla 69 yli neljäsosan viimevuotisia huonommiksi (95). Heikoimmat alueet olivat: Keski-Pohjanmaa 48, Etelä-Pohjanmaa 55, Pohjanmaan ruotsalainen 58, Varsinais-Suomi 59, Suomen Talousseura ja Kymenlaakso 63 ja Satakunta 65. Parhaat alueet olivat Uudellamaalla ja varsinkin Keski- ja Itä-Suomen seurojen alueilla. Perunan viljelyala lisääntyi 2 800 ha:lla ja on nyt 89 000 ha, mutta siitä huolimatta koko perunasato jäänee määrältään yli 15 % pienemmäksi kuin vuosi sitten. Vaikeimmilla kuivuusalueilla eivät enää sateetkaan voi tilannetta sanottavasti parantaa.

Sokerijuurikkaan satotoiveet olivat suurin piirtein samanlaiset kuin perunan. Suhdeluvuksi saatiin 66 (88). Vaikka viljelyala lisääntyi lähes 2 000 ha, jäänee koko sato määrältään yli 15 % viime vuoden satoa pienemmäksi. Sateet ja lämmin syyskesä saattaisivat tilannetta vielä melkoisesti parantaa.

Rehujuurikasvien kohdalla tilanne ei 15. 8. ollut parempi, sillä suhdeluvuksi saatiin 68 (85). Viljelyala

än senaste år. Kornets bärning påbörjades i genomsnitt i hela landet redan den 8. 8. och var slutförd den 15. 8. allt till trakterna av mellersta Österbotten och Kajana (29. 8.—10. 9.). Skillnaden jämfört med senaste år är tre veckor.

Havrens skördeutsikter var ännu sämre än kornets. Detta beror, förutom på de ovannämnda frost- och skador på grund av torka, mycket tydligt på de skador häggbladlusen förorsakat på växtbestånden. Relations-talen var t. ex. för mellersta Finlands, Savolax och Karelens område 10—15 % lägre än för kornet och berodde alldeles påtagligt på de skador lusen förorsakat på havren. Enligt från många områden erhållna rapporter hade häggbladlusen förorsakat skador till över 20 %. Havrens skördeutsikter bedömdes med relationstalet 79, som var 18 % lägre än senaste år (96). De sämsta skördarna erhöles från samma områden, som för kornets del. Talet för mellersta Österbotten var endast 50, varigenom hälften av skörden gick förlorad på grund av de skador, frosten, torkan och häggbladlusen förorsakat. I sydvästra Finland och Satakunta var förlusten 1/4 av den normala skörden. I Nyland, östra Tavastland, mellersta Finland, norra Savolax och Kajana trakten var relationstalen högre. Havrens odlingsareal ökade med ca. 15 400 ha, men denna ökning motsvarar ej de skördeförluster, vilka jämfört med senaste torde bli ca. 13—14 %. Även havrens bärning kunde påbörjas redan före den 15. 8. nästan i hela landet, varvid i medeltal den 10. 8. (7.—23. 8.). Skillnaden jämfört med senaste år var 3—4 veckor.

Skördeutsikterna för *blandsäd* var av samma storleksklass som för havren. Relationstalet blev 75 (96). Odlingsarealen ökade med 10 000 ha och är nu 35 000 ha. Skörden påbörjades den 10. 8. alldeles som havren.

Relationstalet för *ärter* blev 82 eller nästan 12 % lägre än senaste år (93). Torkan förorsakade de största skördeförlusterna. Arealen ärter nedgick därtill med 2 400 ha och är nu 5 700 ha, varigenom den totala skörden minskade ca. 40 %. Skörden kunde påbörjas i genomsnitt den 6. 8.

Potatisens skördeutsikter bedömdes den 15. 8. med relationstalet 69, vilket är över en fjärdedel sämre än senaste år (95). De sämsta områdena utgjorde: Keski-Pohjanmaa 48, Etelä-Pohjanmaa 55, Österbottens svenska 58, Varsinais-Suomi 59, Finska Hushållnings-sällskapet och Kymenlaakso 63 samt Satakunta lantbrukssällskap 65. De bästa områdena fanns i Nyland och speciellt inom de lantbrukssällskaps områden, som är belägna i mellersta och östra Finland. Potatisens odlingsareal ökade med 2 800 ha och är nu 89 000 ha, men det oaktat torde den totala potatisskörden bli över 15 % mindre än senaste år. I de områden där torkan varit mest svår, kan inte ens regn nämnvärt upphjälpa situationen.

Sockerbetans skördeutsikter var i stort de samma som potatisens. Relationstalet blev 66 (88). Fastän odlingsarealen ökade med i det närmaste 2 000 ha torde den totala skörden bli 15 % mindre än senaste år. Regn och en varm höst kan betydligt ännu upphjälpa situationen.

Situationen för *fodrorfrukterna* var den 15. 8. ej bättre, ty relationstalet blev 68 (85). Odlingsarealen

oli lisäksi 1 300 ha pienempi kuin viime vuonna ja mikäli suotuisat sääolosuhteet eivät tilannetta muuta, jäänee näiden kasvien sato yli 10 % pienemmäksi kuin vuosi sitten.

Rehukaalin ala lisääntyi edelleen hieman ja on nyt 2 500 ha. *Rehurapsin* ala sen sijaan on pienentynyt n. 500 ha:in. Vihantarehulla oli tänä vuonna 20 000 ha, mikä on 13 000 ha vähemmän kuin vuosi sitten.

Pinta-alatilaston mukaan valtakunnan koko peltoala lisääntyi 15 300 ha:lla ja on nyt 2 626 500 ha. Leipäviljan viljelyala lisääntyi n. 51 000 ha:lla ja rehuviljan ala n. 32 000 ha:lla. Nurmien ala taas vähentyi 49 000 ha:lla ja muiden rehukasvien ala n. 14 000 ha:lla.

Laskettaessa esitettyjen satoarvioiden perusteella koko paltoalalta saatu rehuyksikkösato ja verrattaessa tulosta viime vuoden vastaavaan satoon, näyttää siltä, että kuluvan kasvukauden bruttosato jää n. 11 % pienemmäksi. Missä määrin sadon parempi laatu tätä sadannelukua pienentää, jää nähtäväksi lokakuussa laadittavasta selvityksestä.

Työvoiman saanti

Työvoiman saanista maataloustöihin on ilmoituksissa ollut eräitä tietoja. Niiden mukaan työvoiman saanti on ollut vaikea 3.9 %:illa (4.9 %), tyydyttävä 64.1 %:illa (59.9 %), ja hyvä 29.8 %:illa (29.9 %). Liikatarjontaa on esiintynyt lähinnä Pohjanmaalla. Koko maan tätä osoittava luku on 2.2 % (5.3 %).

Selvitys satotoiveista 15. päivältä lokakuuta 1959.

Tilastoasiamiesten lähettämisen ilmoitusten perusteella, on maataloushallituksessa laskettu maanviljelyseuroittain keskihehtaarisadot ja sen jälkeen, vastaavilla viljelyaloilla punniten, koko maan keskihehtaarisadot viljelykasveittain.

Sääsuhteet

Elokuussa julkaistussa selvityksessä todettiin kuukauden alkupuoliskon olleen koko maassa normaalia lämpimämmän. Koko kuukauden keskilämpötila jäi 0.5—1.5° normaalia korkeammaksi, vaikka kuukauden viimeisellä viikolla vallitsi kylmä kausi. Elokuun sademäärän jakautuminen oli sikäli erikoinen, että kuukauden toinen ja kolmas viikko olivat yleensä erittäin kuivia, mutta koko kuukauden sademäärä kohosi silti suurimmassa osassa maata tavallista suurempiin arvoihin. Suhteellisesti kuivinta oli Varsinais-Suomessa ja lounaisella rannikkoalueella. Näillä alueilla sademäärä oli alle 50 % normaalista.

Syyskuun keskilämpötila oli sen sijaan normaalia alempi arvojen vaihdellussa 1—2.5° välillä. Suhteellisesti kylmintä oli Kaakkois-Suomessa ja lämpimintä Vaasa—Pori-linjalla. Pakkaspäivien luku vaihteli yleisimmin 2—8 päivän välillä, mutta nousi esim. Sodan-

var dessutom 1 300 mindre än senaste år och om gynnsamma väderleksförhållanden ej förändrar situationen, torde dessa växterns skörd bli 10 % mindre än för ett år sedan.

Foderkålens areal ökade igen något och är nu 2 500 ha. Foderrapsens areal har däremot minskat till ca. 500 ha. Grönfoderarealen var i år 20 000 ha, vilket är 13 000 ha mindre än senaste år.

Enligt arealstatistiken har rikets totala åkerareal ökat med 15 300 ha och är nu 2 626 500 ha. Spannmålsarealen ökade med 51 000 ha och fodersädens areal med 32 000 ha. Vallarealen har igen minskat med 49 000 ha och övriga foderväxterns areal ca. 14 000 ha.

Då på basen av den relaterade skörde kalkylen den totala foderenhetskördens från den sammanlagda åkerarealen kan beräknas och resultatet jämföres med motsvarande skörd senaste år, synes det som om innevarande års bruttoskörd skulle bli ca. 11 % mindre. I vilken mån skördens bättre kvalitet minskar detta procenttal, återstår att se av den utredning som göres i oktober.

Tillgången på arbetskraft

Vissa uppgifter om tillgången på arbetskraft för lantbruksarbeten har ingått i rapporterna. Enligt dessa har tillgången på arbetskraft varit dålig i 3.9 % (4.9 %), tillfredsställande i 64.1 % (59.9 %) och god i 29.8 % (29.9 %) av alla fall. Överbud har främst förekommit i Österbotten. Detta utvisande hela landet omfattande tal är 2.2 % (5.3 %).

Utredning av skördeutsikterna per den 15 oktober 1959.

På basen av de av statistikombudsmännen insända rapporterna, har man på lantbruksstyrelsen uträknat medelskördarna per hektar lantbrukssällskapvis och därefter, genom avvägning med användande av motsvarande åkerarealer, medelskördarna per odlingsväxt och hektar i hela landet.

Väderleksförhållanden

I den utredning som publicerats i augusti konstaterades, att månadens första hälft varit varmare än normalt. Månadens medeltemperatur blev 0.5—1.5° högre än normalt, fastän under månadens senaste vecka var rådande en svalare period. Regnets fördelning under augusti var så till vida säreget, att under månadens andra och tredje vecka rådde uppehållsväder, men hela månadens nederbördsmängd blev dock större än vanligt i stora delar av landet. Torrast var det relativt sett i Egentliga Finland och de sydvästra kusttrakterna. I dessa trakter var regnmängden 50 % av det normala.

September månads medeltemperatur var däremot lägre än normalt, varvid värdena varierade mellan 1—2.5°. Svalast, relativt sett, var det i sydvästra Finland och varmast i trakterna Vasa—Björneborg. Kölldagarnas antal varierade mest allmänt mellan

kylässä aina 12 pakkaspäivään saakka. Sen sijaan esim. Helsingissä ei ollut yhtään pakkaspäivää. Sade-suhteiltaan syyskuu samoin kuin vielä lokakuun alkupuoliskokin olivat tuntuvasti normaalia kuivempia. Korjuusajat olivat siten poikkeuksellisen suotuisat. Maaseudun vesihuollon kannalta tilanne sen sijaan muodostui vaikeaksi. Varsinkin Lounais- ja Länsi-Suomessa, mutta osin myöskin muualla monilla viljelmillä jouduttiin vesipulaan.

Lämpöolosuhteiltaan olivat lokakuun alkupuolen ensimmäiset päivät verraten kylmiä, sitä seuraavat päivät tavallista lämpimämpiä ja kuukauden toinen viikko jälleen suhteellisen kylmä varsinkin Etelä-Suomessa.

Ilmoitusten mukaan olivat kertomuskauden lämpöolosuhteet suotuisat 65 %:illa (49 %), tyydyttävät 30 %:illa (45 %) ja epäsuotuisat 5 %:illa (6 %) tapauksista. Sadeolosuhteita osoittavat vastaavat luvut olivat: satanut liian vähän 89.4 %:illa (44 %) ja tyydyttävästi 10.6 %:illa (53 %) tapauksista. Ilmoituksia, joissa mainittiin sataneen tyydyttävästi, saapui vain maan itäpuoliskon kunnista.

Kasvillisuuden kehitys

Talvehtivat kasvit

Syysvehnä. Syysvehnästä arvioitiin saatavan loka-kuussa saapuneiden ilmoitusten perusteella laskettuna lähes 2 140 kg:n keskisato ja noin 46 milj. kg:n koko sato. Tämä määrä oli elokuussa arvioitua koko satoa noin 2 milj. kg ja viime vuoden vastaavaa lukua lähes 30 milj. kg suurempi. Myös laadultaan sato oli erittäin hyvää, sillä moitteettoman sadon määrää osoittavaksi %-luvuksi saatiin 99 (viime vuonna 98). Syysvehnän kylvötyöt tapahtuivat yleisimmin 30. 8.—10. 9. välillä eli samaan aikaan kuin viime vuonna.

Ruis. Rukiin keskisadoksi saatiin 1 590 kg eli likimain sama kuin elokuun arviossa, mutta noin 60 kg vähemmän kuin viime vuonna. Koko maan keskisatoa alensivat Pohjanmaan alhaiset ha-sadot. Heikoin tulos saatiin hallavahinkojen vuoksi Keski-Pohjanmaalla. Ha-sadoksi siellä saatiin vain 666 kg. Oulun l. Talousseuran alueelta oli vastaava luku 1 074 kg ja Etelä-Pohjanmaalta 1 263 kg. Valtakunnan koko sato oli 173 milj. kg eli 47 milj. kg enemmän kuin vuosi sitten. Ruissadon laatu ei ollut yhtä hyvä kuin syysvehnän. Suhdeluvuksi saatiin 91 (viime vuonna 95). Kylvötyöt suoritettiin yleisimmin 25. 8.—5. 9. välillä kuivuuden vuoksi epäedullisissa olosuhteissa.

Syysrypsi. Rypsin ha-sadoksi arvioitiin 1 420 kg ja koko sadoksi 26 milj. kg, mikä oli tasan kaksi kertaa niin paljon kuin viime vuonna. Laadultaan sato oli myös hyvää; suhdeluku oli 96 %. Syyskautena vallinneen kuivuuden seurauksena uudet kasvustot kehittyivät erittäin heikosti ja epätasaisesti. Monet kylvöt epäonnistuivat kokonaan.

Nurmet. Elokuussa arvioitiin peltoheinän ha-sadoksi 2 740 kg. Nyt saatiin 105 kg enemmän, mikä lisää koko satoa 115 milj. kg:lla 3 157 milj. kiloon; tämä oli kuitenkin vielä 400 milj. kg vähemmän kuin vuosi sitten. Laadultaan sato oli hyvää, sillä moitteettoman

2—8 dagar, men steg t. ex. i Sodankylä allt till 12 dagar. I Helsingfors däremot förekom ej alls kölldagar. Ur nederbördssynpunkt var september, liksom även ännu oktober månads första hälft, betydligt torrare än normalt. Skördevärdet var sålunda exceptionellt gynnsamt. Ur landsbygdens vattenförsörjnings synpunkt blev situationen däremot svår. På många lägenheter speciellt i sydvästra och västra Finland, men delvis även annorstädes, vattenbristen blev ett verkligt problem.

Beträffande temperaturförhållandena var de första dagarna i oktober rätt kalla, de därpåföljande dagarna varmare än vanligt och den andra veckan i månaden igen relativt kall speciellt i södra Finland.

Enligt rapporterna var översiktsperiodens temperaturförhållanden gynnsamma i 65 % (49 %), tillfredsställande i 30 % (45 %) och ogynnsamma i 5 % (6 %) av alla fall. Motsvarande tal för nederbördsförhållandena var: regnat för litet i 89.4 % (44 %) och tillfredsställande i 10.6 % (53 %) av fallen. Rapporter, i vilka meddelades att det regnat tillfredsställande, inkom endast från kommunerna i landets östra hälft.

Växlighetens utveckling

Övervintrande växter

Höstvete. I oktober uppskattades på basen av de inkomna rapporterna höstvetets medelhektarskörd till närmare 2 140 kg och totalskörden till ca. 46 milj. kg. Denna mängd var 2 milj. kg större än i kalkylen i augusti och 30 milj. kg större än motsvarande tal senaste år. Skörden var även till sin kvalitet mycket god, ty procenttalet, som åskådliggör huru stor del av skörden, som är till kvaliteten klanderfri, blev 99. (senaste år 98). Höstvetets sådd skedde mest allmänt den 30. 8.—10. 9. eller samma tid som senaste år.

Råg. Rågens medelhektarskörd blev 1 590 kg eller nästan den samma som vid augustiöversikten, men 60 kg mindre än senaste år. Österbottens låga hektarskördar sänkte hela landets medelskörd. Det sämsta resultatet erhöles på grund av frostskaorna i mellersta Österbotten. Hektarskörden blev här endast 666 kg. I Oulun läänin Talousseuras område blev motsvarande tal 1 074 kg och i södra Österbotten 1 263 kg. Rikets totalskörd blev 173 milj. kg eller 47 milj. kg mera än för ett år sedan. Rågskördens kvalitet har ej varit lika god som höstvetets. Relationstalet blev 91 (senaste år 95). Sådnen utfördes mest allmänt den 25. 8.—5. 9., på grund av torkan under ogynnsamma omständigheter.

Höstryps. Rypsens hektarskörd uppskattades till 1 420 kg och totalskörden till 26 milj. kg, vilket är jämnt dubbelt mera än senaste år. Skörden var även till kvaliteten god, relationstalet blev 96 %. På grund av torkan, som varit rådande under hösten, utvecklades de nya växtbestånden mycket svagt och ojämnt. Sådnen misslyckades helt i många fall.

Vallar. I augusti uppskattades höets hektarskörd till 2 740 kg. Nu erhöles 105 kg mera, vilket ökar totalskörden med 115 milj. kg till 3 157 milj. kg; detta var dock ännu 400 milj. kg mindre än för ett år sedan. Till kvaliteten var skörden god, ty den klanderfria

sadon määrää osoittavaksi suhdeluvuksi saatiin 98 % (94 %). Monilla alueilla koko sato oli täysin moitteetonta.

Laitumien kunto oli kuivuuden seurauksena edelleen erittäin heikko varsinkin maan lounais- ja länsiosissa sekä Pohjanmaalla. Keskimäärin koko maassakin laskettuna oli heikkokuntoisten laitumien osuus 79 % (24 %). Hyväksi laitumien kunto ilmoitettiin vain 2 %:lla tapauksista (15 %).

Heinän siemensato muodostunee kohtalaiseksi, sillä apilansiemenen ha-sadoksi arvioitiin 274 kg ja koko sadoksi lähes 2.5 milj. kg (viime vuonna 2.1 milj. kg) ja timotein vastaaviksi luvuiksi 333 kg/ha ja 7.6 milj. kg (8.7 milj. kg).

Keväällä kylvetty kasvit

Kevätvehnä. Kevätvehnän ha-sadoksi saatiin 1 690 kg (1 720 kg) ja koko sadoksi 209 milj. kg, mikä oli n. 5 milj. kg enemmän kuin viime vuonna. Lisäys johtui suuremmasta korjuualasta. Myös sadon laatu oli hyvä. Moitteetonta siitä oli 95 % (86 %). Huonoin tulos saatiin Keski-Pohjanmaan alueelta: 860 kg/ha ja laatua osoittava suhdeluku oli vain 48 %. Leikkuu- ja korjuutyöt saatiin päätökseen elokuun loppuun mennessä eli noin kuukautta aikaisemmin kuin viime vuonna.

Ohra. Ohran ha-sadoksi saatiin 1 452 kg (1 780 kg) ja koko sadoksi 334 milj. kg eli 64 milj. kg vähemmän kuin viime vuonna. Vähenneminen oli 16 % eli hieman enemmän kuin elokuussa saatettiin arvioida (13—14 %). Huonoimmat ha-sadot saatiin Pohjanmaalla: Keski-Pohjanmaalla 535 kg/ha, Oulun l. Talousseuran alueella 918 kg/ha, Etelä-Pohjanmaalla 984 kg/ha ja ruotsalaisella rannikkoalueella 1 108 kg/ha. Myös näiden alueiden sadon laatu oli heikko. Suhdeluvut olivat edellä mainitussa järjestyksessä: 35 %, 66 %, 70 % ja 64 %. Maan koko suhdeluku oli 85 % (94 %). Myös ohran korjuutyöt saatettiin päätökseen elokuun loppuun mennessä.

Kaura. Kauran ha-sadoksi arvioitiin 1 530 kg (1 760 kg) ja koko sadoksi 700 milj. kg, mikä oli 78 milj. kg vähemmän kuin viime vuoden vastaavan arvion mukaan. Sadon laatua osoittavaksi luvuksi saatiin 89 % (78 %). Huonoimmat keskisadot esiintyivät kaurankin kohdalla edellä mainittujen seurojen alueilla: Keski-Pohjanmaa 653 kg ja laatua osoittava suhdeluku 40 %, Oulun l. Talousseura 885 kg ja 60 %, Etelä-Pohjanmaa 1 114 kg ja 77 %, Österbottens svenska 1 188 kg ja 67 %. Myös Lounais- ja Länsi-Suomen kuivilla alueilla olivat keskisadot suhteellisen alhaisia, vaihdellen 1 300—1 600 kg:n välillä, kun taas esimerkiksi Uudellamaalla ha-sato oli noin 2 000 kg. Kaurasadon korjuutyöt päättyivät syyskuun ensimmäisellä viikolla eli noin kuukautta aikaisemmin kuin viime vuonna.

Seosviljan ha-sadoksi saatiin 1 230 kg (1 690 kg) ja koko sadoksi 43 milj. kg, mikä oli yhtä paljon kuin viime vuonna. Niitto- ja korjuutyöt tapahtuvat samoihin aikoihin kuin kauralla.

skördens andel uppskattades till 98 % (94 %). Inom många områden är hela skörden helt klanderfri.

Betenas skick var till följd av torkan synnerligen dåligt, speciellt i landets sydvästra och västra delar samt i Österbotten. I hela landet i medeltal räknat var andelen betesvallar i dåligt skick 79 % (24 %). Endast 2 % av betena meddelades vara i gott skick (15 %).

Höfröskörden torde bli tillfredsställande, ty hektarskörden av klöverfrö beräknades till 274 kg och totalskörden till närmare 2.5 milj. kg (senaste år 2.1 milj. kg) och timotejens motsvarande tal 333 kg/ha och 7.6 milj. kg (8.7 milj. kg).

På våren sädde växter

Vårvete. För vårvetet erhöles hektarskörden 1 690 kg (1 720 kg) och totalskörden 209 milj. kg, vilket är 5 milj. kg mer än senaste år. Ökningen berodde på att odlingsarealen ökat. Skördens kvalitet var även god. Av denna var 95 % (86 %) klanderfritt. Det sämsta resultatet 860 kg/ha erhöles i mellersta Österbottens område och relationstalet utvisande kvaliteten endast 48 %. Skörde- och inkörningsarbetena slutfördes inom augusti månad eller en månad tidigare än senaste år.

Korn. Kornets hektarskörd blev 1 452 kg (1 780 kg) och totalskörden 334 milj. kg eller 64 milj. kg mindre än senaste år. Minskningen var 16 % eller litet mera än vad som i augusti kunde uppskattas (13—14 %). De sämsta ha-skördarna erhöles i Österbotten: mellersta Österbotten 535 kg/ha inom Oulun l. Talousseuras område 918 kg/ha södra Österbotten 984 kg/ha och i de svenska kusttrakterna 1 108 kg/ha. Skördens kvalitet var i dessa områden även dålig. Relationstalen var i förenämnd ordningsföljd: 35 %, 66 %, 70 % och 64 %. Relationstalet för hela landet blev 85 % (94 %). Kornskörden kunde även slutföras före utgången av augusti.

Havre. Havrens ha-skörd uppskattades till 1 530 kg (1 760 kg) och totalskörden till 700 milj. kg, vilket utgjorde 78 milj. kg mindre än talet i senaste års motsvarande beräkning. Relationstalen utvisande kvaliteten blev 89 % (78 %). De sämsta medelhektarskördarna förekom även för havrens del inom områdena för ovan nämnda lantbrukssällskap: Keski-Pohjanmaa 653 kg och relationstalet utvisande kvaliteten 40 %, Oulun l. Talousseura 885 kg och 60 %, Etelä-Pohjanmaa 1 114 kg och 77 %, Österbottens svenska lantbrukssällskap 1 188 kg och 67 %. Även i sydvästra och västra Finlands torra områden var hektarskördarna rätt låga, varierande mellan 1 300—1 600 kg, medan ha-skörden t. ex. i Nyland var ca. 2 000 kg. Bärningen av havren avslutades den första veckan i september eller ca. en månad tidigare än senaste år.

Blandsädens ha-skörd blev 1 230 kg (1 690 kg) och totalskörden 43 milj. kg, vilket var lika mycket som senaste år. Bärningen och inkörningen från åkern skedde vid samma tid som för havren.

Härneen ha-sadoksi saatiin 1 300 kg (1 440 kg) ja koko sadoksi 7.4 milj. kg, mikä oli yli 4 milj. kg vähemmän kuin viime vuonna. Sadon laatua osoittavaksi suhdeluvuksi saatiin 86 % (84 %).

Peruna. Keskisadoksi perunalle saatiin 13 010 kg (16 690 kg) ja koko sadoksi 1 157 milj. kg, mikä oli yli 280 milj. kg vähemmän kuin vuosi sitten. Jo elokuun selvityksessä arvioitiin perunasadon jäävän yli 15 % edellisen vuoden satoa pienemmäksi. Jatkuneesta kuivuudesta johtuen satomäärä jäi edellä mainitun arvion mukaan n. 20 % alhaisemmaksi kuin viime vuonna. Pohjanmaalla ja Lounais-Suomessa ha-sadot vaihtelivat 9—11 000 kg:n välillä. Paras sato saatiin Mikkelin maanviljelysseuran alueella eli 18 270 kg/ha. Perunan laatua ei myöskään arvioitu erikoisen hyväksi, sillä keskimääräinen suhdeluku oli 86 % (95 %). Perunan nostotyöt päättyivät yleisesti syyskuun kolmannella viikolla (24. 9. mennessä).

Sokerijuurikkaan ha-sadoksi saatiin 16 100 kg (17 200 kg) ja koko sadoksi 241 milj. kg, mikä oli hieman enemmän kuin viime vuonna. Lisäksi sadon laatu oli hyvä, sillä moitteettoman sadon osuus oli 97 % (97 %). Nostotyöt päättyivät yleisesti lokakuun toisella viikolla (11. 10. mennessä).

Rehjuurikasveista arvioitiin saatavan seuraavat ha-sadot: lanttu 23 200 kg (22 200 kg), turnipsi 26 200 kg (26 940 kg), rehjuurikas 20 300 kg (21 530 kg) ja naattinauris 23 200 kg (23 530 kg). Vastaavat koko sadot olivat: lanttu 137 (140), turnipsi 74 (80), rehjuurikas 14 (16) ja naattinauris 115 (117) milj. kg. Sadon laatua osoittavat luvut vaihtelivat 93—97 %:n (95—98 %) välillä. Nostotyöt suoritettiin yleisimmin lokakuun 4.—9. päivään mennessä.

Vihantarehun ha-sadoksi arvioitiin 13 540 kg (17 000 kg) ja koko sadoksi 272 milj. kg, mikä oli vain vajaa puolet viime vuonna saadusta sadosta. Vähennys oli nimittäin 288 milj. kg.

Rehrukaalin ha-sato oli 26 400 kg (28 900 kg) ja koko sato 65 milj. kg.

Rehurapsin ha-sato oli n. 16 500 kg (17 900 kg) ja koko sato 8.5 milj. kg eli vain noin neljäsosa viime vuoden sadosta.

Syyskynnöt. Ilmoitusten mukaan oli syyskynnöistä kesken lokakuun puolivälissä noin 17.5 %.

Työvoiman saanti

Työvoiman saannista maataloustöihin saatiin ilmoituksista myös tietoja. Niiden mukaan on työvoiman saanti ollut kertomuskaudella vaikea 3.2 %:illa (5.3 %) ja tyydyttävä tai hyvä 94.5 %:illa (91.3 %) tapauksista. Liikatarjontaa esiintyi pääasiassa Pohjanmaalla ja sielläkin vain muutamissa tapauksissa.

Seuraavassa esitetään vielä yhdistelmä, joka osoittaa sadon laadun vaihteluita moitteettomaan satoon (= 100) verrattuna tärkeimpien viljakasvien kohdalla maanviljelysseuroittain %-luvuin ilmoitettuna.

Ha-skörden för *ärter* blev 1 300 kg (1440 kg) och totalskörden 7.4 milj. kg, vilket utgjorde över 4 milj. kg mindre än senaste år. Relationstalet utvisande skördens kvalitet uppskattades till 86 % (84 %).

Potatis. Medelhektarskörden beräknades till 13 010 kg (16 690 kg) och totalskörden till 1 157 milj. kg, vilket var över 280 milj. kg mindre än för ett år sedan. Redan i augusti månads översikt uppskattades potatis-skörden till över 15 % mindre än föregående års skörd. På grund av den fortsättningsvis rådande torkan blev skördemängden enligt förenämnda uppskattning 20 % mindre än senaste år. I Österbotten och sydvästra Finland varierade ha-skördarna mellan 9 000—11 000 kg. Den bästa skörden erhöles inom Mikkelin lantbruks-sällskaps område nämligen 18 270 kg/ha. Potatisens kvalitet uppskattades ej heller som särskilt god, ty det genomsnittliga relationstalet blev 86 % (95 %). Potatis-upptagningen slutfördes allmänt under september månads tredje vecka (före den 24. 9.).

Sockerbetans ha-skörd beräknades till 16 100 kg (17 200 kg) och totalskörden till 241 milj. kg, vilket var litet mer än senaste år. Därtill var skördens kvalitet god, ty den klanderfria delen utgjorde 97 % (97 %). Upptagningen avslutades allmänt den andra veckan i oktober (före den 11. 10.).

Av *foderrotfrukterna* beräknade man erhålla följande ha-skördar: kålrot 23 200 kg (22 000 kg), turnips 26 200 kg (26 940 kg), foderbeta 20 300 kg (21 530 kg) och blastrova 23 200 kg (23 530 kg). Motsvarande total-skördar var följande: kålrot 137 (140), turnips 74 (80), foderbeta 14 (16) och blastrova 115 (117) milj. kg. Relationstalen utvisande skördens kvalitet varierade mellan 93—97 % (95—98 %). Upptagningen slutfördes mest allmänt före den 4—9 oktober.

Grönfödrets ha-skörd blev 13 540 kg (17 000 kg) och totalskörden 272 milj. kg, vilket bara utgjorde hälften av den senaste år erhållna skörden. Minskningen var nämligen 288 milj. kg.

Foderkålens ha-skörd var 26 400 kg (28 900 kg) och totalskörden 65 milj. kg.

Foderhapsens ha-skörd var ca. 16 500 kg (17 900 kg) och totalskörden 8.5 milj. kg eller endast en fjärdedel av senaste års skörd.

Höstplöjningen. Enligt rapporterna återstod av höstplöjningen i medlet av oktober 17.5 %.

Tillgången på arbetskraft

Av rapporterna erhöles även uppgifter om tillgången på arbetskraft för lantbruksarbeten. Enligt dessa hade tillgången på arbetskraft under översiktsperioden varit dålig i 3.2 % (5.3 %) och tillfredsställande eller god i 94.5 % (91.3 %) av alla fall. För stort utbud förekom huvudsakligen i Österbotten och där också endast i några fall.

I det följande anföres ännu en sammanställning, vilken utvisar variationen av skördens kvalitet jämfört med klanderfri skörd (= 100), lantbruks-sällskapsvis för de viktigaste sädesväxternas del, meddelat i procenttal.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Ruis Råg Rye	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Kevätvehnä Vårvete Spring wheat	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Herne Ärter Peas	Peruna Potatis Potatoes
Uudenmaan läänin	99	99	100	99	99	99	94	93
Nylands svenska	99	100	99	99	98	100	85	95
Varsinais-Suomen	99	97	99	94	97	95	83	88
Finska Hushållningss.	99	99	97	94	95	93	71	84
Satakunnan	98	97	98	94	95	92	86	86
Hämeen-Satakunnan	100	100	99	97	96	93	93	89
Hämeen läänin	98	100	99	98	96	96	88	89
Itä-Hämeen	97	97	96	95	96	92	94	94
Kymenlaakson	98	98	100	98	97	99	93	89
Länsi-Karjalan	100	99	100	97	97	96	91	94
Mikkelin läänin	100	99	98	96	96	83	94	92
Kuopion	..	99	100	98	93	86	94	94
Pohjois-Karjalan	..	98	100	96	94	89	90	94
Keski-Suomen	100	92	98	92	91	87	81	94
Etelä-Pohjanmaan	93	81	98	83	70	77	70	74
Österbottens svenska	85	86	90	75	64	67	..	73
Keski-Pohjanmaan	..	48	93	48	35	40	..	69
Oulun l. Talouss.	..	76	99	71	66	60	65	78
Kajaanin	—	95	99	85	91	85	—	96
Peräpohjolan	—	98	98	90	85	83	—	94
Lapin Maatalouss.	—	..	97	—	90	90	—	93
Valtakunta — Riket <i>Whole country</i>	99	91	98	95	85	89	86	86

b. Viljelykasvien sadot ja sadon käyttö vuonna 1959.

Edellä on esitetty katsaukset satotoiveiden kehitykseen kasvukauden aikana 1959.

Lopullisesti saadut viljelykasvien ha-sadot kiloissa ja koko sadot tonneissa esitetään vuosilta 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosilta 1955—59 taulukossa 10. Satotiedustelun yhteydessä kysyttiin myös, millä sadonkäsittelyn asteella satotulokset on ilmoitettu. Tällöin saatiin tulokseksi, että 6.2 % sadosta on ilmoitettu lajiteltuna ja kuivattuna, 18.4 % lajittelemattomana mutta kuivattuna ja 75.4 % lajittelemattomana ja ilmakuivana.

Taulukossa 11 esitetään tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot maanviljelysseuroittain vuonna 1959, ja taulukossa 12 vastaavat koko sadot.

Jotta saatisiin käsitys sadon koko määrästä, on ravinnoksi ja rehuksi kelpaavien satotuotteiden määrät esitetty taulukossa 13 rehuyksiköiksi muunnettuna tarkastelun alaisilta vuosilta. Peltolaitumista ja heinä-nurmien odelmikoista saatu sato on kuitenkin jätetty laskelmaan tarvittavien ensitietojen puuttuessa arvioimatta. Muuntamisessa on käytetty kunkin kasvin kohdalla yleisiä korvauslukuja seuraavasti (rehuyksikköön laskettu kiloa): vehnä, ruis, ohra, herne 1.0, seosvilja 1.1, kaura 1.2, syysrypsi 0.6, peruna 5.0, sokerijuurikas 4.5, turnipsi 13.5, rehujuurikas 10.0, rehusokerijuurikas 8.0, naattinauris 13.0, muut juurikasvit 8.5, rehukaali 9.5, rehurapsi 10.0, vihantarehu 10.0, peltoheinä 2.4, AIV-rehu 7.0, sokerijuurikkaan, rehusokerijuurikkaan ja muiden juurikasvien naatit 10.0, lantun, turnipsin ja rehujuurikkaan naatit 13.0, syysviljojen ja kevätvehnän oljet 5.3, kauran oljet 4.0, ohran ja seosviljan oljet 3.9 sekä herneen oljet 3.8. Juurikasvien naattisadot on laskettu kertomalla juurisadot sokerijuurikkaalla 1.0 ja turnipsilla 0.15 sekä muilla

b. Odlingsväxternas skördar och skördens användning år 1959.

I det föregående har anförts översikter över skördeutvecklingens utveckling under växtperioden år 1959.

De definitivt erhållna odlingsväxternas ha-skördar i kilogram och totalskördarna i ton anföras för åren 1958 och 1959 samt i medeltal för åren 1955—59 i tabell 10. I samband med skördeförfrågningsen frågades även, på vilket stadium av skördens behandling skörde-resultaten hava uppgivits. Härvid erhöi man som resultat, att 6.2 % av skörden uppgivits som sorterad och torkad, 18.4 % som osorterad men torkad och 75.4 % som osorterad och lufttorkad.

I tabell 11 anföras de viktigaste odlingsväxternas ha-skördar per lantbrukssällskap år 1959 och i tabell 12 motsvarande totalskördar.

På det att man finge en uppfattning om den totala skördemängden, har de till föda och foder dugande skördeprodukterna från åren för undersökningen kvantitativt anförts i tabell 13 omräknade i foderenheter. Den från åkerbeten och hövallars återväxt erhållna skörden har dock, i brist på för kalkylen erforderliga förhandsuppgifter, lämnats ouppskattade. Vid omräkningen har för respektive växt använts allmänna ersättningsstal på följande sätt (kilogram per foderenhet): vete, råg, korn, ärter 1.0, blandsäd 1.1, havre 1.2, höstryps 0.6, potatis 5.0, sockerbeta 4.5, turnips 13.5, foderbeta 10.0, fodersockerbeta 8.0, blastrova 13.0, övriga rotfrukter 8.5, foderkål 9.5, foderraps 10.0, grönfoder 10.0, vallhö 2.4, AIV-foder 7.0, sockerbetans fodersockerbetans och de övriga rotfrukternas blast 10.0, kålrotens, turnipsens och foderbetans blast 13.0, höst-sädes- och vårvete-halm 5.3, havrehalm 4.0 korn- och blandsädes-halm 3.9 samt ärthalm 3.8. Rotfrukternas blastskördar hava beräknats genom att multiplicera rot-skörden för sockerbeter med 1.0 samt turnips med 0.15 och

10. Viljelykasvien ha- ja koko sadot vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59

Odlingsväxternas ha- och totalskördar åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59

The hectare- and total yields of field crops in the years 1958 and 1959 and in average in the the years 1955—59

Kasvi Växt Crop	Hehtaarisadot Hektarskördar Yields per hectare			Koko sadot Totalskördar Total yields		
	Vuosina Åren In the years		Keskimäärin I medeltal In average	Vuosina Åren In the years		Keskimäärin I medeltal In average
	kg			1 000 kg		
	1958	1959	1955—59	1958	1959	1955—59
Syysvehnä — Höstvetete — <i>Winter wheat</i> ..	1 914	2 137	1 797	15 879	42 440	34 851
Kevätvehnä — Vårvetete — <i>Spring wheat</i> .	1 685	1 677	1 574	199 310	200 169	169 735
Ruis — Råg — <i>Rye</i>	1 453	1 568	1 434	110 897	162 041	126 122
Ohra — Korn — <i>Barley</i>	1 819	1 424	1 561	406 401	331 666	326 902
Kaura — Havre — <i>Oats</i>	1 807	1 511	1 556	798 456	696 253	699 121
Seosvilja — Blandsäd — <i>Mixed cereal</i> ..	1 764	1 164	1 421	44 315	31 988	37 099
Herne — Ärtter — <i>Peas</i>	1 250	1 261	1 295	10 047	6 841	10 562
Peruna — Potatis — <i>Potatoes</i>	16 026	12 682	14 555	1 380 656	1 078 855	1 295 049
Sokerijuurikas — Sockerbetor — <i>Sugar beets</i>	18 096	17 728	17 541	236 763	257 129	250 063
Lanttu — Kålrötter — <i>Swedes</i>	21 086	23 081	23 671	133 345	117 392	122 343
Turnipsi — Turnips — <i>Turnip</i>	24 660	25 506	24 769	73 486	66 291	63 759
Rehijuurikas — Foderbetor — <i>Fodderbeets</i>	19 132	17 178	15 825	14 158	11 200	31 707
Rehusokerijuurikas — Foddersockerbetor — <i>Fodder sugarbeets</i>	18 364	18 462	..	31 201	36 518	..
Naattinauris — Blastrovor — <i>Big leafed turnip</i>	13 427	14 339	15 046	66 975	60 957	85 717
Muut juurikasvit — Andra rotfrukter — <i>Other beets</i>	10 195	8 821	11 126	20 176	6 210	34 977
Peltoheinä — Vallhö — <i>Tame hay</i>	2 994	2 880	2 938	3 448 711	3 313 666	3 370 740
Peltoheinä säilörehuksi — Vallhö till ensilage — <i>Hay for silage</i>	12 069	11 250	11 778	278 462	212 618	251 216
Apilansiemen — Klöverfrö — <i>Clover seed</i>	182	255	192	1 628	2 052	..
Timoteinsiemen — Timotejfrö — <i>Timothy seed</i>	333	353	328	8 073	7 620	1 359
Vihantarehu — Grönfoder — <i>Green fodder</i>	14 202	11 499	13 040	468 279	174 595	7 867
Rehukaali — Foderkål — <i>Foddercabbage</i>	28 633	29 622	..	61 875	35 339	..
Rehurapsi — Foderraps — <i>Foderrape</i> ..	12 597	16 682	..	25 408	9 709	..
Syysrypsi — Höstryps — <i>Winter turnip rape</i>	1 389	1 330	1 133	12 227	24 865	14 055

juurikasveilla 0.35. Olkisatoja laskettaessa on käytetty seuraavia olki- ja jyväsadon suhdetta osoittavia kertoimia: kevätvehnä 1.5, kaura 1.4, ohra, herne ja seosvilja 1.3.

Taulukossa 14 esitetään vuonna 1959 saatujen ry-satojen jakautuminen maanviljelysseurojen kesken.

Sadon raha-arvon määräämisperusteet on katsottu siinä määrin epäluotettaviksi, ettei viljelykasveittaista laskelmaa enää julkaista. Luotettavan hintatilaston puuttuessa sadon raha-arvoa osoittavan arvioluontoisin laskelman julkaiseminen virallisessa tilastossa ei ole tarkoituksenmukaista. Tällaiset laskelmat on tosin laadittu aikaisemmin käytetyin perustein, jolloin satotuotteiden hintoina on käytetty, mikäli mahdollista, viljelijöille myyntipaikalla maksettujen hintojen. Markkinattomien rehujen hinnat on arvioitu niitä vastaavien markkinakelpoisten satotuotteiden hintojen perusteella, ottamalla huomioon näiden suhteellinen ruokinta-arvo. Yleisesti hinnat on saatu Pellervo-Seuran markkinatutkimuslaitoksen tilastosta, ja ne ovat syyskuussa alkaneen satovuoden myyntimäärien mukaan punnittuja keskihintoja. Sadon koko arvoksi on tällä tavoin saatu vuonna 1958 yhteensä 114.0 miljardia markkaa ja vuonna 1959 yhteensä 117.7 miljardia markkaa sekä keskimäärin vuosina

övrige rotfrukter med 0.35. Vid beräkning av halm-skördarna har använts följande koefficienter utvisande halm- och kornskördens förhållande till varandra: vårvetete 1.5, havre 1.4, korn, ärtter och blandsäd 1.3.

I tabell 14 anføres de år 1959 erhållna fe-skördarnas fördelning per lantbrukssällskap.

Bestämmelsegrunderna för skördens penningvärde har ansetts vara i den mån otillförlitliga, att kalkyler per odlingsväxt ej mera publiceras. I avsaknad av prisstatistik är det ej ändamålsenligt, att i den officiella statistiken publicera en approximativ kalkyl över skördens penningvärde. Sådana kalkyler har visserligen uppgjorts på basen av tidigare använda grunder, varvid som pris på skördeprodukterna så vitt möjligt använts de pris, som åt odlarna erlagts på försäljningsorten. Priset på icke marknadsdugligt foder här uppskattats på basen av prisen på motsvarande marknadsdugliga skördeprodukter med iakttagande av deras relativa utfordningsvärde. I allmänhet har prisen erhållits ur statistiken uppgjord av Pellervo-Sällskapet marknadsundersökningsanstalt och är dessa avvägda medelpris beräknade enligt försäljningsmängderna under det i september vidtagna skördeåret. Total-skörden har på detta sätt år 1958 värderats till sammanlagt 114.0 miljarder mark och år 1959 till samman-

11. Tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
De viktigaste odlingsväxternas ha-skördar på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap
The yields per hectare of the most important field crops on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Kevät- vehnä Vårvete Spring wheat	Ruis Råg Rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Peruna Potatis Potatoes	Sokeri- juurikas Socker- beta Sugar beets	Lanttu Kålrotter Swedes	Turnipsi Turnips Turnips
	kg								
Uudenmaan läänin	1 894	1 881	1 627	1 972	1 836	12 862	18 420	25 201	21 242
Nylands svenska	2 012	1 939	1 845	2 101	1 826	10 293	22 939	20 340	14 845
Varsinais-Suomen	2 257	1 580	1 739	1 594	1 549	7 700	15 885	14 252	20 963
Finska Hushållningss.	2 603	1 635	1 728	1 719	1 615	8 911	17 500	15 833	32 102
Satakunnan	2 102	1 521	1 712	1 617	1 589	10 984	15 489	19 049	26 950
Hämeen-Satakunnan	1 690	1 499	1 746	1 597	1 409	13 471	14 905	20 679	29 904
Hämeen läänin	1 887	1 737	1 563	1 895	1 693	13 342	19 223	22 257	16 756
Itä-Hämeen	2 276	1 781	1 736	1 843	1 696	15 756	24 309	24 005	33 333
Kymenlaakson	1 871	1 755	1 601	1 718	1 751	12 760	21 131	17 782	31 738
Länsi-Karjalan	1 422	1 500	1 530	1 496	1 470	14 619	21 040	22 789	12 119
Mikkelin läänin	1 197	1 692	1 721	1 575	1 340	18 211	22 480	28 371	31 167
Kuopion	1 200	1 701	1 830	1 581	1 383	17 421	15 888	31 881	24 597
Pohjois-Karjalan	1 619	1 593	1 785	1 561	1 413	17 908	18 704	28 913	31 271
Keski-Suomen	1 644	1 597	1 660	1 546	1 369	15 938	24 007	25 699	37 426
Etelä-Pohjanmaan	1 507	1 231	1 312	933	1 192	10 117	18 335	21 915	23 906
Österbottens svenska	1 614	1 440	1 411	1 038	1 166	8 748	16 434	21 344	18 070
Keski-Pohjanmaan	..	1 120	889	720	830	8 724	18 572	28 996	29 773
Oulun l. Talouss.	..	..	1 234	949	1 061	10 721	..	16 205	20 369
Kajaanin	..	..	1 871	1 526	1 294	16 627	..	23 204	27 686
Peräpohjolan	..	..	1 706	1 317	1 085	12 698	..	..	15 763
Lapin Maatalouss.	..	..	..	1 267	..	12 714	..	..	21 128
Valtakunta — Riket <i>Whole country</i>	2 137	1 677	1 568	1 424	1 511	12 682	17 728	23 081	25 506

12. Viljelykasvien koko sadot maanviljelysseuroittain vuonna 1959
Odlingsväxternas totalskördar per lantbrukssällskap år 1959
The total yields of fields crops by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Kevät- vehnä Vårvete Spring wheat	Ruis Råg Rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Seosvilja Blandsåd Mixed cereal	Herne Ärtor Peas	Peruna Potatis Potatoes	Sokerijuurikas Sockerbetsor Sugar beets	Lanttu Kålrotter Swedes	Turnipsi Turnips Turnips
	1 000 kg										
Uudenmaan läänin	4 171	25 341	6 703	19 738	75 472	2 057	1 368	50 663	19 728	10 181	234
Nylands svenska	4 239	33 589	2 989	6 862	40 072	1 070	721	28 162	10 460	3 295	30
Varsinais-Suomen	20 916	37 732	18 167	31 126	92 012	1 882	1 807	55 224	90 862	7 839	440
Finska Hushållningss.	3 876	10 729	1 099	1 934	10 841	610	824	8 278	7 543	1 441	161
Satakunnan	3 893	14 647	18 329	37 710	85 609	2 022	268	84 050	27 586	9 715	2 183
Hämeen-Satakunnan	916	5 369	7 070	12 463	28 896	538	273	39 847	2 564	5 025	1 405
Hämeen läänin	2 542	19 086	9 788	26 231	69 179	1 343	597	65 456	39 042	8 324	251
Itä-Hämeen	494	7 186	7 425	15 435	36 874	620	166	45 677	7 827	5 785	500
Kymenlaakson	649	12 352	3 881	5 324	32 043	482	387	33 495	18 257	4 250	381
Länsi-Karjalan	51	5 271	4 815	11 548	17 734	904	96	37 951	15 906	2 735	36
Mikkelin läänin	19	6 832	13 124	14 306	32 452	425	56	89 635	4 294	6 554	966
Kuopion	18	3 764	10 577	35 185	36 684	1 252	34	112 017	238	23 401	2 779
Pohjois-Karjalan	15	4 672	9 948	16 737	24 687	867	33	80 550	860	7 488	6 911
Keski-Suomen	81	2 092	7 415	15 565	26 635	1 205	98	70 255	576	7 221	7 036
Etelä-Pohjanmaan	500	6 654	24 996	23 722	45 028	5 974	24	123 114	10 231	6 465	25 460
Österbottens svenska	40	3 941	4 044	12 452	14 999	4 208	8	29 796	329	5 165	4 265
Keski-Pohjanmaan	4	212	3 692	7 594	5 364	1 138	8	20 946	650	1 247	6 342
Oulun l. Talouss.	16	639	6 724	22 778	16 734	4 643	65	53 176	144	567	3 239
Kajaanin	..	50	1 153	6 644	4 149	295	4	27 867	16	603	2 436
Peräpohjolan	..	11	101	7 703	608	444	3	18 907	16	87	898
Lapin Maatalouss.	..	..	1	609	181	9	1	3 789	..	4	338
Valtakunta — Riket <i>Whole country</i>	42 440	200 169	162 041	331 666	696 253	31 988	6 841	1 078 855	257 129	117 392	66 291

År 1959
societies in the year 1959

Rehu- juurikas Foder- beta Fodder- beets	Rehusokeri- juurikas Foder- socker- beta Fodder sugarbeets	Naattinauris Blastrova Big leafed turnip	Rehukaali Foderkål Fodder- cabbage	Vihantarehu Grönfoder Green fodder	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Säilörehu Ensilage- foder Hay for silage	Apllan- siemen Klöverfrö Clover seed	Timotein- siemen Timotejfrö Timothy seed	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape
14 311	17 784	12 210	26 516	12 364	2 759	9 296	279	377	1 428
11 472	17 719	..	25 343	13 504	3 137	11 521	284	321	1 417
14 679	16 624	5 155	25 898	10 895	2 632	8 944	247	340	1 312
16 591	19 250	..	..	8 094	2 829	5 070	262	247	1 158
18 354	16 759	17 900	30 713	12 562	2 957	11 354	202	361	1 555
26 780	17 371	28 248	30 141	11 295	3 168	11 056	192	300	1 615
18 806	18 458	18 382	28 317	11 146	3 114	14 174	256	331	1 394
17 633	21 574	14 864	36 370	12 258	3 252	13 612	222	366	1 721
23 438	18 219	20 663	29 838	9 985	3 014	12 079	297	351	964
12 200	20 505	23 424	18 868	13 137	3 152	10 225	296	447	..
37 576	21 762	20 721	58 835	9 796	3 186	12 050	295	437	864
55 884	21 184	20 828	42 200	11 457	3 202	13 973	402	349	..
16 114	15 498	21 549	28 023	13 431	3 164	12 606	286	338	..
17 980	19 352	18 208	38 557	9 809	3 075	11 117	221	386	1 550
16 920	18 612	7 628	21 033	8 283	2 333	7 568	179	327	1 060
..	..	9 150	15 668	12 402	2 354	11 361	265	386	894
..	..	19 157	21 222	11 752	2 385	7 994	159	351	..
..	..	11 965	27 658	13 234	2 720	10 468	295	342	..
..	..	25 738	..	13 463	3 235	11 884	323	369	..
..	..	19 086	..	10 045	2 993	6 208	333	265	..
..	..	..	..	8 791	3 062	19 540	..	273	..
17 178	18 462	14 339	29 622	11 499	2 880	11 250	255	353	1 330

Rehujuurikas Foderbetor Fodder sugar- beets	Rehusokeri- juurikas Fodersocker- betor Foddersugar- beets	Naattinauris Blastrova Big leafed turnip	Muut juuri- kasvit Övriga rotfrukter Other beets	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Säilörehu Ensilagefoder Hay for silage	Apllan- siemen Klöverfrö Clover seed	Timotein- siemen Timotejfrö Timothy seed	Vihantarehu Grönfoder Green fodder	Rehukaali Foderkål Foddercabbage	Rehurapsi Foderraps Fodderrape	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape
844	5 068	1 331	116	165 430	15 757	265	311	12 117	3 606	266	2 133
218	726	210	68	90 550	6 751	139	133	8 724	1 470	20	2 463
3 361	6 500	186	187	181 834	13 702	313	399	11 320	2 279	29	10 302
1 510	578	4	27	33 863	831	104	21	1 004	95	1	655
532	2 581	1 414	131	239 499	17 179	148	545	10 904	4 361	210	2 379
268	1 216	1 356	78	111 647	10 371	82	110	7 455	4 099	330	946
978	4 061	551	84	178 684	24 238	174	271	11 859	4 021	605	2 912
317	2 050	758	57	123 449	13 816	72	73	8 029	3 710	144	337
1 219	3 698	1 260	44	94 194	7 477	97	104	4 423	776	220	143
390	5 352	375	13	112 369	6 513	54	103	4 204	283	60	4
488	2 133	725	88	180 806	11 411	60	45	8 376	1 706	653	28
391	1 017	3 062	196	300 485	25 333	153	306	12 923	2 996	679	42
97	418	1 552	132	226 989	14 648	98	108	9 993	588	334	1
72	252	2 003	178	169 051	9 972	80	188	9 289	2 044	230	40
186	503	6 080	793	270 698	9 142	85	1 757	8 068	1 451	1 052	2 322
23	6	2 471	792	159 069	1 693	24	2 026	5 643	705	94	139
42	333	17 184	652	96 008	4 053	25	361	4 901	488	743	7
202	26	14 633	2 083	315 430	12 959	54	639	19 216	470	2 528	8
31	—	2 368	339	105 176	5 110	13	75	8 737	90	663	2
31	—	2 882	142	128 118	490	8	39	5 555	88	387	1
0	—	552	10	30 317	1 172	4	6	1 855	13	461	1
11 200	36 518	60 957	6 210	3 313 666	212 618	2 052	7 620	174 595	35 339	9 709	24 865

13. Ravinto- ja rehuksvien¹⁾ rehuysikkösadot vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59
 Närings- och foderväxternas¹⁾ foderenhetskördar åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59
Foodunits yields¹⁾ of food- and fodder plants in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59

Kasvi Växt Crop	Vuosina Åren In the years				Keskimäärin I medeltal In average 1955—59	
	1958		1959		1 000 ry fe f.u.	%
	1 000 ry fe f.u.	%	1 000 ry fe f.u.	%		
Vehnä — Vete — <i>Wheat</i>	215 189	5.5	242 609	6.8	204 586	5.8
Ruis — Råg — <i>Rye</i>	110 897	2.9	162 041	4.5	126 122	3.6
Ohra — Korn — <i>Barley</i>	406 401	10.5	331 666	9.2	326 902	9.3
Kaura — Havre — <i>Oats</i>	665 380	17.2	580 211	16.2	582 601	16.5
Seosvilja — Blandsäd — <i>Mixed cereal</i>	40 286	1.0	29 080	0.8	33 726	0.9
Herne — Ärtor — <i>Peas</i>	10 047	0.3	6 841	0.2	10 562	0.3
Yhteensä — Summa — Total	1 448 200	37.4	1 352 448	37.7	1 284 499	36.4
Peruna — Potatis — <i>Potatoes</i>	276 131	7.1	215 772	6.0	259 010	7.3
Sokerijuurikas — Sockerbeta — <i>Sugar beets</i>	52 612	1.4	57 140	1.6	55 569	1.6
Lanttu — Kälrot — <i>Swedes</i>	14 816	0.4	11 739	0.3	13 333	0.4
Turnipsi — Turnips — <i>Turnips</i>	5 879	0.2	4 911	0.2	5 022	0.1
Naattinauris — Blastrova — <i>Big leafed turnip</i>	4 853	0.1	4 689	0.1	6 251	0.2
Muut juurikasvit — Andra rotfrukter — <i>Others beets</i> ..	7 715	0.2	6 415	0.2	9 180	0.3
Yhteensä — Sammanlagt — Total	362 006	9.4	300 666	8.4	348 365	9.9
Öljykasvit — Oljeväxter — Oil plants	20 378	0.5	41 661	1.2	25 820	0.7
Rehurapsi — Foderraps — <i>Foderrape</i>	2 541	0.1	971	0.0	..	..
Rehukaali — Foderkål — <i>Foddercabbage</i>	7 112	0.2	3 720	0.1	..	..
Vihantarehu — Grönfoder — <i>Green fodder</i>	46 828	1.2	17 460	0.5	32 667	0.9
Peltoheinä — Vallhö — <i>Tame hay</i>	1 379 484	35.6	1 380 696	38.5	1 359 341	38.5
Säilörehu — Ensilagefoder — <i>Silage</i>	40 357	1.1	30 374	0.8	36 320	1.0
Syysviljan oljet — Höstsädesbalm — <i>Straw of winter cereals</i>	50 075	1.3	—	—	—	—
Kevätviljan oljet — Vårsädesbalm — <i>Straw of spring cereals</i>	485 736	12.5	421 559	11.8	413 987	11.7
Herneen oljet — Ärtbalm — <i>Straw of peas</i>	3 732	0.1	2 339	0.1	3 883	0.1
Yhteensä — Sammanlagt — Total	2 015 865	52.1	1 857 119	51.8	1 846 198	52.2
Sokerijuurikkaan naatit — Sockerbetsblast — <i>Leafs of sugarbeets</i>	19 729	0.5	25 714	0.7	21 696	0.6
Muut naatit — Övrig blast — <i>Other leafs</i>	5 375	0.1	5 726	0.2	5 577	0.2
Yhteensä — Sammanlagt — Total	25 104	0.6	31 440	0.9	27 273	0.8
Valtakunta — Riket — Whole country	3 871 553	100.0	3 583 334	100.0	3 532 155	100.0
Ha:ä kohti²⁾ — Per ha²⁾ — Per hectare²⁾	1 657	—	1 565	—	1 599	—

¹⁾ Peltolaidun- ja odelmasato eivät sisälly laskelmaan — Skördar från åkerbete och återväxt hava icke medräknats i kalkylen — *Yield of pasture is not included in calculation.*

²⁾ Pinta-alaan on laskettu vain ry-laskelmaan sisältyvien kasvien alat — I arealen har medräknats endast de i fe-kalkylen ingående växternas arealer — *In the area are included only in f.u.-calculation included areas of crops.*

1955—59 noin 100.7 miljaardia markkaa. Niittyheinä on tällöin laskettu sadon arvoon mukaan, mutta syysviljan olkia ei ole laskettu mukaan.

Ns. leipäviljan kulutuslaskelmaa ei myöskään enää julkaista maataloustilastossa, koska se julkaistaan säännöllisesti Tilastollisessa Vuosikirjassa.

C. Niittyheinän sato vuonna 1959.

Taulukossa 17 esitetään niittyheinän sato maanviljelysseuroittain. Niityn ry-sato (korvausluku 3.0) on 9.4 milj. ry. V. 1958 se oli 8.5 milj. ry.

lagt 117.7 miljarder mark samt i medeltal under åren 1955—59 till ca. 100.7 miljarder mark. Ängshöet har härvid medräknats i värdet av skörden, men höst-sädens balm har ej medräknats.

S. k. förbrukningskalkyl ifråga om brödsäd publiceras ej heller mera i lantbruksstatistiken, då den regelbundet publiceras i Statistisk Årsbok.

C. Skörden av ängshö år 1959.

I tabell 17 angives skörden av ängshö per lantbruks-sällskap. Fe-skörden (ersättningstal 3.0) från naturlig äng utgör 9.4 milj. fe. År 1958 var den 8.5 milj. fe.

14. Ravinto- ja rehuksvien koko rehuysikkösadot maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Närings- och foderväxternas totala foderenhetskördar per lantbrukssällskap år 1959
 Foodunits yields of food and fodder plants by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Viljakaasvit ja herne Sädesväxter och ärter Cereal crops and peas		Peruna ja juuri- kasvit Potatis och rot- frukter Potato and beets		Öllykaasvit Oljeväxter Oil plants		Rehuksvit Foderväxter Fodder plants		Yhteensä Sammanlagt Total		
	1 000 ry fe f.u.	%	1 000 ry fe f.u.	%	1 000 ry fe f.u.	%	1 000 ry fe f.u.	%	1 000 ry fe f.u.	%	ry fe f.u. / ha ¹)
Uudenmaan läänin	122 085	47.2	16 385	6.3	3 567	1.4	116 573	45.1	258 610	100.0	1 807
Nylands svenska	82 766	50.9	8 426	5.2	4 167	2.5	67 312	41.4	162 671	100.0	1 973
Varsinais-Suomen	188 136	49.3	33 238	8.7	17 280	4.5	143 226	37.5	381 880	100.0	1 740
Finska Hushållningss.	28 051	50.1	3 714	6.6	1 102	2.0	23 156	41.3	56 023	100.0	1 756
Satakunnan	148 026	44.7	24 572	7.4	3 965	1.2	154 414	46.7	330 977	100.0	1 685
Hämeen-Satakunnan	50 660	39.8	9 438	7.4	1 580	1.2	65 731	51.6	127 409	100.0	1 626
Hämeen läänin	117 114	43.7	23 276	8.7	4 858	1.8	122 898	45.8	268 146	100.0	1 855
Itä-Hämeen	61 998	41.2	11 844	7.9	565	0.4	75 996	50.5	150 403	100.0	1 818
Kymenlaakson	49 733	40.9	11 895	9.8	238	0.2	59 749	49.1	121 615	100.0	1 779
Länsi-Karjalan	37 381	33.5	12 140	10.9	7	0.0	61 952	55.6	111 480	100.0	1 651
Mikkelin läänin	61 766	34.6	19 990	11.2	47	0.0	96 978	54.2	178 781	100.0	1 632
Kuopion	81 286	30.8	25 427	9.6	72	0.0	157 302	59.6	264 087	100.0	1 629
Pohjois-Karjalan	52 766	28.6	17 760	9.6	2	0.0	114 000	61.8	184 528	100.0	1 590
Keski-Suomen	48 542	31.7	15 636	10.2	66	0.1	88 917	58.0	153 161	100.0	1 561
Etelä-Pohjanmaan	98 851	35.7	30 071	10.9	3 876	1.4	144 253	52.0	277 051	100.0	1 207
Österbottens svenska	36 809	29.8	7 151	5.8	232	0.2	79 340	64.2	123 532	100.0	1 145
Keski-Pohjanmaan	17 015	24.4	6 373	9.2	12	0.0	46 256	66.4	69 656	100.0	1 021
Oulun l. Talouss.	48 388	22.9	12 355	5.8	13	0.0	150 850	71.3	211 606	100.0	1 204
Kajaanin	11 576	17.3	6 046	9.0	7	0.0	49 341	73.7	66 970	100.0	1 523
Peräpohjolan	8 729	12.5	4 103	5.9	3	0.0	57 010	81.6	69 845	100.0	1 341
Lapin Maatalouss.	770	5.2	826	5.5	2	0.0	13 305	89.3	14 903	100.0	1 345
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	1 352 448	37.7	300 666	8.4	41 661	1.2	1 888 550	52.7	3 583 334	100.0	1 565

¹⁾ Pinta-alaan on laskettu vain ry-laskelmaan sisältyvien kasvien alat. — I arealen har medräknats endast de i fe-kalkylen ingående växternas arealer — In the area are included only in f. u.-calculation included areas of crops.

D. Kotieläinten luku ja tuotos vuonna 1959.

1. Kotieläinten luku.

Taulukossa 18 esitetään kotieläinten lukumäärät 15. kesäkuuta vallinneen tilanteen mukaan vuonna 1958 otantatiedustelun ja vuonna 1959 peruslaskennan mukaan eläinlajeittain yhteensä ja 100 pellon ha kohti. Samalla esitetään keskimäärin vuosina 1955—59 viljelmillä olleet kotieläinten luvut. Tulosten mukaan on hevosten luku edelleen vähentynyt vuoteen 1959 mennessä. Kun v. 1950 hevosia oli yhteensä 16.6 kpl 100 ha kohti, oli niitä v. 1959 enää 9.6. Vähentyminen on 7.0 hevosta. Nautaeläinten kohdalla on todettavissa vähäistä lisääntymistä. Lammaskannassa havaitaan tuntuva pienemistä. Sikakannassakin havaitaan vähennystä. Koko kotieläinkannassa, kun eri kotieläinryhmät on muunnettu nautayksiköiksi, havaitaan v. 1959 vähennystä, (vrt. taulukkoa 24). Nautayksiköiksi muuntaminen on tapahtunut seuraavia suhdelukuja käyttäen (vuodelta 1941). Yhteen nautayksikköön on laskettu 0.8 täysikasvuista hevosta, 1 nuori hevonen tai 1 ¼ varsaa, 1 lehmä tai täysikasvuinen sonni tai härkä, 2 nuorta sonnia tai hiehoa, 3 vasikkaa, 8 aikuista lammasta tai 10 karitsaa, 5 vuolta, 2 aikuista sikaa, 2.5 nuorta sikaa tai 10 porsasta, 50 kanaa tai 33 muuta siipikarjaa. Poroja ei ole laskettu ny-laskelmassa mukaan.

Taulukoissa 19—23 esitetään kotieläinten luvut eläinryhmittäin ja maanviljelysseuroittain vuonna 1959 toimeenpannun maatalouslaskennan mukaan.

D. Husdjurens antal och produktion år 1959.

1. Husdjurens antal.

I tabell 18 anföres husdjurens antal den 15 juni enligt stickprovskäten år 1958 och primärräkningen år 1959 per djurslag sammanlagt och per 100 ha åker. Samtidigt anföres antalet husdjur på lägenheterna i medeltal åren 1955—59. Enligt resultaten har hästarnas antal fortgående minskat till år 1959. Då år 1950 per 100 ha åker sammanlagt fanns 16.6 hästar, utgjorde deras antal år 1959 endast 9.6. Minskningen är 7.0 hästar. I fråga om nötkreaturen kan skönjas en obetydlig ökning. Inom fårstammen märker man en kännbar minskning. Även i svinstammen har minskning förekommit. Inom hela husdjurstammen, då de olika djurgrupperna omräknats i nötenheter, märker man år 1959 en minskning (jfr. tabell 24). Omräkningen i nötenheter har skett med användning av följande relationstal (från år 1941). En nötenhet har beräknats omfatta 0.8 fullvuxna hästar, 1 unghäst eller 1 ¼ föl, en ko eller en fullvuxen tjur eller oxe, 2 ungtjurar eller kvigor, 3 kalvar, 8 fullvuxna får eller 10 lamm, 5 getter, 2 fullvuxna svin, 2.5 ungsvin eller 10 grisar, 50 höns eller 33 andra fjäderfän. Renar har ej medtagits i ne-kalkylen.

I tabellerna 19—23 anföres husdjurens antal per djurgrupp och lantbrukssällskap enligt den år 1959 verkställda lantbruksräkningen.

15. Vehnän, rukiin, ohran, kauran ja perunan sadon käyttö prosentteissa maanviljelysseuroittain satovuonna 1958/59
Skördarnas av vete, råg, korn, havre och potatis användning i procent per lantbrukssällskap skördeåret 1958/59
Consumption of wheat, rye, barley, oats and potato yields in percent by agricultural societies in the yield year 1958/59

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Myyty ja luovutettu palkkiväelle Sålt och överlätitts åt lejt folk Sold and given to workers					Käytetty kotitaloudessa Använt vid hemhushållningen Consumed to human				
	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Perunaa Potatis Potatoes	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Perunaa Potatis Potatoes
	%									
Uudenmaan läänin	43.2	18.0	30.1	8.9	16.0	19.2	37.8	2.9	0.8	20.9
Nylands svenska	68.3	50.1	61.6	15.2	28.8	7.9	15.7	0.2	0.3	21.1
Varsinais-Suomen	67.2	49.5	47.1	22.9	21.6	9.1	17.5	1.8	0.4	16.0
Finska Hushållningsg.	64.3	63.8	41.1	17.7	17.7	8.7	7.1	—	0.1	21.7
Satakunnan	50.8	27.9	18.1	13.9	20.3	17.5	26.5	11.4	0.8	17.0
Hämeen-Satakunnan	35.3	25.7	19.7	7.6	19.4	24.3	28.7	14.3	1.3	17.6
Hämeen läänin	56.8	36.9	32.1	14.8	27.8	13.5	24.2	5.4	0.6	16.4
Itä-Hämeen	37.4	25.2	26.8	7.5	12.9	23.6	33.4	7.1	1.2	14.5
Kymenlaakson	32.2	15.7	7.9	4.7	23.8	28.0	37.1	13.6	0.8	11.4
Länsi-Karjalan	17.9	13.1	5.4	3.3	13.9	31.3	41.9	19.1	0.4	16.9
Mikkelin läänin	18.6	18.5	5.1	4.8	9.3	39.3	40.2	9.0	0.9	15.6
Kuopion	9.0	12.6	11.8	2.8	7.7	36.4	46.7	15.6	0.3	17.1
Pohjois-Karjalan	15.2	22.6	4.2	3.4	6.8	33.8	40.0	13.8	0.4	17.5
Keski-Suomen	4.1	14.4	6.5	4.0	13.0	37.4	42.6	16.9	1.0	17.7
Etelä-Pohjanmaan	40.1	33.0	9.8	7.2	36.2	15.2	22.9	10.7	0.1	12.6
Österbottens svenska	11.4	20.6	4.5	4.3	18.6	14.9	26.9	10.0	0.2	14.1
Keski-Pohjanmaan	2.5	18.6	11.9	1.9	12.1	66.2	25.1	17.1	0.6	14.8
Oulun l. Talouss.	8.5	23.3	18.7	4.3	12.4	48.8	32.4	15.5	0.1	22.5
Kajaanin	—	8.3	5.1	2.7	11.5	30.8	41.8	14.4	0.1	25.3
Peräpohjolan	—	6.3	3.6	4.8	22.1	—	15.6	15.2	0.6	25.8
Lapin Maatalouss.	—	—	1.8	—	21.8	—	—	31.6	—	29.9
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	51.1	25.6	19.2	10.8	19.3	16.3	31.6	10.5	0.6	16.5

16. Ostettu yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmille satovuonna 1958/59
Inköpts till de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under skördeåret 1958/59
Bought for the farms with 2 or more hectares of arable land in the harvesting year 1958/59

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Kokoviljaa Helsäd Cereal grains				Jauhoja ja suurimolta Mjöl och gryn Flour and peeled grains			
	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats
	1 000 kg							
Uudenmaan läänin	498	105	505	1 779	636	436	82	210
Nylands svenska	635	46	129	1 087	278	117	31	87
Varsinais-Suomen	1 415	356	748	2 763	1 953	525	76	582
Finska Hushållningsg.	270	17	56	166	282	36	2	35
Satakunnan	515	257	712	2 011	3 496	865	74	374
Hämeen-Satakunnan	220	74	492	1 199	1 027	251	28	34
Hämeen läänin	582	179	359	1 373	1 381	378	89	964
Itä-Hämeen	243	70	137	835	716	352	22	133
Kymenlaakson	190	262	98	793	339	211	8	16
Länsi-Karjalan	211	70	185	1 091	1 082	344	—	141
Mikkelin läänin	187	65	228	1 003	2 055	1 044	44	217
Kuopion	176	85	523	1 504	3 493	2 372	213	567
Pohjois-Karjalan	202	114	253	281	2 351	2 657	60	391
Keski-Suomen	74	79	115	1 065	2 194	1 034	85	313
Etelä-Pohjanmaan	369	367	1 039	3 609	4 570	855	169	859
Österbottens svenska	256	71	947	1 831	1 833	468	190	296
Keski-Pohjanmaan	48	147	177	640	1 761	568	252	189
Oulun l. Talousseura	39	127	314	1 337	3 108	2 402	140	1 588
Kajaanin	—	4	84	262	1 068	2 004	68	422
Peräpohjolan	4	3	207	98	1 031	1 416	111	1 217
Lapin Maatalouss.	—	—	20	8	141	256	32	154
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	6 134	2 498	7 328	24 735	34 795	18 591	1 776	8 789

Käytetty kottelämille Använts åt husdjur Consumed to livestock					Varastossa viljelmillä 15 pvi kesäkuuta 1959 Upplagrat på lägenheterna den 15 juni 1959 In store on farms 15 th June 1959					Käytetty siemeneksi Använts till sädd Used for seed				
Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Perunaa Potatis Potatoes	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Perunaa Potatis Potatoes	Vehnää Vete Wheat	Ruista Råg Rye	Ohraa Korn Barley	Kauraa Havre Oats	Perunaa Potatis Potatoes
10.9	8.5	45.3	70.8	37.2	8.7	23.4	8.3	5.8	6.2	18.0	12.3	13.4	13.7	19.7
5.9	6.6	23.1	67.7	24.1	3.1	12.6	5.4	4.7	5.2	14.8	15.0	9.7	12.1	20.8
5.5	6.4	35.0	58.6	37.8	4.8	12.8	6.5	6.5	4.9	13.4	13.8	9.6	11.6	19.6
6.1	7.7	43.5	65.0	30.0	3.9	6.7	4.5	4.8	8.7	16.9	14.7	10.9	12.4	21.9
7.6	12.4	46.5	66.4	37.5	8.6	19.8	11.7	6.1	5.6	15.5	13.4	12.3	12.8	19.6
8.9	9.3	38.1	71.2	37.8	15.1	26.9	15.8	6.0	7.6	16.4	9.4	12.1	13.9	17.6
9.7	7.1	41.8	65.2	31.8	6.3	19.4	9.1	6.3	5.2	13.7	12.4	11.6	13.1	18.8
14.8	12.6	44.4	72.3	47.1	9.6	21.7	9.7	5.9	5.7	14.6	7.1	12.0	13.1	19.8
12.6	10.9	51.2	75.0	42.5	9.5	25.3	13.1	6.6	5.3	17.7	11.0	14.2	12.9	17.0
21.8	8.7	46.6	77.7	42.7	12.7	27.7	13.8	6.2	6.8	16.3	8.6	15.1	12.4	19.7
17.1	11.3	62.8	75.6	50.7	11.1	24.0	9.6	4.4	6.1	13.9	6.0	13.5	14.3	18.3
30.4	8.3	50.5	82.0	51.5	13.4	25.7	9.5	4.4	5.6	10.8	6.7	12.6	10.5	18.1
23.4	7.0	57.9	79.3	50.1	13.9	24.1	9.6	4.7	5.7	13.7	6.3	14.5	12.2	19.9
27.0	10.1	51.3	78.7	46.0	17.5	28.1	11.8	5.0	5.5	14.0	4.8	13.5	11.3	17.8
21.7	11.0	56.0	75.7	29.9	7.4	20.2	8.9	4.3	2.6	15.6	12.9	14.6	12.7	18.7
47.2	15.2	61.3	77.4	45.7	11.7	25.7	10.3	4.3	4.2	14.8	11.6	13.9	13.8	17.4
11.4	24.4	45.0	83.2	54.3	9.1	22.2	11.2	3.1	3.4	10.8	9.7	14.8	11.2	15.4
27.7	12.1	40.1	82.6	40.7	7.8	25.3	10.7	3.7	5.7	7.2	6.9	15.0	9.3	18.7
44.4	14.8	56.0	83.3	37.5	17.2	25.1	10.2	4.0	5.8	7.6	10.0	14.3	9.9	19.9
—	42.5	56.6	83.2	24.5	—	35.1	8.9	3.0	6.6	—	0.5	15.7	8.4	21.0
—	—	35.7	—	20.1	—	—	10.7	—	7.5	—	—	20.2	—	20.7
10.5	10.7	47.4	70.6	40.4	7.1	22.3	9.9	5.5	5.1	15.0	9.8	13.0	12.5	18.7

17. Niittyheinän sato maanviljelysseuroittain vuonna 1959

Skörden av ängshö per lantbrukssällskap år 1959

The yield of meadow grass by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Korjatun niittyheinän ala Det bärgade ängshöets areal Area, from which meadow grass harvested	Sato ha:lta Skörd per ha Yield per hectare	Koko sato Totalskörd Total yield
	ha	kg	1 000 kg
Uudenmaan läänin	443	1 567	694
Nylands svenska	240	1 800	432
Varsinais-Suomen	124	1 650	205
Finska Hushållningss.	462	775	358
Satakunnan	547	1 218	666
Hämeen-Satakunnan	289	1 740	503
Hämeen läänin	152	1 500	228
Itä-Hämeen	364	1 000	364
Kymenlaakson	137	1 050	144
Länsi-Karjalan	208	1 500	312
Mikkelin läänin	337	1 160	391
Kuopion	2 549	1 212	3 089
Pohjois-Karjalan	2 003	1 500	3 005
Keski-Suomen	367	1 261	463
Etelä-Pohjanmaan	338	1 591	538
Österbottens svenska	332	1 600	531
Keski-Pohjanmaan	288	1 000	288
Oulun l. Talouss.	4 149	825	3 423
Kajaanin	1 134	850	964
Peräpohjolan	5 003	900	4 503
Lapin Maatalouss.	6 510	1 092	7 109
Valtakunta — Riket — Whole country	25 976	1 086	28 210

18. Kotieläinten luku 15. 6. vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59
 Antal husdjur 15. 6. åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59
 Livestock numbers 15. 6. in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59

Kotieläimet Husdjur Livestock	Vuosina Åren In the years				Keskimäärin I medeltal In average 1955—59	
	1958		1959		Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land		
Oriita, 4 vuoden ja yli — Hingstar, 4 år och över — Stallions, 4 years and over	2 386	0.1	3 821	0.1	4 662	0.2
Muita hevosia, 4 vuoden ja yli — Övriga hästar, 4 år och över — Other horses, 4 year and over	242 476	9.3	230 687	8.8	255 481	9.8
Nuoria hevosia, 1—3 vuoden — Unghästar, 1—3 år — Young horses, 1—3 years	11 916	0.4	10 670	0.4	13 299	0.5
Varsoja, alle 1 vuoden—Föl, under 1 år—Foals, under 1 year	4 572	0.2	8 566	0.3	6 648	0.3
Yhteensä hevosia — Sammanlagt hästar — Horses, total	261 350	10.0	253 744	9.6	280 090	10.8
Sonneja — Tjurar — Bulls	6 264	0.2	6 289	0.2	6 922	0.3
Lehmiä — Kor — Cows	1 134 889	43.5	1 121 202	42.6	1 137 113	43.8
Hiehoja, yli 1 vuoden — Kvigor, över 1 år — Heifers, over 1 year	204 741	7.8	213 902	8.1	203 083	7.8
Nuoria sonneja, 1—2 vuoden — Ungtjurar, 1—2 år — Strees, 1—2 years	29 242	1.1	29 004	1.1	27 169	1.0
Vasikoita, alle 1 vuoden — Kalvar, under 1 år — Calves, under 1 year	560 422	21.5	578 839	22.0	519 833	20.0
Yht. nautakarjaa — Sammanlagt nötkreatur — Cattle, total	1 935 558	74.1	1 949 236	74.0	1 894 120	72.9
Lampaista, yli 1 vuoden — Får, över 1 år — Sheep, over 1 year	218 685	8.4	209 391 ¹⁾	8.0	279 094	10.7
Karitsia, alle 1 vuoden — Får, under 1 år — Lambs, under 1 year	188 589	7.2	171 420 ²⁾	6.5	233 043	9.0
Yhteensä lampaista — Sammanlagt får — Sheep, total	407 274	15.6	380 811	14.5	512 137	19.7
Vuohia — Getter — Goats	2 884	0.1	3 571	0.1	3 151	0.1
Karjuja, yli 6 kk. — Galtar, över 6 mån. — Boars, over 6 months	2 509	0.1	2 361 ³⁾	0.1	2 395	0.1
Siitosemakoita, yli 6 kk. — Avelssuggor, över 6 mån. — Sows, over 6 months	55 505	2.1	44 678 ³⁾	1.7	53 000	2.1
Lihotussikoja, yli 6 kk. — Gödsvin, över 6 mån. — Fattening hogs, over 6 months	46 717	1.8	29 712	1.1	40 949	1.6
Nuoria sikoja, 2—6 kk. — Ungsvin, 2—6 mån. — Young hogs, 2—6 months	263 631	10.1	243 362	9.2	244 966	9.4
Porsaita, alle 2 kk. — Grisar, under 2 mån. — Pigs, under 2 months	165 648	6.4	146 805	5.6	146 337	5.6
Yhteensä sikoja⁴⁾ — Sammanlagt svin⁴⁾ — Hogs, total⁴⁾	534 010	20.5	466 918	17.7	487 647	18.8
Kukkoja, yli 6 kk. — Tuppar, över 6 mån. — Roosters, over 6 months	86 847	3.3	74 117	2.8	91 902	3.5
Kanoja, yli 6 kk. — Höns, över 6 mån. — Hens over 6 months	4 158 763	159.3	3 342 082	126.9	3 833 920	147.6
Kana- ja kukkopoikasia, alle 6 kk. — Höns- och tupp- kycklingar, under 6 mån. — Chickens, under 6 months	2 317 523	88.7	2 135 441	81.5	2 155 847	83.0
Muuta siipikarjaa — Övriga fjäderfän — Other poultry	17 570	0.7	37 828	1.4	20 443	0.8
Yhteensä siipikarjaa — Sammanlagt fjäderfän — Poultry, total	6 580 703	252.0	5 589 468	212.6	6 102 112	234.9
Mehiläisyhdyskuntia — Bisambhällen — Bee-hives	17 969	.	19 512	.	18 852	.
Poroja, yli 1 v. — Renar, över 1 år — Reindeers, over 1 year	130 386	.	131 912	.	129 982	.
Poroja, alle 1 v. — Renar, under 1 år — Reindeers, under 1 year	39 907	.	39 165	.	35 835	.
Yhteensä poroja — Sammanlagt renar — Reindeers, total	170 293	.	171 077	.	165 817	.

¹⁾ Yli 6 kk. — Över 6 mån. — Over 6 months.

²⁾ Alle 6 kk. — Under 6 mån. — Under 6 months.

³⁾ Yli 9 kk. — Över 9 mån. — Over 9 months.

⁴⁾ Meijereiden sikamäärät eivät sisälly näihin lukuihin. Sikojen luku meijereissä on ollut 15. 6. 1959: karjuja yli 6 kk 24, siitosemakoita yli 6 kk 503, lihotussikoja yli 6 kk 14 745, nuoria sikoja 2—6 kk 34 705 ja porsaita alle 2 kk 7 561. — Antalet svin, som äges av mejerier, ingår icke i dessa tal. Antalet svin å mejerierna var 15. 6. 1959: galtar över 6 mån. 24, avelssuggor över 6 mån. 503, gödsvin över 6 mån. 14 745, ungsvin 2—6 mån. 34 705 och grisar under 2 mån. 7 561. — The number of hogs in the dairy plants is not included in these. In the 15. 6. 1959: the number of hogs in the dairy plants has been as follows boars over 6 months 24, sows over months 6 503, fattening hogs over 6 months 14 745, young hogs 2—6 months 34 705, and pigs under 2 months. 7 561.

19. Hevosten luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Antal hästar per lantbrukssällskap år 1959
 Number of horses by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Hevosia, 4 vuoden ja yli Hästar, 4 år och över Horses, 4 years and over		Nuoria hevosia, 1—3 vuoden Unghästar, 1—3 år Young horses, 1—3 years	Varsoja, alle 1 vuoden Föi, under 1 år Foals, under 1 year	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellan ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
	Oritta Hingstar Stallions	Muita hevosia Övriga hästar Other horses				
Uudenmaan läänin	180	11 338	460	305	12 283	7.5
Nylands svenska	128	5 812	164	92	6 196	6.7
Varsinais-Suomen	211	16 273	483	368	17 335	6.8
Finska Hushållningss.	62	3 143	86	46	3 337	9.4
Satakunnan	244	18 656	810	696	20 406	8.9
Hämeen-Satakunnan	132	8 345	360	263	9 100	10.3
Hämeen läänin	179	12 595	546	404	13 724	8.3
Itä-Hämeen	134	9 714	476	340	10 664	11.5
Kymenlaakson	136	6 658	442	267	7 503	9.5
Länsi-Karjalan	99	8 055	451	352	8 957	11.9
Mikkelin läänin	185	15 761	869	640	17 455	14.4
Kuopion	299	19 993	1 342	1 150	22 784	12.7
Pohjois-Karjalan	222	14 743	774	766	16 505	13.1
Keski-Suomen	180	12 307	546	379	13 412	12.1
Etelä-Pohjanmaan	358	21 088	1 218	1 207	23 871	8.5
Österbottens svenska	219	10 896	368	398	11 881	9.2
Keski-Pohjanmaan	138	5 966	341	296	6 741	8.3
Oulun l. Talousseura	304	15 561	541	410	16 816	8.2
Kajaanin	174	6 219	141	64	6 598	13.4
Peräpohjolan	173	5 789	200	99	6 261	10.7
Lapin Maatalouss.	64	1 775	52	24	1 915	15.9
Valtakunta — Riket — Whole country	3 821	230 687	10 670	8 566	253 744	9.6

20. Nautaeläinten luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Antal nötkreatur per lantbrukssällskap år 1959
 Number of cattle by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Sonneja Tjurar Bulls	Lehmä Kor Cows	Hiehoja Kvigor Heifers	Nuoria sonneja Ungtjurar Stears	Vasikoita Kalvar Calves	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellan ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
Nylands svenska	350	27 992	6 243	732	7 704	43 021	46.3
Varsinais-Suomen	378	75 930	16 859	1 386	40 168	134 721	52.5
Finska Hushållningss.	79	15 074	3 407	678	8 273	27 511	77.1
Satakunnan	365	87 881	17 876	2 709	49 765	158 596	69.0
Hämeen-Satakunnan	252	36 412	7 474	1 544	18 712	64 394	72.7
Hämeen läänin	402	63 108	13 627	1 787	28 055	106 979	64.8
Itä-Hämeen	353	42 681	8 804	1 469	19 762	73 069	78.8
Kymenlaakson	181	31 156	6 456	686	9 551	48 030	60.9
Länsi-Karjalan	135	34 748	6 596	685	17 539	59 703	79.4
Mikkelin läänin	364	65 153	11 950	1 785	34 110	113 362	93.4
Kuopion	725	102 883	17 632	2 316	50 349	173 905	97.0
Pohjois-Karjalan	292	77 757	13 161	1 780	46 448	139 438	110.9
Keski-Suomen	292	52 939	9 276	1 379	27 347	91 233	82.5
Etelä-Pohjanmaan	320	93 677	17 516	1 770	57 136	170 419	60.4
Österbottens svenska	156	49 568	10 665	1 232	26 738	88 359	68.2
Keski-Pohjanmaan	117	34 099	5 675	492	20 944	61 327	75.3
Oulun l. Talousseura	452	92 855	14 736	2 335	53 902	164 280	80.3
Kajaanin	253	34 657	5 016	903	18 641	59 470	121.2
Peräpohjolan	205	31 876	5 339	1 011	17 017	55 448	95.2
Lapin Maatalouss.	107	8 729	1 312	320	4 371	14 839	123.1
Valtakunta — Riket — Whole country	6 289	1 121 202	213 902	29 004	578 839	1 949 236	74.0

21. Sikojen luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959

Antal svin per lantbrukssällskap år 1959

Number of hogs by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Karjuja Galtar Boars	Siitosemakoita Modersuggor Sows	Lihotussikoja Gödsvin Fattening hogs	Nuoria sikoja Ungsvin Young hogs	Porsaita Grisar Pigs	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
Uudenmaan läänin	194	3 168	2 684	17 988	10 509	34 543	21.0
Nylands svenska	127	1 751	2 906	9 950	5 985	20 719	22.3
Varsinais-Suomen	311	7 292	4 020	26 115	21 386	59 124	23.1
Finska Hushållningss.	39	641	320	2 511	2 162	5 673	15.9
Satakunnan	283	6 252	1 881	29 309	19 116	56 841	24.7
Hämeen-Satakunnan	101	1 766	1 273	9 607	5 586	18 333	20.7
Hämeen läänin	171	3 141	2 824	19 417	11 002	36 555	22.1
Itä-Hämeen	124	2 146	862	11 783	6 075	20 990	22.6
Kymenlaakson	70	1 287	2 263	10 512	4 559	18 691	23.7
Länsi-Karjalan	54	1 241	841	10 406	5 005	17 547	23.3
Mikkelin läänin	115	2 553	1 340	18 954	7 326	30 288	25.0
Kuopion	213	3 471	2 088	20 532	10 762	37 066	20.7
Pohjois-Karjalan	91	1 536	809	9 994	6 798	19 228	15.3
Keski-Suomen	98	1 283	881	10 571	5 453	18 286	16.5
Etelä-Pohjanmaan	163	3 867	1 889	15 699	10 434	32 052	11.4
Österbottens svenska	77	1 421	1 185	6 775	4 072	13 530	10.5
Keski-Pohjanmaan	33	631	205	3 453	2 399	6 721	8.3
Oulun l. Talousseura	64	832	740	5 866	4 566	12 068	5.9
Kajaanin	16	235	134	1 877	1 967	4 229	8.6
Peräpohjolan	15	156	546	1 801	1 387	3 905	6.7
Lapin Maatalousseura	2	8	21	242	256	529	4.4
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	2 361	44 678	29 712	243 362	146 805	466 918	17.7

22. Lampaiden ja vuohien luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959

Antal får och getter per lantbrukssällskap år 1959

Number of sheep and goats by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Lampaista Får Sheep	Karitsolta Lamm Lambs	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land	Yhteensä vuohia Sammanlagt getter Total goats
Uudenmaan läänin	4 076	2 358	6 434	3.9	32
Nylands svenska	1 600	853	2 453	2.6	10
Varsinais-Suomen	8 692	4 499	13 191	5.1	139
Finska Hushållningss.	4 368	3 934	8 302	23.3	6
Satakunnan	18 864	10 065	28 929	12.6	2 382
Hämeen-Satakunnan	4 798	3 031	7 829	8.8	229
Hämeen läänin	5 161	2 766	7 927	4.8	194
Itä-Hämeen	4 659	3 557	8 216	8.9	28
Kymenlaakson	4 717	2 748	7 465	9.5	19
Länsi-Karjalan	9 285	8 894	18 179	24.2	40
Mikkelin läänin	19 231	21 782	41 013	33.8	48
Kuopion	12 021	13 632	25 653	14.3	56
Pohjois-Karjalan	19 666	23 706	43 372	34.5	35
Keski-Suomen	9 664	6 726	16 390	14.8	42
Etelä-Pohjanmaan	23 161	15 759	38 920	13.8	81
Österbottens svenska	10 996	6 299	17 295	13.4	46
Keski-Pohjanmaan	9 060	6 140	15 200	18.7	35
Oulun l. Talousseura	20 161	17 645	37 806	18.5	99
Kajaanin	8 399	9 917	18 316	37.3	23
Peräpohjolan	8 307	5 395	13 702	23.5	12
Lapin Maatalousseura	2 505	1 714	4 219	35.0	15
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	209 391	171 420	380 811	14.5	8 571

23. Siipikarjan luku maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Antal fjäderfän per lantbrukssällskap år 1959
 Number of poultry by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Kukkoja Tuppar Rooster	Kanoja Höns Hens	Kana- ja kukko- poikas Höns- och tupp- kycklingar Chickens	Yhteensä Samman- lagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land	Yhteensä muuta siipikarjaa Sammanlagt övriga fjäderfän Other poultry, total	Mehiläis- yhdyksuntia Bisamhällen Bee-hives
Uudenmaan läänin	4 957	191 689	94 991	291 637	177.7	2 154	2 402
Nylands svenska	2 852	98 941	36 157	137 950	148.5	1 226	1 013
Varsinais-Suomen	10 844	851 090	755 323	1 617 257	630.7	8 532	4 200
Finska Hushållningss.	2 371	57 183	22 429	81 983	229.7	973	356
Satakunnan	7 800	432 507	356 947	797 254	346.7	2 298	2 863
Hämeen-Satakunnan	3 115	109 606	85 261	197 982	223.6	3 936	903
Hämeen läänin	5 447	296 195	186 678	488 320	295.8	2 421	1 950
Itä-Hämeen	3 034	95 002	40 067	138 103	149.0	2 375	343
Kymenlaakson	1 743	74 880	31 968	108 591	137.8	464	965
Länsi-Karjalan	2 405	79 850	32 363	114 618	152.5	503	559
Mikkelin läänin	4 967	122 820	40 877	168 664	139.0	935	111
Kuopion	4 990	147 863	51 197	204 050	118.9	2 481	38
Pohjois-Karjalan	3 587	102 113	34 834	140 534	111.8	580	36
Keski-Suomen	3 518	101 648	43 691	148 857	134.6	1 537	116
Etelä-Pohjanmaan	5 799	267 516	154 599	427 914	151.7	2 335	3 311
Österbottens svenska	2 053	150 625	97 056	249 734	192.9	2 429	322
Keski-Pohjanmaan	1 034	34 489	11 447	46 970	57.7	462	8
Oulun l. Talousseura	2 378	84 495	43 866	130 739	63.9	1 829	12
Kajaanin	881	23 310	7 137	31 328	63.9	157	3
Peräpohjolan	287	18 521	7 440	26 248	45.1	161	—
Lapin Maatalousseura	55	1 739	1 113	2 907	24.1	40	1
Valtakunta — Riket — Whole country	74 117	3 342 082	2 135 441	5 551 640	211.2	37 828	19 512

24. Kotieläinten nautayksikköluvut eläinryhmittäin vuosina 1958 ja 1959 sekä keskimäärin vuosina 1955—59
 Antal husdjur i nötenheter per djurgrupp åren 1958 och 1959 samt i medeltal åren 1955—59
 Number of cattleunits of livestock by livestock groups in the years 1958 and 1959 and in average in the years 1955—59

Kotieläimet Husdjur Livestock	Vuosina Åren In the years				Keskimäärin I medeltal In average 55—59	
	1958		1959		Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land		
Hevosia — Hästar — Horses	321 423	12.3	310 230	11.8	343 464	13.2
Nautaeläimiä — Nötkreatur — Cattle	1 444 950	55.3	1 441 888	54.8	1 432 437	55.2
Lampaita — Får — Sheep	46 195	1.8	43 316	1.6	58 191	2.3
Vuohia — Getter — Goats	577	0.0	714	0.0	630	0.0
Sikoja — Svin — Hogs	174 383	6.7	150 402	5.7	160 793	6.2
Siipikarjaa — Fjäderfän — Poultry	84 912	3.3	68 326	2.6	78 642	3.0
Valtakunta — Riket — Whole country	2 072 440	79.4	2 014 876	76.5	2 074 157	79.9

2. Kotieläinten tuotos.

Vuoden 1950 maatalouslaskennan yhteydessä kysyttiin kotieläinten tuotoksista tietoja talousvuoden 1949—50 ajalta. Kun kuitenkin on osoittautunut mahdottomaksi saada riittävän luotettavia tietoja näin pitkältä ajanjaksolta, muistiinpanojen puuttuessa pääosalta viljelmiä, muutettiin tiedustelu vaikeammin selvitettävien tuotosten osalta tiedustelupäivää (maidontuotos) tai tiedustelupäivää edeltänyttä viikkoa (kananmunien tuotos ja käyttö) koskeviksi. Muilta osilta käsittävät tuotosluvut vuoden alkupuoliskon ja vuoden loppupuoliskon. Näin saatuja peruslukuja voidaan käyttää maidon, lihan ja kananmunien vuotuisissa tuotosarviolaskelmissa. Johtuen käsillä olevan julkaisun luonteesta, ei tällaisia arviolaskelmia kuitenkaan julkaista virallisessa vuosijulkaisusarjassa, vaan ne julkaistaan erillisessä kuukausittain ilmestyvässä sarjassa (Maataloustilastollinen kuukausikatsaus).

2. Husdjurens produktion.

I samband med lantbruksräkningen år 1950 gjordes förfrågningar om husdjurens produktion under hus-hållningsåret 1949—50. Då det emellertid, i brist på anteckningar på största delen av lägenheterna, har visat sig omöjligt att erhålla tillräckligt tillförlitliga uppgifter över en så lång tidsperiod, ändrades förfrågningen beträffande de produktioner, vilka var svårare att utreda, till att beröra räkningsdagen (mjölkproduktionen) eller den räkningsdagen föregående veckan (produktionen och användningen av ägg). Till övriga delar berör produktionstalen årets förra hälft och årets senare hälft. Sälunda erhållna grundtal kunna användas vid årliga produktionsuppskattningskalkyler angående mjölk, kött och hönsägg. Beröende på den för handen varande publikationens karaktär, publiceras emellertid ej sådana uppskattningskalkyler i den officiella årspublicationsserien, utan publiceras de endast på finska i en skild, månatligen utkommande serie (Maataloustilastollinen kuukausikatsaus).

25. Maidon tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
Mjölproduktionen och mjölkens användning på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap
Production and consumption of milk on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Tiedustelupäivänä Förfrågningsdagen During the survey day		Maidon tuotos ja käyttö Mjölproduktionen och mjölkens användning					
	Tuotettu maitoa Mjöl producerats Milk produced		Maltoa käytetty viljelmillä Mjöl använts på lägenheterna Milk used on the farms				Kotivoin ja -juuston valmistukseen Till framställning av bondsmör och ost For home made butter and cheese	
	Jälkeen Efter After 15. 6.	Jälkeen Efter After 15. 12.	Ihmislle För människor For human		Eläimille För djur For animal		Jälkeen Efter After 15. 6.	Jälkeen Efter After 15. 12.
	1 000 kg							
Uudenmaan läänin	665.0	472.2	51.8	44.6	9.9	8.3	5.7	3.3
Nylands svenska	362.3	270.1	25.0	22.1	10.0	6.2	0.9	1.7
Varsinais-Suomen	853.0	556.8	75.7	61.1	10.2	11.2	7.3	1.1
Finska Hushållningss.	145.9	79.9	14.1	10.2	4.1	2.2	0.1	0.1
Satakunnan	784.8	541.6	106.5	82.3	7.1	10.2	9.6	9.7
Hämeen-Satakunnan	362.8	260.5	44.5	34.7	5.4	5.8	8.4	4.3
Hämeen läänin	701.2	442.0	56.3	43.3	6.4	8.2	1.1	0.7
Itä-Hämeen	459.8	315.1	38.4	34.1	6.1	6.7	19.4	12.3
Kymenlaakson	367.0	284.5	32.6	30.8	6.3	6.3	6.9	2.4
Länsi-Karjalan	326.4	205.4	34.0	28.2	4.4	3.4	17.7	7.7
Mikkelin läänin	549.1	289.2	63.3	46.0	8.2	6.7	42.2	18.4
Kuopion	815.4	519.1	106.8	77.4	7.0	10.7	41.5	18.3
Pohjois-Karjalan	554.3	328.9	76.4	55.9	4.2	8.1	27.3	14.9
Keski-Suomen	454.8	263.4	67.1	49.0	6.1	6.7	49.7	19.7
Etelä-Pohjanmaan	912.6	581.1	145.1	111.0	13.6	15.3	10.5	2.8
Österbottens svenska	517.2	495.7	70.1	76.3	11.3	11.9	2.3	1.6
Keski-Pohjanmaan	321.9	229.6	42.3	38.1	4.5	4.9	4.0	3.3
Oulun l. Talousseura	731.2	529.5	104.2	92.1	9.0	11.9	30.4	21.3
Kajaanin	196.9	127.0	37.9	29.8	2.5	2.4	32.6	15.3
Peräpohjolan	192.8	135.8	37.3	26.7	3.7	4.5	12.3	6.9
Lapin Maatalousseura	24.5	16.5	5.9	4.7	0.5	0.4	3.3	1.6
Valtakunta — Riket — Whole country	10 298.9	6 943.9	1 235.3	998.4	140.5	152.0	333.2	167.4

Otantatiedustelusta saadut perusluvut julkaistaan seuraavissa taulukoissa 25—29. Taulukossa 25 esitetään maidontuotosta ja -käyttöä sekä kotivoin valmistusta osoittavat luvut tiedustelupäivältä, jolla tässä yhteydessä ymmärretään sitä tai sen edellistä päivää, jona tilastoasiamies on käynyt viljelmällä tietoja keräämässä. Kotivoin valmistus- ja viljelmiltä myydyt määrät on sen sijaan kysytty vuosipuoliskoittain. Taulukossa 26 esitetään nautaeläinten ja vasikoiden kotona teurastetut määrät puolivuositain. Edelleen on taulukossa esitetty viljelmiltä teuraaksi myytyjen eläinten lukumäärät. Taulukossa 27 esitetään kotona teurastettujen ja teuraaksi myytyjen sikojen lukumäärät ja taulukossa 28 vastaavasti lampaiden teurastetut ja teuraaksi myydyt lukumäärät sekä kerityn villan määrä. Nämä tiedot on kysytty tiedustelukertaa edeltäneeltä koko puolivuotiskaudelta tavalla, joka ilmenee liitteessä julkaistuista lomakemalleista tämän sarjan julkaisussa 46, ss. 106—107, 112—113. Taulukossa 29 esitetään vielä kananmunien tuotosta koskevia tietoja. Ne kohdistuvat tiedustelupäivää edeltäneen viikon aikaan.

De genom stickprovförfrågningen erhållna grundtalen publiceras i tabellerna 25—29. I tabell 25 anföras tal utvisande mjölkproduktionen och mjölkens användning samt beredningen av bondsmör per förfrågningsdagen, varmed här åsyftas den eller föregående dag, då statistikombudsmannen besökt lägenheten i och för insamling av uppgifter. Förfrågningar angående mängderna berett och från lägenheterna försålt bondsmör har däremot verkstälts per halvår. I tabell 26 anföres antalet hemma slaktade nöt och kalvar per halvår. Vidare har i tabellen anförts antalet från lägenheterna till slakt försålda djur. I tabell 27 anföres antalet hemma slaktade och till slakt försålda svin och i tabell 28 motsvarande antal slaktade och till slakt försålda får samt mängden klippt ull. Förfrågningar angående dessa uppgifter har gjorts under hela det halvår som föregått förfrågningsomgången på sätt, som framgår ur de i bilagan publicerade blankettmodellerna i publikation 46, sid. 106—107, 112—113 av denna serie. I tabell 29 anföres ännu uppgifter angående produktionen av hönsägg. Dessa hänför sig till veckan före förfrågningsdagen.

år 1959
year 1959

				Vuoden aikana Under året During one year							
Maltoa myyty Mjök försålt Milk sold from the farms				Kotivoita valmistettu Bondsmör framställt Amount of home made butter			Kotivoita myyty viljelmiltä Bondsmör försålt från lägenheterna Home made butter sold from the farms				
Kulutukseen Till konsumtion Directly for consumption		Meijerethin Till mejerier To the dairy plants									
Jälkeen Efter 15. 6.	Jälkeen Efter 15. 12.	Jälkeen Efter 15. 6.	Jälkeen Efter 15. 12.	Alku- puoliskolla Under förra hälften During the first part	Loppu- puoliskolla Under senare hälften During the second part	Yhteensä Samman- lagt Total	Alku- puoliskolla Under förra hälften During the first part	Loppu- puoliskolla Under senare hälften During the second part	Yhteensä Samman- lagt Total		
27.6	21.9	570.0	394.1	9.5	19.0	28.5	5.1	9.3	14.4		
20.6	16.0	305.6	224.0	4.1	8.8	12.9	3.3	6.9	10.2		
24.3	20.5	735.5	462.9	20.0	5.7	25.7	10.2	2.4	12.6		
10.1	6.5	117.1	60.9	7.8	1.2	9.0	1.0	0.4	1.4		
29.5	24.7	632.2	414.6	21.0	44.7	65.7	10.1	19.6	29.7		
34.3	19.6	270.2	196.1	29.7	32.0	61.7	12.2	17.3	29.5		
27.0	20.0	610.4	369.7	3.9	6.8	10.7	2.1	1.9	4.0		
23.0	17.5	372.9	234.0	95.1	64.3	159.4	56.5	30.8	87.3		
14.6	14.9	306.6	229.7	22.5	24.9	47.4	8.0	8.9	16.9		
15.3	12.0	255.0	154.1	84.3	60.9	145.2	31.4	2.3	33.7		
18.6	16.2	416.6	201.6	202.4	123.4	325.8	77.1	50.8	127.9		
28.5	30.8	631.6	381.8	228.4	147.9	376.3	75.7	53.7	129.4		
24.3	17.6	422.0	232.4	151.7	89.9	241.6	53.7	29.9	83.6		
30.8	21.6	300.7	166.2	221.6	123.6	345.2	72.5	44.3	116.8		
20.2	20.5	723.2	430.7	23.1	18.8	41.9	6.7	5.9	12.6		
15.1	21.4	418.4	384.2	8.9	4.8	13.7	1.8	0.6	2.4		
8.1	9.2	263.0	174.1	12.0	13.0	25.0	0.8	3.2	4.0		
28.2	29.6	559.4	374.6	124.7	125.9	250.6	17.3	13.3	30.6		
14.8	9.9	109.1	69.6	172.6	96.2	268.8	23.6	16.8	40.4		
23.2	18.8	116.3	78.9	60.4	29.3	89.7	11.6	5.9	17.5		
4.5	3.7	10.3	5.9	19.6	7.6	27.2	2.3	1.3	3.6		
442.6	372.9	8 146.1	5 240.1	1 523.3	1 048.7	2 572.0	483.0	325.5	808.5		

26. Naudan- ja vasikanlihan tuotos yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Produktionen av nöt- och kalvkött på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959
 Production of beef and veal on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Nautaeläimiä Nötkreatur Cattle			Teurastettu viljelmillä Slaktade på lägenheterna Slaughtered on the farms			Lehmiä ja sonneja (yli 2 v:n) Kor och tjurar (över 2 år) Cows and bulls (over 2 years)			Hiehoja (1 v:n ja yli) Kvigor (1 år och över) Heifers (year and over)			Nuoria sonneja (1—2 v:n) Ungtjurar (1—2 år) Strees (1—2 year)		
	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total			
	kpl — st — number			kpl — st — number			kpl — st — number			kpl — st — number					
Uudenmaan läänin	—	30	30	—	80	80	—	9	9	—	—				
Nylands svenska	—	125	125	—	—	—	—	—	—	—	—				
Varsinais-Suomen	—	19	19	111	—	111	127	—	127	—	127				
Finska Hushållningss.	18	—	18	9	—	9	28	23	51	51	51				
Satakunnan	57	2	59	—	51	51	73	103	176	176	176				
Hämeen-Satakunnan	45	2	47	17	17	34	87	70	157	157	157				
Hämeen läänin	28	10	38	82	30	112	175	37	212	212	212				
Itä-Hämeen	39	17	56	90	44	134	—	55	55	55	55				
Kymenlaakson	21	21	42	—	77	77	30	—	30	30	30				
Länsi-Karjalan	—	77	77	15	73	88	198	126	324	324	324				
Mikkelin läänin	120	161	281	—	77	77	39	79	118	118	118				
Kuopion	129	249	378	18	90	108	248	165	413	413	413				
Pohjois-Karjalan	208	333	541	17	224	241	217	374	591	591	591				
Keski-Suomen	147	12	159	68	20	88	58	89	147	147	147				
Etelä-Pohjanmaan	—	68	68	—	77	77	—	33	33	33	33				
Österbottens svenska	37	109	146	58	122	180	29	29	58	58	58				
Keski-Pohjanmaan	40	104	144	55	12	67	97	86	183	183	183				
Oulun l. Talousseura	388	205	593	34	551	585	343	463	806	806	806				
Kajaanin	118	118	236	—	55	55	113	192	305	305	305				
Peräpohjolan	161	127	288	171	272	443	285	446	731	731	731				
Lapin Maatalousseura	193	70	263	40	59	99	33	90	123	123	123				
Valtakunta — Riket —															
<i>Whole country</i>	1 749	1 859	3 608	785	1 931	2 716	2 180	2 469	4 649	4 649	4 649				

Vasikoita (1—12 kk) Kalvar (1—12 mån) <i>Calves (1 to 12 months)</i>						Kotona teurastetusta naudan- lihasta myyty Av hemma slaktat nötkött försälts <i>Beef sold, slaughtered on the farms</i>			Kotona teurastetusta vasikan- lihasta myyty Av hemma slaktat kalvkött försälts <i>Veal sold, slaughtered on the farms</i>		
Plkkivasikotta (alle 1 kk) Spädkalvar under (1 mån) <i>Young calves (under 1 months)</i>			Kotona teurastetusta naudan- lihasta myyty Av hemma slaktat nötkött försälts <i>Beef sold, slaughtered on the farms</i>			Kotona teurastetusta vasikan- lihasta myyty Av hemma slaktat kalvkött försälts <i>Veal sold, slaughtered on the farms</i>					
Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft <i>In the first part of year</i>	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft <i>In the second part of year</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft <i>In the first part of year</i>	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft <i>In the second part of year</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft <i>In the first part of year</i>	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft <i>In the second part of year</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft <i>In the first part of year</i>	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft <i>In the second part of year</i>	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>
kpl — st — number						kg					
505	706	1 211	973	959	1 932	—	9 974	9 974	—	3 664	3 664
38	133	171	566	583	1 149	—	19 600	19 600	1 141	21	1 162
352	742	1 094	726	797	1 523	9 940	4 673	14 613	3 275	4 967	8 242
221	322	543	99	59	158	51	4 136	4 187	834	2 204	3 038
738	1 333	2 071	853	529	1 382	308	1 631	1 939	558	7 954	8 512
328	787	1 115	684	390	1 074	11 111	637	11 748	6 766	14 505	21 271
585	584	1 169	706	709	1 415	21 476	1 250	22 726	9 343	8 394	17 737
585	1 087	1 672	882	481	1 363	10 396	904	11 300	8 788	17 509	26 297
128	278	406	559	516	1 075	5 344	14 548	19 892	3 536	3 594	7 130
502	2 012	2 514	736	750	1 486	7 276	14 463	21 739	5 433	28 487	33 920
1 499	2 369	3 868	3 783	2 414	6 197	11 799	24 976	36 775	13 021	24 100	37 121
4 239	5 736	9 975	7 024	3 453	10 477	24 647	19 119	43 766	34 616	58 135	92 751
1 495	6 415	7 910	5 893	3 350	9 243	21 128	49 855	70 983	13 168	71 678	84 846
1 133	1 838	2 971	2 943	745	3 688	15 699	10 607	26 306	5 579	9 391	14 970
381	771	1 152	521	357	878	—	2 539	2 539	301	15 124	15 425
229	830	1 059	399	1 007	1 406	1 949	2 590	4 539	728	18 325	19 053
405	1 129	1 534	749	534	1 283	8 163	7 306	15 469	143	12 737	12 880
2 928	5 351	8 279	4 231	2 982	7 213	67 489	73 812	141 301	22 015	57 234	79 249
1 508	3 297	4 805	2 138	2 113	4 251	22 805	7 369	30 174	12 239	38 206	50 445
888	1 669	2 557	1 812	1 579	3 391	19 859	25 953	45 812	8 914	14 450	23 364
303	490	793	545	316	861	18 182	10 901	29 083	3 080	9 671	12 751
18 990	37 879	56 869	36 822	24 623	61 445	277 622	306 843	584 465	153 478	420 350	573 828

27. Sianlihan tuotos ja porsaiden myynti yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Produktionen av svinkött och försäljning av grisar på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbruks-
 sällskap år 1959

*Production of pork and sales of pigs on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies
 in the year 1959*

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Sikoja Svin Hogs			Teurastettu viljelmillä På lägenheterna slaktade Slaughtered on the farms			Kotona teurastetusta sianlihasta myyty Av hemma slaktat svinkött försålt Meat sold from the pork, slaughtered on the farms			Porsaita, alle 2 kk:n myyty Från lägenheterna för- sålda grisar under 2 mån Pigs sold from the farms, under 2 months		
	Siitossikoja Avelsvin Breeding hogs			Lihotussikoja Gödsvin Fattening hogs								
	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Vuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total
	kpl — st — number						kg			kpl — st — number		
Uudenmaan läänin	—	89	89	3 133	6 686	9 819	43 647	140 216	183 863	9 171	8 368	17 539
Nylands svenska	—	—	—	821	2 275	3 096	15 218	40 356	55 574	13 760	12 927	26 687
Varsinais-Suomen	—	97	97	5 047	6 385	11 432	96 574	108 276	204 850	42 166	32 903	75 069
Finska Hushållningss.	—	—	—	615	1 256	1 871	5 345	19 044	24 389	5 117	2 431	7 548
Satakunnan	12	74	86	11 010	11 465	22 475	138 251	189 671	327 922	52 092	39 882	91 974
Hämeen-Satakunnan	12	—	12	3 800	8 244	12 044	78 640	138 169	216 809	5 979	4 008	9 987
Hämeen läänin	11	—	11	4 243	7 566	11 809	91 256	158 619	249 875	16 565	14 989	31 554
Itä-Hämeen	—	77	77	3 352	5 359	8 711	50 153	133 828	183 981	17 576	12 626	30 202
Kymenlaakson	23	80	103	2 348	5 367	7 715	42 816	118 130	160 946	7 807	7 172	14 979
Länsi-Karjalan	—	43	43	3 980	5 792	9 772	95 942	156 748	252 690	10 474	8 817	19 291
Mikkelin läänin	55	71	126	6 454	9 168	15 622	145 273	176 333	321 606	19 854	15 940	35 794
Kuopion	110	145	255	8 502	11 126	19 628	221 789	300 236	522 025	36 545	26 342	62 887
Pohjois-Karjalan	—	1	1	3 486	6 293	9 779	91 191	162 690	253 881	13 559	9 705	23 264
Keski-Suomen	5	101	106	4 389	6 429	10 818	86 455	170 756	257 211	11 817	8 737	20 554
Etelä-Pohjanmaan	56	66	122	5 437	7 890	13 327	114 143	194 033	308 176	20 458	19 899	40 357
Österbottens svenska	47	—	47	1 536	2 514	4 050	24 788	45 551	70 339	7 494	18 701	26 195
Keski-Pohjanmaan	1	—	1	1 948	2 106	4 054	61 331	67 496	128 827	3 947	2 485	6 432
Oulun l. Talousseura	—	32	32	2 905	5 851	8 756	113 893	170 141	284 034	2 180	1 643	3 823
Kajaanin	9	57	66	586	1 672	2 258	13 602	36 521	50 123	1 224	546	1 770
Peräpohjolan	21	—	21	306	907	1 213	5 860	16 498	22 358	2 479	1 074	3 553
Lapin Maatalousseura	—	—	—	40	161	201	1 419	1 401	2 820	—	—	—
Valtakunta — Riket —												
<i>Whole country</i>	362	933	1 295	73 938	114 512	188 450	1 537 586	2 544 713	4 082 299	300 264	249 195	549 459

28. Lampaanlihan ja villan tuotos yli 2 ha peltoa käsittäville viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Produktionen av fårkött och ull på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap år 1959
 Production of mutton and wool on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Lampaita Får Sheep								
	Teurastettu viljelmillä På lägenheterna slaktats Slaughtered on the farms			Kotona teurastetusta lampaan- lihasta myyty Av hemma slaktat fårkött försålts Mutton sold, slaughtered on the farms			Villaa keritty Klippt ull Wool sheared		
	Yuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Yuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Yuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Yuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Yuoden alkupuoliskolla Under årets förra hälft In the first part of year	Yuoden loppupuoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total
	kpl — st — number			kg					
Uudenmaan läänin	72	621	693	—	547	547	3 864	3 646	7 510
Nylands svenska	6	609	615	—	1 453	1 453	1 470	2 161	3 631
Varsinais-Suomen	94	281	375	—	—	—	7 000	7 559	14 559
Finska Hushållningss.	114	1 325	1 439	—	4 452	4 452	2 494	4 555	7 049
Satakunnan	538	1 534	2 072	—	1 026	1 026	16 515	16 991	33 506
Hämeen-Satakunnan	42	572	614	9	1 339	1 348	4 359	5 033	9 392
Hämeen läänin	77	163	240	—	—	—	3 848	4 249	8 097
Itä-Hämeen	84	907	991	—	1 937	1 937	3 671	4 898	8 569
Kymenlaakson	94	1 461	1 555	—	1 627	1 627	3 801	5 286	9 087
Länsi-Karjalan	319	4 994	5 313	—	9 078	9 078	9 184	9 991	19 175
Mikkelin läänin	465	10 299	10 764	534	18 961	19 495	14 992	16 181	31 173
Kuopion	719	5 246	5 965	84	10 716	10 800	7 584	12 552	20 136
Pohjois-Karjalan	1 880	13 788	15 668	2 053	22 856	24 909	14 981	19 097	34 078
Keski-Suomen	242	1 949	2 191	—	3 886	3 886	9 049	9 199	18 248
Etelä-Pohjanmaan	804	3 337	4 141	438	4 553	4 991	20 013	24 326	44 339
Österbottens svenska	1 292	3 576	4 868	686	685	1 371	10 186	13 005	23 191
Keski-Pohjanmaan	628	2 539	3 167	—	5 144	5 144	8 115	9 776	17 891
Oulun l. Talousseura	2 585	9 681	12 266	1 677	15 677	17 354	14 680	20 577	35 257
Kajaanin	233	5 621	5 854	398	8 603	9 001	5 088	5 884	10 972
Peräpohjolan	893	2 107	3 000	282	2 273	2 555	4 617	5 236	9 853
Lapin Maatalousseura	208	344	552	486	912	1 398	892	812	1 704
Valtakunta — Riket — Whole country	11 389	70 954	82 343	6 647	115 725	122 372	166 403	201 014	367 417

29. Kanamunien tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Produktionen och konsumtionen av hönsägg på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbruksällskap år 1959
 Production and consumption of eggs on farms with 2 or more hectares of arable land by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbruksällskap Agricultural society	Kanamunia tuotettu tiedustelu- päivää edeltäneen viikon aikana viljelmillä Hönsägg producerade på lägen- heterna under veckan före för- frågningsdagen Eggs produced on farms during the week previous to the survey day		Kanamunia käytetty tiedustelu- päivää edeltäneen viikon aikana viljelmillä Hönsägg konsumerade på lägen- heterna under veckan före för- frågningsdagen Eggs consumed on farms during the week previous to the survey day		Kanamunia myyty tiedustelu- päivää edeltäneen viikon aikana viljelmiltä Hönsägg försålda från lägenheterna under veckan före förfrågnings- dagen Eggs sold from farms during the week previous to the survey day	
	Jälkeen Efter After 15. 6.	Jälkeen Efter After 15. 12.	Jälkeen Efter After 15. 6.	Jälkeen Efter After 15. 12.	Jälkeen Efter After 15. 6.	Jälkeen Efter After 15. 12.
	kpl — st — number				kg	
Uudenmaan läänin	647 697	466 605	191 359	106 967	26 183	20 746
Nylands svenska	492 447	358 985	103 456	53 012	21 577	16 888
Varsinais-Suomen	3 276 207	3 995 725	339 909	238 072	168 745	211 121
Finska Hushållnings.	172 657	164 016	68 734	33 470	5 771	7 293
Satakunnan	1 550 736	1 596 102	265 911	165 168	75 195	79 748
Hämeen-Satakunnan	351 976	353 264	142 529	64 794	12 216	16 471
Hämeen läänin	882 702	1 002 355	94 305	113 071	41 237	49 379
Itä-Hämeen	343 534	245 325	128 306	69 740	11 703	9 323
Kymenlaakson	272 345	255 420	122 431	54 871	8 364	9 702
Länsi-Karjalan	227 856	163 665	137 770	51 359	4 963	6 438
Mikkelin läänin	486 483	244 654	226 433	82 291	13 840	8 744
Kuopion	563 087	388 718	192 489	82 365	20 904	18 198
Pohjois-Karjalan	327 964	219 437	174 910	53 489	8 708	7 274
Keski-Suomen	322 472	203 015	148 826	53 153	9 623	7 640
Etelä-Pohjanmaan	1 153 484	1 281 388	221 364	123 166	54 221	63 822
Österbottens svenska	364 339	507 409	61 817	48 299	17 293	25 930
Keski-Pohjanmaan	178 513	116 036	53 333	21 109	8 067	5 227
Oulun l. Talousseura	275 172	156 428	88 657	31 085	10 386	7 574
Kajaanin	65 223	36 316	24 979	10 519	2 423	1 521
Peräpohjolan	56 467	36 717	17 555	8 261	2 251	1 042
Lapin Maatalousseura	2 330	1 748	897	470	82	75
Valtakunta — Riket — Whole country	12 013 691	11 793 328	2 805 970	1 464 731	523 752	574 156

E. Puutarhanviljely vuonna 1959.

Vuoden 1950 maatalouslaskennan yhteydessä kerättiin puutarhanviljelystä verraten yksityiskohtaisia tietoja siinä tarkoituksessa, että puutarhanviljelyn kehitystä tulotaisiin vuosittain seuraamaan otannan avulla. Tulosten perusteella voitiin sittemmin kuitenkin päätellä, ettei otannalla saataisikaan riittävää edustavuutta, jonka vuoksi v. 1952 suunnitelma oli muutettava kaikkia kauppapuutarhoja koskevaksi. Määrärahan puuttumisen vuoksi ei kauppapuutarhatilastoa ole kuitenkaan kerätty vuonna 1959 ensinkään. Sensijaan puutarhataloutta koskevat tiedot, jotka esitetään taulukossa 30, ovat saadut vuoden 1959 peruslaskennan mukaan, jossa kerätettiin tietoja viljelmiltä, joilla oli puutarhaa ja peltoa yhteensä tai erikseen vähintään 0.25 ha.

E. Trädgårdsodlingen år 1959.

I samband med lantbruksräkningen år 1950 insamlades tämligen detaljerade uppgifter om trädgårdsodlingen i syfte, att man årligen med tillhjälp av stickprovstagning skulle komma att följa med trädgårdsodlingens utveckling. På basen av resultatet kunde man emellertid sedermera draga den slutsatsen, att man ej genom stickprov kunde erhålla ett tillräckligt representativt material, varför man nödgades ändra 1952 års plan att omfatta alla handelsträdgårdar. I brist på anslag har dock ej statistik över handelsträdgårdar alls insamlats under år 1959. Däremot har de i tabell 30 anförda uppgifterna berörande trädgårdskötselns erhållits enligt primärräkningen år 1959, vid vilken uppgifter om trädgårdsbruket insamlades från brukningsenheter, vilka hade trädgård och åker sammanlagt eller skilt för sig minst 0.25 ha.

F. Meijeriliike vuonna 1959.

Vuoteen 1953 saakka kerättiin meijeriliikkeestä tietoja siten, että kunkin vuoden alussa lähetettiin jokaiselle meijerille lomake, johon näiden tuli merkitä siinä kysytyt tiedot edellisen vuoden osalta. Vuoden 1953 alusta tämä tilasto muutettiin tärkeimmiltä osiltaan kuukausitilastoksi siten, että meijerit antavat tietoja kunkin kuukauden 20 päivään mennessä edellisen kuukauden aikana maidontuottajilta vastaanottamistaan raaka-ainemääristä ja niiden käytöstä sekä valmistamistaan tuotemääristä. Sen sijaan kuoritun maidon käytöstä, sikojen lukumäärästä meijereissä jne. on edelleenkin kysytty tietoja vain kerran vuodessa. Jo vakiintuneen tavan mukaan julkaistaan tiedustelujen tulokset seuraavissa taulukoissa myös meijeriliikkeen osalta maanviljelysseuroittain eikä enää lääneittäin, kuten aikaisemmin on menetelty. Edelleen julkaistaan tulokset kuukausittain vuoden aikana tapahtuneiden muutosten osoittamiseksi. Tiedustelujen tulokset, jotka on saatu kaikkien meijerien antamien ensitietojen perusteella, esitetään seuraavissa taulukoissa 31—40.

Taulukossa 31 esitetään ensinnäkin meijeriliikkeen laajuutta osoittavat tiedot koko vuoden osalta vuosina 1958 ja 1959. Vuonna 1958 on meijereitä ollut 406 ja 1959 keskimäärin 14 kpl vähemmän. Tämä väheneminen johtuu siitä, että pienempiä saman alueen meijereitä on yhdistynyt suuremmiksi yhtymiksi. Maidonlähettäjien luku on vuonna 1959 ollut 9 594 suurempi kuin edellisellä vuonna. Huomattavimmat lisäykset maidonlähettäjien luvussa ovat tapahtuneet Itä- ja Pohjois-Suomen maanviljelysseurojen alueilla. Meijereiden vastaanottama maitomäärä on lisääntynyt, kun myöskin vastaanotettu, maidoksi muunnettu kerma on määrässä otettu huomioon, 214.9 milj. litralla. Pääosa vastaanotetusta maidosta on käytetty voin valmistukseen, jota on vuonna 1959 valmistettu 82.2 milj. kg, eli 7.6 milj. kg enemmän kuin vuonna 1958. Juustoja on valmistettu 27.6 milj. kg, eli 5.0 milj. kg enemmän kuin vuonna 1958. Maitolitrasta on vuonna 1959 maksettu tuottajille 30: 64, kun maito on laskettu 4 %:ksi. Vielä esitetään taulukossa 31 tietoja kuoritun maidon käytöstä eri tarkoituksiin sekä meijerien pitämien sikojen luvuista. Meijerien sikojen lukumäärät eivät sisälly niihin sikojen lukuihin, jotka on saatu viljelmiltä ja esitetty aikaisemmin tässä julkaisussa.

Taulukossa 32 esitetään aluksi meijerin maidontuottajilta vastaanottamat maito- ja kermamäärät kuukausittain. Eniten on maitoa otettu vastaan v. 1959 kesäkuussa, eli 251.9 milj. litraa ja vähiten helmikuussa, eli 157.6 milj. litraa. Taulukossa esitetyt tuotteiden valmistusmäärät vaihtelevat kuukaudesta toiseen likimain samassa suhteessa kuin vastaanotetut maitomäärät. Sen sijaan tuotteiden, voin ja juuston, valmistusmäärien välisissä suhteissa saattaa esiintyä suurempiakin vaihteluita käytettyihin koko maitomääriin verrattuna. Taulukossa 33 esitetään likimain samat asiat kuin taulukossa 32, mutta maanviljelysseuroittain ja taulukoissa 34, 35 ja 36 sekä maanviljelysseuroittain että kuukausittain.

Taulukossa 37 esitetään täysimaidon käyttö vuonna 1959 eri tarkoituksiin maanviljelysseuroittain. Tällöin on selvitetty, paljonko vastaanotetusta täysimaidosta

F. Meijerirörelsen år 1959.

Ända till år 1953 insamlades uppgifter om mejerirörelsen så, att i början av respektive år till varje mejeri sändes en blankett, å vilken dessa hade att anteckna önskade upplysningar om föregående år. Från och med början av år 1953 omändrades denna statistik till sina viktigaste delar till månadsstatistik så, att mejerierna ger uppgifter före den 20 varje månad beträffande under föregående månad av mjölkleverantörerna mottagna mängder råmaterial och dettas användning samt mängderna av framställda produkter. Angående användning av skummjolk, antalet svin i mejerierna o.s.v. har däremot fortsättningsvis uppgifter infördrats endast en gång i året. Enligt redan vedertaget bruk publiceras resultatet av förfrågningarna i påföljande tabeller även beträffande mejerirörelsen per lantbrukssällskap och ej mera länsvis, såsom tidigare varit fallet. Vidare publiceras resultatet månatligen för påvisande av under året inträffade förändringar. Resultatet av förfrågningarna, vilka erhållits på grund av de av samtliga mejerier givna förhandsuppgifterna, framgår ur följande tabeller 31—40.

I tabell 31 framlägges för det första uppgifter, som belyser mejerirörelsens omfattning helårsvis för åren 1958 och 1959. År 1958 utgjorde antalet mejerier 406 och år 1959 i medeltal 14 st färre. Denna minskning beror på, att mindre mejerier inom samma områden förenats till större sammanslutningar. Antalet mjölkleverantörer har år 1959 varit 9 594 st flere än föregående år. De märkbaraste ökningarna av antalet mjölkleverantörer har förekommit inom de lantbrukssällskaps områden, vilka befinner sig i östra och norra Finland. Den av mejerierna mottagna mjölmängden har ökat med 214.9 milj. liter, då även den mottagna och i mjölk omräknade grädden har medräknats. Största delen av den mottagna mjölken har använts till beredning, av smör, varav år 1959 bereddes 82.2 milj. kg, d.v.s. 7.6 milj. kg mera än år 1958. Ost har beretts 27.6 milj. kg, eller 5.0 milj. kg mera än år 1958. För en liter mjölk har år 1959 åt producenterna betalats 30: 64 mk, då mjölken omräknats i 4 %:ig. Ännu anföres i tabell 31 uppgifter över användningen av skummjolk till olika ändamål samt antalet svin, som mejerierna hållit. Antalet svin i mejerierna ingår ej i det svinantal, som erhållits från lägenheterna och anförts tidigare i denna publikation.

Ur tabell 32 framgår till först de av mejerierna månatligen av mjölkleverantörerna mottagna mjölk- och gräddmängderna. Mjölk har år 1959 mottagits mest i juni, d.v.s. 251.9 milj. liter, samt minst i februari, eller 157.6 milj. liter. De ur tabellen framgående mängderna av framställda produkter, varierar från månad till månad i nästan samma proportion som de mottagna mjölmängderna. Däremot kan i förhållandena mellan beredda mängder smör och ost förekomma t. o. m. större fluktuationer i jämförelse med den använda totala mjölmängden. I tabell 33 anföres i det närmaste samma saker som i tabell 32, men per lantbrukssällskap och i tabellerna 34, 35 och 36 såväl per lantbrukssällskap som per månad.

Ur tabell 37 framgår användningen av helmjölk till olika ändamål år 1959 per lantbrukssällskap. Härvid har utretts, huru mycket av den mottagna hel-

31. Tietoja meijeriliikkeestä koko maassa vuosina 1958 ja 1959
 Uppgifter om mejerirörelsen i hela landet åren 1958 och 1959
 Results of the dairy industry in the whole country in the years 1958 and 1959

	Vuonna År In the year			
	1958	1959		
Meijereiden luku keskimäärin — Mejeriernas antal i medeltal — <i>Number of dairy plants in average</i>	406	392		
Maidonlähettäjäiden luku keskimäärin — Antal mjölkleverantörer i medeltal — <i>Number of milk-suppliers in average</i>	226 219	236 813		
Vastaanotettu tuottajilta — Av producenterna mottagits — <i>Weighed in from producers:</i>				
1. Täysimaitoa — Helmjölk — <i>Whole milk, (1 000 l)</i>	2 072 857.7	2 289 842.2		
2. Kermaa — Gräde — <i>Cream (rasva to, fett ton, fat tons)</i>	1 189.6	1 105.2		
3. Yhteensä maitoa — Mjolk tillsammans — <i>Milk total (1 000 l)</i>	2 101 705.0	2 316 639.4		
Maidon rasvapitoisuus — Mjolkens fetthalt — <i>Fat in milk %</i>	4.25	4.27		
Täysimaidosta on käytetty — Av helmjölk har använts — <i>From whole milk used (1 000 l)</i>				
1. Voinvalmistukseen — Till smörberedning — <i>For buttermaking</i>	1 384 415.4	1 520 514.8		
2. Emmentaluustojen valmistukseen — Till Emmentalostberedning — <i>For making of Emmentalcheese</i>	121 222.2	140 729.5		
3. Pikkujuustojen valmistukseen — Till småostberedning — <i>For making of cheeses of Dutch type</i>	52 841.8	65 939.0		
4. Jäätelönvalmistukseen — Till glassberedning — <i>For making of ice-cream</i>	6 504.6	7 789.9		
5. Muihin tarkoituksiin — Till andra ändamål — <i>For other purposes</i>	11 200.6	13 751.4		
6. Myyty kulutukseen — Sålts till konsumtion — <i>Sold for consumption:</i>				
a) Täysimaitoa — Helmjölk — <i>Whole milk</i>	153 542.5	174 668.2		
b) Vakiomaitoa — Standardmjölk — <i>Standard milk</i>	269 803.0	259 017.5		
c) Kermaa (maidoksi muunnettuna) — Gräde (omräknad i mjölk) — <i>Cream (as milk calculated)</i>	94 545.4	99 136.2		
d) Maitoa toisille meijereille — Mjolk till andra mejerier — <i>Milk for other dairy plants</i>	159 322.7	167 110.2		
e) Kermaa toisille meijereille (maidoksi muunnettuna) — Gräde till andra mejerier (omräknad i mjölk) — <i>Cream for other dairy plants (as milk calculated)</i> ..	20 299.0	37 987.0		
Kermasta on käytetty rasvaa, — Av grädden har använts fett — <i>From cream used fat (to, ton, tons):</i>				
1. Voinvalmistukseen — Till smörberedning — <i>For buttermaking</i>	1 535.7	1 792.5		
2. Myyty kulutukseen — Söld till konsumtion — <i>Sold for consumption</i>	170.4	466.5		
3. Toisille meijereille — Till andra mejerier — <i>For other dairy plants</i>	19.9	49.5		
Meijereissä on valmistettu — I mejerier har beretts — <i>In the dairies produced (to ton, tons):</i>				
1. Voita — Smör — <i>Butter</i>	74 531.6	82 181.2		
2. Emmentaluustoa — Emmentalost — <i>Emmentalcheese</i>	14 533.8	17 211.6		
3. Pikkujuustoja yhteensä — Småostar tillsammans — <i>Dutch type of cheeses, total ..</i>	8 084.2	10 403.2		
Maitolitralla (4 %) on maksettu — Per l mjölk (4 %) har betalats — <i>From milk- (4 %) l paid mk</i>	29.34	30.64		
Kuorittua maitoa käytetty — Skummjölk har använts — <i>Skim milk used (1 000 l)</i>				
1. Juustojen valmistukseen — Till Ostberedning — <i>For making of cheeses</i>	65 530.0	82 447.0		
2. Palautettu karjanomistajille — Återsänts till boskapsägarna — <i>Given back to cattle owner</i>	1 032 542.9	1 164 086.4		
3. Kaseininvalmistukseen — Till kaseinberedning — <i>For caseinmaking</i>	2 357.4	1 137.9		
4. Maitopulverin valmistukseen — Till beredning av mjölkpulver — <i>For making of milk powder</i>	26 883.1	45 578.7		
5. Sioille — Åt svin — <i>For hogs</i>	22 592.2	21 669.9		
6. Myyty — Sålts — <i>Sold</i>	76 589.3	66 424.5		
	15. 6.	15. 12	15. 6.	15. 12.
Meijereillä oli sikoja — Antal svin i mejerierna — <i>Number of hogs in dairy plants (kpl, st, number):</i>				
1. Karjuja, yli 6 kk. — Galtar, över 6 mån — <i>Boars, over 6 months</i>	29	23	24	19
2. Siitosemakkoita, yli 6 kk. — Avelssuggor, över 6 mån — <i>Sows, over 6 months</i> ..	660	535	503	394
3. Lihotussikoja, yli 6 kk. — Gödsvin, över 6 mån — <i>Fattening hogs, over 6 months</i> ..	12 548	12 076	14 745	9 463
4. Nuoria sikoja, 2—6 kk. — Ungsvin, 2—6 mån — <i>Young hogs, 2—6 months</i>	41 894	32 142	34 705	28 725
5. Porsaita, alle 2 kk. — Grisar, under 2 mån — <i>Pigs, under 2 months</i>	8 233	7 883	7 561	7 851

32. Meijerien vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto koko maassa kuukausittain vuonna 1959

Av mejerlerna mottaget råämne samt produktionen i hela landet per månad år 1959

In the dairy plants received milk quantities and the total production in whole country per month in the year 1959

	Tammikuu Januari January	Helmikuu Februari February	Maaliskuu Mars March	Huhtikuu April April	Toukokuu Maj May
Vastaanotettu kermaa — Mottagits grädde — Cream received (rasva to, fett ton, fat tons)	88.6	81.7	91.2	104.1	120.4
Kermaa maidoksi muunnettuna — Grädde omräknad i mjölk — Cream to milk calculated (1 000 l)	2 148.4	1 980.4	2 211.8	2 523.7	2 919.1
Vastaanotettu maitoa — Mottagits mjölk — Milk received (1 000 l)	168 278.7	155 654.6	178 664.3	200 696.3	231 782.8
Maltoa yhteensä — Mjölk tillsammans — Milk total (1 000 l)	170 427.1	157 635.0	180 876.1	203 220.0	234 701.9
Valmistettu voita — Smör beretts — Butter produced (to, ton, tons)	5 944.1	5 423.5	6 085.8	7 046.3	8 282.5
Valmistettu Emmentaljuustoa — Emmentalost beretts — Emmentalcheese produced (to, ton, tons)	1 289.5	1 148.4	1 282.4	1 458.2	1 685.1
Valmistettu pikkujuustoja — Småostar beretts — Dutch type of cheeses produced (to, ton, tons)	743.6	602.7	718.1	918.5	1 118.1
Juustoa yhteensä — Ost tillsammans — Cheese, total (to, ton, tons)	2 033.1	1 751.1	2 000.5	2 376.7	2 803.2
Meijereiden luku — Antal mejerier — Number of dairy plants	397	397	396	396	394
Maidonlähettäjiä luku — Antal mjölkleverantörer — Number of milk suppliers	229 050	228 034	229 962	235 781	239 578

ja kermasta on käytetty voinvalmistukseen, Emmental- ja pikkujuustojen valmistukseen, jäätelön valmistukseen ja muihin tarkoituksiin sekä paljonko niistä on myyty kulutukseen tai luovutettu toisille meijereille. Taulukossa 38 esitetään kuoritun maidon käyttöä osoittavat luvut maanviljelysseuroittain vuonna 1959.

mjölken och grädden som använts till beredning av smör, Emmental- och småostar, samt glass och använts för annat ändamål samt huru mycket av dessa produkter sålts till konsumtion eller överlätits åt andra mejerier. I tabell 38 anföras de tal, som utvisar användningen av skummjolk per lantbrukssällskap år

33. Meijerien vastaanottama maito sekä tuotanto litroissa maanviljelysseuroittain vuosina 1958 ja 1959

Av mejerlerna mottagen mjölk samt produktionen i liter per lantbrukssällskap åren 1958 och 1959

In the dairy plants received milk quantities and the total production in litres by agricultural societies in the

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Vastaanotettu maitoa Mottagits mjölk Milk received		Valmistettu voita Beretts smör Butter produced	
	1958	1959	1958	1959
Uudenmaan läänin	136 873.6	145 840.0	2 368.8	2 234.6
Nylands svenska	107 260.8	111 321.0	2 592.6	2 610.9
Varsinais-Suomen	201 480.7	206 196.1	6 711.9	6 811.3
Finska Hushållningss.	27 675.4	28 186.1	923.8	914.5
Satakunnan	177 005.9	191 236.5	6 941.5	7 645.0
Hämeen-Satakunnan	80 797.6	87 796.6	2 180.7	2 276.4
Hämeen läänin	160 586.8	169 765.4	4 813.1	4 786.7
Itä-Hämeen	97 921.8	108 012.8	3 756.0	3 997.6
Kymenlaakson	79 805.8	85 071.7	1 526.6	1 510.5
Länsi-Karjalan	61 133.3	67 004.3	2 137.9	2 257.3
Mikkelin läänin	79 130.5	89 196.1	3 377.7	3 716.7
Kuopion	175 951.9	193 875.1	7 396.5	8 534.4
Pohjois-Karjalan	111 638.1	131 569.7	4 943.2	5 676.8
Keski-Suomen	76 778.2	88 855.3	2 875.3	3 347.4
Etelä-Pohjanmaan	172 904.3	190 002.8	7 896.5	8 810.1
Österbottens svenska	102 180.9	112 358.1	3 992.1	4 463.2
Keski-Pohjanmaan	62 400.4	71 021.0	2 991.8	3 465.9
Oulun l. Talousseura	132 597.4	156 633.5	5 262.0	6 433.7
Kajaanin	29 977.8	38 050.9	1 113.8	1 494.9
Peräpohjolan	34 603.8	44 646.4	729.8	1 193.3
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	2 108 705.0	2 316 639.4	74 531.6	82 181.2

Kesäkuu Juni June	Heinäkuu Juli July	Elokuu Augusti August	Syyskuu September September	Lokakuu Oktober October	Marraskuu November November	Joulukuun December December	Yhteensä Tillsammans Total
131.6	115.3	92.0	78.8	66.1	66.1	69.3	1 105.2
3 190.1	2 796.6	2 231.5	1 910.2	1 601.8	1 602.7	1 680.9	26 797.2
248 670.7	225 249.7	198 758.2	179 723.9	164 880.3	163 238.7	174 244.0	2 289 842.2
251 860.8	228 046.3	200 989.7	181 634.1	166 482.1	164 841.4	175 924.9	2 316 639.4
9 871.7	8 545.8	7 081.7	6 472.4	5 725.1	5 612.7	6 089.6	82 181.2
1 836.1	1 659.6	1 546.6	1 465.4	1 307.7	1 220.6	1 312.0	17 211.6
1 304.2	1 066.0	858.8	825.9	658.1	722.8	866.4	10 403.2
3 140.3	2 725.6	2 405.4	2 291.3	1 965.8	1 943.4	2 178.4	27 614.8
394	392	391	390	388	386	386	392
243 539	243 038	241 551	238 531	238 623	237 111	236 963	236 813

Taulukossa 39 esitetään meijerien pitämien sikojen lukumäärät 15 päivältä kesä- ja joulukuuta eli siis yleisiltä kotieläinlaskentapäiviltä. Taulukossa 40 esitetään vielä maanviljelysseuroittain ja kuukausittain viljelijöiden 4 %:ksi lasketulta maitokilolta saama hinta.

1959. Ur tabell 39 framgår antalet svin, som hållits på mejerierna per den 15 av månaderna juni och december eller således per de allmänna husdjursräkningsdagarna. I tabell 40 anföres ännu per lantbrukssällskap och månad det pris, som odlarna erhållit per kg mjölk omräknad i 4 %:ig.

years 1958 and 1959

Valmistettu juustoja Beretts ost Cheese produced						Meijerien luku Antal mejerier Number of dairy plants	
Emmentaljuustoja Emmentalost Emmenthal cheese		Pikkujuustoja Småostar Dutch type of cheeses		Yhteensä Tillsammans Total		1958	1959
1958	1959	1958	1959	1958	1959		
2 783.9	3 184.2	53.4	86.5	2 837.3	3 270.7	34	33
924.3	1 102.9	159.9	167.4	1 084.2	1 270.3	18	17
1 131.2	1 864.8	1 196.5	1 318.8	2 327.7	3 183.6	49	48
392.9	406.1	442.6	506.6	835.5	912.7	9	9
547.8	518.2	—	—	547.8	518.2	45	45
363.9	407.6	419.2	673.3	783.1	1 080.9	18	17
1 120.5	1 038.4	1 278.7	1 777.5	2 399.2	2 815.9	28	27
287.7	279.4	437.4	538.5	725.1	817.9	12	12
2 620.5	2 997.7	578.9	709.0	3 199.4	3 706.7	7	7
722.4	895.1	—	—	722.4	895.1	8	6
251.1	345.4	424.3	754.1	675.4	1 099.5	10	10
697.4	802.1	171.1	170.9	868.5	973.0	17	17
324.7	402.2	528.8	654.5	853.5	1 056.7	8	8
594.0	825.5	5.0	4.5	599.0	830.0	10	8
738.6	870.3	187.4	167.0	926.0	1 037.3	57	55
234.7	349.1	830.5	890.1	1 065.2	1 239.2	31	30
274.4	347.4	—	—	274.4	347.4	19	18
—	—	985.6	1 433.0	985.6	1 433.0	21	20
—	—	384.9	551.5	384.9	551.5	2	2
523.8	575.2	—	—	523.8	575.2	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—
14 533.8	17 211.6	8 084.2	10 403.2	22 618.0	27 614.8	406	392

34. Meijerien vastaanottama maito (l) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959
 Av mejerierna mottagen mjölk (l) per lantbrukssällskap och per månad år 1959
 In the dairy plants received milk quantities (l) per month by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Tammikuu Januari January	Helmikuu Februari February	Maaliskuu Mars March	Huhtikuu April April	Toukokuu Maj May
Uudenmaan läänin	10 658 794	9 709 168	10 824 687	12 337 618	14 569 661
Nylands svenska	8 528 391	7 783 246	8 701 203	9 285 985	10 810 248
Varsinais-Suomen	16 088 923	14 727 253	16 726 438	18 531 249	21 849 621
Finska Hushållningss. Satakunnan	1 919 944	1 751 099	2 001 076	2 443 026	3 043 592
Hämeen-Satakunnan	15 064 842	13 928 524	15 712 907	17 157 755	19 522 705
Hämeen läänin	6 754 742	6 233 622	7 069 206	7 712 584	8 839 956
Itä-Hämeen	12 644 409	11 570 421	13 200 697	14 738 262	17 233 186
Kymenlaakson	7 432 294	6 974 694	8 126 669	9 287 016	10 986 830
Länsi-Karjalan	6 104 927	5 437 256	6 067 075	6 878 474	8 379 017
Mikkelin läänin	4 483 646	4 166 433	4 889 127	5 710 510	6 758 249
Kuopion	5 829 549	5 737 176	6 999 336	8 171 730	9 278 253
Pohjois-Karjalan	13 200 428	12 654 690	15 447 097	18 140 969	20 111 628
Keski-Suomen	8 803 210	8 644 486	10 916 376	12 795 922	13 886 903
Etelä-Pohjanmaan	6 118 409	5 753 104	6 808 055	7 921 010	9 182 608
Österbottens svenska	14 453 000	13 041 206	14 448 943	16 358 633	19 273 092
Keski-Pohjanmaan	9 278 557	8 223 430	8 745 299	9 141 040	10 770 582
Oulun l. Talousseura	5 410 769	4 873 129	5 373 415	5 838 760	6 703 714
Kajaanin	11 580 529	10 663 128	12 168 959	13 547 358	15 465 834
Peräpohjolan	2 729 932	2 622 550	3 088 955	3 411 110	3 713 860
Lapin Maatalousseura	3 341 868	3 140 412	3 560 598	3 810 953	4 322 391
Valtakunta — Riket — Whole country	170 427 163	157 635 027	180 876 118	203 219 964	234 701 930

35. Meijereissä valmistettu voita (kg) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959
 Av mejerierna beretts smör (kg) per lantbrukssällskap och per månad år 1959
 In the dairy plants produced butter quantities (kg) per month by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Tammikuu Januari January	Helmikuu Februari February	Maaliskuu Mars March	Huhtikuu April April	Toukokuu Maj May
Uudenmaan läänin	172 638	151 701	161 580	178 022	222 572
Nylands svenska	208 678	176 301	195 436	188 693	227 304
Varsinais-Suomen	536 162	481 699	529 410	592 992	732 845
Finska Hushållningss. Satakunnan	60 982	53 635	58 697	77 595	99 467
Hämeen-Satakunnan	592 329	548 754	600 131	679 399	787 320
Hämeen läänin	172 771	157 137	175 256	189 039	218 538
Itä-Hämeen	352 190	307 922	355 167	414 094	504 676
Kymenlaakson	272 610	251 335	286 530	337 046	413 678
Länsi-Karjalan	104 732	91 611	95 930	111 415	139 450
Mikkelin läänin	135 394	126 633	147 711	193 113	230 067
Kuopion	238 578	231 144	279 531	327 049	374 773
Pohjois-Karjalan	569 938	532 727	646 483	783 344	873 622
Keski-Suomen	378 853	369 962	463 716	553 363	613 847
Etelä-Pohjanmaan	214 981	201 826	237 655	287 569	346 321
Österbottens svenska	670 325	588 023	630 007	731 430	876 490
Keski-Pohjanmaan	350 153	319 768	338 255	346 275	412 514
Oulun l. Talousseura	265 068	235 868	234 862	278 069	317 023
Kajaanin	465 686	425 546	449 341	546 232	624 930
Peräpohjolan	101 694	98 545	114 525	132 082	147 449
Lapin Maatalousseura	80 392	73 359	85 540	99 532	119 658
Valtakunta — Riket — Whole country	5 944 154	5 423 496	6 085 763	7 046 353	8 282 544

Kesäkuu Juni <i>June</i>	Heinäkuu Juli <i>July</i>	Elokuu Augusti <i>August</i>	Syyskuu September <i>September</i>	Lokakuu Oktober <i>October</i>	Marraskuu November <i>November</i>	Joulukuu December <i>December</i>	Yhteensä Tillsammans <i>Total</i>
15 338 331	14 081 030	13 425 873	11 961 797	10 942 234	10 735 948	11 254 825	145 839 966
11 228 018	10 233 352	9 886 178	9 177 709	8 496 861	8 357 468	8 832 394	111 321 053
22 206 436	18 936 862	16 196 794	15 309 876	15 026 332	14 860 354	15 736 005	206 196 143
3 370 281	2 855 121	2 437 031	2 361 727	2 135 438	1 882 651	1 985 096	28 186 082
20 352 463	17 989 500	15 224 071	14 142 949	13 520 077	13 810 642	14 810 046	191 236 481
9 156 116	8 226 343	7 396 843	7 015 213	6 332 018	6 288 434	6 771 518	87 796 595
17 963 868	16 275 356	14 898 087	13 617 302	12 618 888	12 229 898	12 775 070	169 765 444
11 720 740	10 909 418	10 234 601	9 063 658	7 820 591	7 462 463	7 993 792	108 012 766
9 197 741	8 586 105	8 061 465	7 184 410	6 522 552	6 222 634	6 430 029	85 071 685
7 357 472	6 788 965	6 249 810	5 758 853	5 050 990	4 955 629	4 834 634	67 004 318
10 072 750	9 177 897	8 213 125	7 398 121	6 305 222	5 814 521	6 198 411	89 196 091
21 531 511	19 311 025	16 721 297	15 339 004	13 661 361	13 433 589	14 322 457	193 875 056
14 548 854	13 167 933	11 261 398	10 212 521	8 982 657	8 881 470	9 468 011	131 569 741
9 842 009	9 075 091	8 059 594	7 186 230	6 271 425	6 059 824	6 577 979	88 855 338
22 776 830	19 927 390	16 195 324	13 905 998	12 879 099	12 829 415	13 913 909	190 002 839
12 374 987	11 080 051	9 510 385	8 566 724	7 782 149	8 082 747	8 802 118	112 358 069
7 618 917	7 483 047	6 468 585	5 524 495	5 069 617	5 104 433	5 552 073	71 020 954
16 709 697	15 941 790	13 662 817	11 806 472	11 101 628	11 489 377	12 495 964	156 633 553
3 875 407	3 606 706	3 171 451	2 908 840	2 826 836	2 892 242	3 202 987	38 050 876
4 618 321	4 393 302	3 714 998	3 192 187	3 136 128	3 447 646	3 967 583	44 646 387
—	—	—	—	—	—	—	—
251 860 749	228 046 284	200 989 727	181 634 086	166 482 103	164 841 385	175 924 901	2 316 639 437

Kesäkuu Juni <i>June</i>	Heinäkuu Juli <i>July</i>	Elokuu Augusti <i>August</i>	Syyskuu September <i>September</i>	Lokakuu Oktober <i>October</i>	Marraskuu November <i>November</i>	Joulukuu December <i>December</i>	Yhteensä Tillsammans <i>Total</i>
264 549	224 392	201 261	182 043	161 691	154 414	159 712	2 234 575
333 081	273 033	223 265	217 978	194 509	194 525	178 095	2 610 898
817 393	648 886	512 508	496 804	482 631	477 077	502 918	6 811 325
116 079	91 896	77 903	78 274	72 209	62 476	65 263	914 476
897 699	763 654	611 186	558 066	514 648	524 520	567 325	7 645 031
269 022	229 617	189 403	190 663	155 759	160 342	168 819	2 276 366
605 979	472 663	405 171	370 547	336 807	327 024	334 445	4 786 685
471 178	419 893	372 836	334 997	277 781	270 341	289 337	3 997 562
197 260	161 182	137 410	124 304	113 488	115 884	117 815	1 510 481
291 987	239 530	212 366	198 560	164 401	156 104	161 463	2 257 329
441 222	384 175	334 671	319 343	270 391	246 025	269 819	3 716 721
1 015 968	890 328	743 032	704 660	591 691	558 002	624 639	8 534 434
694 945	612 590	458 326	421 766	356 172	342 727	410 551	5 676 818
416 144	368 217	313 121	273 411	230 105	221 301	236 756	3 347 407
1 088 117	952 131	767 036	664 562	606 068	587 848	648 051	8 810 088
523 868	461 068	388 950	354 086	310 612	313 161	344 465	4 463 175
380 216	371 365	322 346	283 201	252 691	250 168	275 066	3 465 943
724 940	687 002	581 543	501 506	456 758	462 290	507 947	6 433 721
168 488	153 124	126 583	118 173	108 417	104 250	121 518	1 494 848
153 552	141 009	102 742	79 489	68 253	84 182	105 599	1 193 307
—	—	—	—	—	—	—	—
9 871 687	8 545 755	7 081 659	6 472 433	5 725 082	5 612 661	6 089 603	82 181 190

36. Meijereissä valmistettu juustoa (kg) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain vuonna 1959
Av mejerierna beredd ost (kg) per lantbrukssällskap och per månad år 1959
In the dairy plants produced cheese quantities (kg) per month by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Tammikuu Januari <i>January</i>	Helmikuu Februari <i>February</i>	Maaliskuu Mars <i>March</i>	Huhtikuu April <i>April</i>	Toukokuu Maj <i>May</i>
Uudenmaan läänin	215 140	182 537	212 691	291 528	368 393
Nylands svenska	87 727	77 910	86 680	97 367	125 567
Varsinais-Suomen	262 865	217 099	256 782	286 816	300 751
Finska Hushållningss.	63 402	55 914	62 990	78 386	100 665
Satakunnan	43 307	38 088	41 111	43 053	51 139
Hämeen-Satakunnan	78 068	64 485	74 714	101 405	133 782
Hämeen läänin	188 034	169 259	207 758	270 436	338 155
Itä-Hämeen	57 169	45 516	63 946	71 244	74 561
Kymenlaakson	251 724	208 644	226 550	290 719	388 228
Länsi-Karjalan	71 193	62 720	70 428	72 561	79 567
Mikkelin läänin	80 998	68 707	79 200	102 949	100 827
Kuopion	79 975	71 839	80 883	81 898	83 838
Pohjois-Karjalan	82 731	78 214	83 538	80 463	77 115
Keski-Suomen	59 696	49 964	65 138	82 715	87 654
Etelä-Pohjanmaan	79 925	76 786	78 202	80 829	91 536
Österbottens svenska	117 168	94 171	95 848	106 294	127 773
Keski-Pohjanmaan	24 549	22 236	27 988	27 752	29 001
Oulun l. Talousseura	100 911	82 917	89 981	113 191	145 377
Kajaanin	36 560	33 120	46 600	47 955	49 480
Peräpohjolan	52 002	45 949	49 508	49 173	49 789
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	2 033 144	1 751 075	2 000 536	2 376 734	2 803 198

37. Täysimaidon ja kerman käyttö meijereissä eri tarkoituksiin maanviljelysseuroittain vuonna 1959
Helmjök och grädde använd av mejerierna till olika ändamål per lantbrukssällskap år 1959
Whole milk and cream used to different means by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Täysimaidon käyttö Helmjökens användning <i>The use of whole milk</i> (litraa, liter, litres)				
	Voin- valmistukseen Till smörberedning <i>For buttermaking</i>	Emmental- juustojen val- mistukseen Till Emmental- ostberedning <i>For making of Emmentalcheese</i>	Pikkujuustojen valmistukseen Till smöost- beredning <i>For making of cheese of Dutch type</i>	Jäätelön- valmistukseen Till glassberedning <i>For making of ice-cream</i>	Muhtin tarkoituksiin Till andra ändamål <i>For other purposes</i>
Uudenmaan läänin	37 474 291	27 840 192	447 293	180 886	1 397 198
Nylands svenska	54 302 217	8 984 358	1 326 895	3 158 992	656 920
Varsinais-Suomen	130 021 097	15 087 867	11 342 885	542 286	282 692
Finska Hushållningss.	17 393 165	3 299 492	2 943 728	—	73 847
Satakunnan	139 930 736	5 199 698	—	—	153 499
Hämeen-Satakunnan	43 797 083	3 301 572	3 966 406	1 716 606	415 143
Hämeen läänin	88 150 834	8 334 415	10 752 226	10 500	1 632 699
Itä-Hämeen	77 429 083	2 186 755	3 832 900	—	1 859 590
Kymenlaakson	18 924 998	24 080 457	4 307 225	331 811	339 123
Länsi-Karjalan	41 767 138	7 026 260	—	—	1 014 751
Mikkelin läänin	66 032 245	2 667 200	4 401 993	370 630	1 034 851
Kuopion	155 188 763	6 364 021	1 082 400	351 893	1 391 914
Pohjois-Karjalan	102 980 335	2 552 420	3 846 605	5 650	3 043 894
Keski-Suomen	63 975 201	6 201 190	30 960	2 350	1 653
Etelä-Pohjanmaan	167 041 230	7 070 621	1 028 950	—	59 149
Österbottens svenska	82 359 883	3 016 960	5 387 330	58 412	16 600
Keski-Pohjanmaan	65 823 922	2 709 300	—	—	270
Oulun l. Talousseura	116 558 576	—	8 017 283	1 059 889	377 598
Kajaanin	29 122 240	—	3 223 877	—	—
Peräpohjolan	22 241 812	4 806 726	—	—	—
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	1 520 514 849	140 729 504	65 938 956	7 789 905	13 751 391

Kesäkuu Jun June	Heinäkuu Juli July	Elokuu Augusti August	Syyskuu September September	Lokakuu Oktober October	Marraskuu November November	Joulukuun December December	Yhteensä Tiliasammans Total
412 918	365 985	312 728	272 664	201 656	201 633	232 793	3 270 666
148 322	120 904	117 735	107 642	90 375	89 442	120 665	1 270 336
345 640	264 817	215 003	258 574	241 932	252 760	280 519	3 183 558
105 846	87 287	72 529	76 771	75 203	64 703	68 987	912 683
52 349	40 465	36 375	41 646	43 513	42 592	44 556	518 194
147 701	108 659	71 026	84 911	58 148	65 856	92 196	1 080 951
374 484	290 906	250 869	197 806	155 439	165 146	207 633	2 815 925
80 980	75 172	77 914	77 341	68 409	60 872	64 736	817 860
404 432	395 195	380 683	347 898	291 984	256 353	264 335	3 706 745
77 434	79 760	80 217	79 950	81 225	71 955	68 101	895 111
112 957	114 257	108 354	104 088	74 168	71 653	81 315	1 099 473
84 260	87 818	86 470	85 185	87 901	72 538	70 416	973 021
162 412	82 570	78 817	81 516	85 400	79 667	84 287	1 056 730
86 288	85 504	83 040	82 603	52 767	41 944	52 727	830 040
105 211	105 516	85 804	88 022	85 047	79 235	81 211	1 037 324
134 640	123 621	92 756	87 486	73 549	83 307	102 579	1 239 192
31 881	33 629	33 066	29 959	31 309	28 921	27 125	347 416
169 830	154 644	125 225	99 930	97 303	119 090	134 584	1 432 983
52 300	58 000	53 020	47 900	28 800	46 200	46 560	551 495
50 393	50 862	43 756	39 420	41 661	49 560	53 102	575 175
3 140 278	2 725 571	2 405 387	2 291 312	1 965 789	1 943 427	2 178 427	27 614 878

Myyty kulutukseen Sääd till konsumtion Sold for consumption				Kerman käyttö Gräddens användning The use of cream milk (rasva kg, fett kg, fat kg)			
Täysmaitoa Helmjök Whole milk	Vakiomaitoa Standardmjök Standard milk	Kermaa, rasva kg Grädde, fett kg Cream, fat kg	Toisille meijerille Till andra mejerier For other dairy plants		Voin valmistukseen Till smörberedning For buttermaking	Myyty kulutukseen Sääd till konsumtion Sold for consumption	Täydennys- kermana toi- sille meijerille Som komplet- teringsgräde till andra mejerier Completive cream for other dairy plants
			Täydennys- maitoa Komplette- ringsmjök Complettos milk	Täydennys- kermaa Komplette- ringsgräde Complettos cream (rasva kg, fett kg, fat kg)			
9 114 585	13 001 414	180 537	43 473 445	748 602	128 655	9 557	12 821
41 460 271	72 530 756	1 227 375	28 575 886	83 293	776	403 452	—
7 587 269	28 816 325	405 644	33 629 270	16 125	6 846	—	—
2 429 023	1 380 700	27 810	2 000	—	775	—	—
13 318 336	13 495 871	316 562	9 770 168	222 643	241 911	136	30 815
7 761 911	23 782 973	370 720	3 768 332	6 766	14 495	2 411	—
6 829 545	14 127 500	161 382	31 548 464	267 501	209 247	30 780	5 864
2 663 180	14 704 129	162 056	4 045 539	32 952	1 559	—	—
14 424 862	9 449 546	165 796	6 413 700	91 202	35 758	—	—
3 687 311	8 837 050	125 316	956 498	—	169	—	—
3 163 739	6 160 349	55 614	—	—	150 940	3 021	—
8 079 837	10 084 932	153 238	239 963	—	301 914	6 272	—
5 452 641	4 893 717	84 649	584 440	25 451	193 327	2 171	—
7 541 931	7 721 803	152 667	366 979	8 087	28 885	2 634	—
6 493 397	2 359 782	82 853	3 470 498	492	5 256	—	—
2 973 386	18 418 180	143 224	—	60 845	57 971	1 513	—
1 920 052	—	17 119	—	—	—	—	—
19 311 188	—	134 762	64 017	—	312 437	3 030	—
1 794 354	3 077 315	33 784	—	—	24 354	1 504	—
8 272 851	6 175 184	87 386	200 965	2 669	77 256	—	—
174 279 669	259 017 526	4 088 494	167 110 164	1 566 628	1 792 531	466 481	49 500

38. Kuorittua maitoa käytetty (1) meijereissä maanviljelysseuroittain vuonna 1959
 Skummjök använd (1) av mejerierna per lantbrukssällskap år 1959
 Skim milk used (1) in the dairy plants by agricultural societies in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Kuorittu maidon käyttö Skummjökens användning The use of skim milk	
	Palautettu karjanomistajille Återsänts till kreatursägarna Given back to cattle owners	Kaseinin ja kvarkin valmistukseen Till beredning av kasein och kvark For caseinmaking
Uudenmaan läänin	30 365 414	—
Nylands svenska	16 806 315	299 903
Varsinais-Suomen	97 801 594	—
Finska Hushållningss.	11 562 901	—
Satakunnan	133 207 697	—
Hämeen-Satakunnan	32 350 416	—
Hämeen läänin	57 221 295	—
Itä-Hämeen	45 137 542	—
Kymenlaakson	8 954 750	136 000
Länsi-Karjalan	31 022 208	—
Mikkelin läänin	51 332 578	702 000
Kuopion	118 480 236	—
Pohjois-Karjalan	73 884 305	—
Keski-Suomen	45 084 707	—
Etelä-Pohjanmaan	148 863 026	—
Österbottens svenska	64 588 858	—
Keski-Pohjanmaan	58 539 559	—
Oulun l. Talousseura	99 555 555	—
Kajaanin	20 876 173	—
Peräpohjolan	18 451 285	—
Lapin Maatalousseura	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	1 164 086 414	1 137 903

39. Sikojen luku meijereissä maanviljelysseuroittain 15. 6. ja 15. 12. vuonna 1959
 Antal svin i mejerierna per lantbrukssällskap 15. 6. och 15. 12. år 1959
 Number of hogs in the dairy plants by agricultural societies 15. 6. and 15. 12. in the year 1959

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Karjuja, yli 6 kk Galtar, över 6 mån Boars, over 6 months		Siitosemakotta, yli 6 kk Avelsuggor, över 6 mån Sows, over 6 months	
	15. 6.	15. 12.	15. 6.	15. 12.
Uudenmaan läänin	5	4	148	78
Nylands svenska	5	4	72	65
Varsinais-Suomen	3	3	47	45
Finska Hushållningss.	1	1	16	3
Satakunnan	—	—	—	—
Hämeen-Satakunnan	—	—	—	—
Hämeen läänin	2	2	128	114
Itä-Hämeen	—	—	—	—
Kymenlaakson	—	—	—	—
Länsi-Karjalan	—	—	—	—
Mikkelin läänin	—	—	—	—
Kuopion	2	—	4	—
Pohjois-Karjalan	—	—	—	—
Keski-Suomen	—	—	—	—
Etelä-Pohjanmaan	2	1	13	11
Österbottens svenska	2	2	58	63
Keski-Pohjanmaan	—	—	—	—
Oulun l. Talousseura	2	2	17	15
Kajaanin	—	—	—	—
Peräpohjolan	—	—	—	—
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	24	19	503	394

Maitopulverin valmistukseen Till beredning av mjölkpulver <i>For making of milk powder</i>	Meijerin sikalassa I mejeriets avinhus <i>In the pigsty of the dairy plant</i>	Myyty muita tarkoituksia varten Såld för andra ändamål <i>Sold for other means</i>
1 982 757	3 926 087	3 015 641
—	1 416 608	6 939 616
4 514 430	1 284 559	4 146 397
—	211 107	313 282
1 207 970	503 330	4 170 521
917 437	760 896	3 669 946
5 714 368	5 554 303	6 448 521
9 594 660	599 469	18 355 012
—	1 302 841	2 146 658
—	862 100	1 827 878
672 704	—	894 991
3 793 064	270 685	1 927 452
10 221 661	1 112 459	2 201 191
4 878 536	481 300	2 386 603
—	660 644	2 164 424
2 081 160	1 009 065	2 467 320
—	—	355 666
—	851 475	1 418 831
—	779 130	1 085 054
—	83 890	489 500
—	—	—
45 578 747	21 669 948	66 424 504

Lihotussikoja, yli 6 kk Gödsvin, över 6 mån <i>Fattening hogs, over 6 months</i>		Nuoria sikoja, 2—6 kk Ungsvin, 2—6 mån <i>Young hogs, 2—6 months</i>		Porsaita, alle 2 kk Grisar, under 2 mån <i>Pigs, under 2 months</i>	
15. 6.	15. 12.	15. 6.	15. 12.	15. 6.	15. 12.
2 685	1 313	5 999	5 078	1 816	1 945
2 593	1 821	2 635	2 588	787	577
1 887	1 355	4 950	2 476	753	527
528	494	1 093	1 127	74	46
220	180	1 775	1 535	112	207
176	54	358	600	45	115
3 253	1 476	5 699	4 494	443	496
227	220	530	502	146	153
1 173	1 208	3 703	2 719	1 214	1 296
—	—	989	871	929	840
—	—	—	—	—	—
250	153	989	400	179	200
100	—	215	260	—	—
—	—	1 089	1 221	—	—
602	483	1 107	1 106	332	371
740	585	1 135	1 212	564	917
—	—	—	—	—	—
166	12	1 076	1 318	94	71
—	—	520	438	73	90
145	109	843	780	—	—
—	—	—	—	—	—
14 745	9 463	34 705	28 725	7 561	7 851

40. Maitolitrasta (4 %:ksi muunnettu) meijereissä maksettu hinta (mk) maanviljelysseuroittain ja kuukausittain
 Av mejerierna betalad pris (mk) per liter mjölk (omräknad i 4 %-lg) per lantbrukssällskap och per månad
 Per milklitre (to 4 % calculated) paid price (mk) of dairy plants by agricultural societies per month in the

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Tammikuu Januari January	Helmikuu Februari February	Maaliskuu Mars March	Huhtikuu April April	Toukokuu Maj May
Uudenmaan läänin	30: 94	30: 93	30: 90	30: 16	29: 50
Nylands svenska	30: 84	30: 84	30: 81	29: 93	29: 52
Varsinais-Suomen	30: 23	30: 30	30: 28	29: 43	29: 27
Finska Hushållningss.	29: 58	29: 57	29: 40	29: 06	29: 12
Satakunnan	30: 05	30: 04	30: 05	29: 95	29: 85
Hämeen-Satakunnan	29: 95	30: 08	30: 02	29: 14	28: 64
Hämeen läänin	30: 60	30: 65	30: 64	29: 89	29: 20
Itä-Hämeen	30: 69	30: 65	30: 56	29: 87	29: 43
Kymenlaakson	30: 84	30: 82	30: 82	29: 73	29: 24
Länsi-Karjalan	30: 75	30: 71	30: 64	29: 96	29: 52
Mikkelin läänin	29: 73	29: 65	29: 56	29: 30	28: 52
Kuopion	29: 81	29: 54	29: 48	29: 41	29: 21
Pohjois-Karjalan	31: 16	30: 54	30: 14	29: 90	29: 82
Keski-Suomen	30: 02	29: 97	29: 96	29: 30	28: 89
Etelä-Pohjanmaan	30: 00	30: 04	30: 08	30: 16	30: 02
Österbottens svenska	29: 91	29: 74	29: 94	29: 85	29: 74
Keski-Pohjanmaan	31: 52	31: 58	31: 67	31: 81	31: 84
Oulun l. Talousseura	32: 09	32: 14	32: 09	32: 26	32: 10
Kajaanin	33: 00	32: 38	32: 30	32: 22	31: 73
Peräpohjolan	33: 21	33: 28	33: 44	33: 20	32: 79
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Whole country	30: 57	30: 52	30: 48	30: 07	29: 75

G. Yleiskatsauksia.

G. Översikter.

Seuraavissa taulukoissa esitetään vielä yleiskatsaukset tärkeimpien viljelykasvien pinta-alojen ja satojen

I följande tabeller anföres ännu översikter över utvecklingen beträffande de viktigaste odlingsväxternas

41. Tärkeimpien viljelykasvien alat, ha-sadot ja koko sadot sekä koko peltoala ja sato ryinä keskimäärin viisivuotis-
 De viktigaste odlingsväxternas arealer, ha-skördar och total-skördar samt hela åkerarealen och skörden i fe i
 The areas, hectare-yields and whole yields of the most important field crops and the whole arable land area and food

Ajanjakso Period Period	Syysvehnä Höstvete Winter wheat			Kevätvehnä Vårvete Spring wheat			Ruis Råg Rye			Ohra Korn Barley		
	Ala Areal ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons	Ala Areal ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons	Ala Areal ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons	Ala Areal ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons
1921—25 ...	8 652	1 445	12 499	5 832	1 306	7 617	234 006	1 228	287 457	110 558	1 139	125 884
1926—30 ...	9 961	1 643	16 364	6 070	1 444	8 762	218 519	1 383	302 155	111 715	1 307	146 006
1931—35 ...	18 155	1 827	33 173	21 850	1 615	35 285	230 518	1 528	352 333	126 310	1 421	179 520
1936—40 ...	25 655	1 857	47 444	95 331	1 638	156 107	222 813	1 457	324 709	120 823	1 483	179 169
1941—45 ...	12 031	1 352	16 272	117 890	1 255	148 009	165 060	1 158	191 146	123 565	1 163	143 759
1946—50 ...	15 135	1 687	25 537	159 298	1 419	225 970	143 562	1 337	192 001	129 797	1 360	176 491
1951—55 ...	17 956	1 749	31 420	121 602	1 528	183 868	95 894	1 463	141 389	157 233	1 618	254 578
1956	24 559	1 859	45 659	108 106	1 416	153 047	82 954	1 403	116 399	193 240	1 482	286 354
1957	23 670	1 529	36 197	89 538	1 569	140 509	85 432	1 348	115 197	220 478	1 578	347 944
1958	8 295	1 914	15 879	118 317	1 685	199 310	76 325	1 453	110 897	223 380	1 819	406 401
1959	19 862	2 137	42 440	119 341	1 677	200 169	103 330	1 568	162 041	232 869	1 424	331 666

vuonna 1959
år 1959
year 1959

Kesäkuu Juni June	Heinäkuu Juli July	Elokuu Augusti August	Syyskuu September September	Lokakuu Oktober October	Marraskuu November November	Joulukuu December December	Keskimäärin I medeltal In average
29: 50	29: 51	29: 50	31: 05	31: 63	31: 91	31: 99	30: 52
29: 53	29: 54	29: 54	30: 99	31: 47	31: 77	31: 77	30: 47
29: 34	29: 43	29: 61	31: 42	31: 69	31: 91	32: 17	30: 31
28: 70	28: 90	29: 12	30: 65	30: 61	31: 38	31: 40	29: 67
29: 80	29: 80	29: 95	31: 26	32: 10	32: 33	32: 26	30: 53
28: 51	28: 51	28: 59	30: 74	31: 26	31: 32	31: 33	29: 72
29: 17	29: 21	29: 36	31: 19	31: 58	31: 95	32: 04	30: 34
29: 51	29: 64	29: 80	31: 04	31: 42	31: 74	31: 83	30: 40
29: 24	29: 23	29: 23	30: 70	31: 29	31: 63	31: 70	30: 25
29: 48	29: 94	30: 00	31: 16	31: 83	32: 00	32: 09	30: 56
28: 61	29: 33	28: 93	30: 50	30: 96	31: 59	31: 59	29: 71
29: 15	29: 23	29: 56	31: 16	32: 22	32: 74	33: 01	30: 24
29: 66	29: 79	30: 68	32: 61	32: 76	33: 77	33: 76	31: 01
28: 94	28: 98	29: 10	30: 28	30: 66	31: 55	31: 58	29: 81
29: 98	29: 96	30: 17	31: 41	31: 74	31: 87	32: 15	30: 54
29: 44	29: 72	29: 77	30: 68	30: 93	30: 99	31: 02	30: 09
31: 70	31: 72	31: 59	33: 00	33: 11	33: 19	33: 22	32: 12
32: 06	32: 15	32: 32	33: 55	33: 79	33: 96	34: 17	32: 67
31: 73	31: 97	32: 14	33: 20	34: 21	35: 80	36: 03	32: 98
32: 30	32: 52	32: 54	34: 65	34: 94	34: 90	34: 98	33: 49
—	—	—	—	—	—	—	—
29: 71	29: 83	29: 96	31: 44	31: 93	32: 30	32: 41	30: 64

(taulukko 41) ja tärkeimpien kotieläinten (taulukko 42) kehitykseen viisivuotiskausina v:sta 1921 alkaen ja vajaalta viisivuotiskaudelta (1956—59) vuosittain.

arealer och skördar (tabell 41) och de viktigaste husdjurens antal (tabell 42) under femårsperioder med början från år 1921 och under den pågående femårsperioden årsvis (1956—59).

jaksoittain v:sta 1921 alkaen
medeltal per femårsperioder fr. o. m. år 1921
unit yield by periods of five years in average beginning from the year 1921

Kaura Havre Oats			Peruna Potatis Potato			Peltoheinä Vallhö Tame hay			Koko peltoala Hela åkerarealen The arable land area total ha	Rehuyksikkösato Fodereenhetskörd Food unit yield	
Ala Areal Area ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha, hectares	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Totalskörd Total yield to, ton, tons		Ry/ha F.u./ha	Koko sato Totalskörd Total yield ry 1 000 fe /u.
428 266	1 170	501 196	67 471	8 797	593 553	824 285	2 607	2 149 026	2 098 444	1 287	2 233 150
444 880	1 320	587 221	70 073	11 265	789 386	916 929	2 871	2 632 377	2 199 485	1 443	2 658 170
462 070	1 454	671 977	79 692	14 183	1 130 301	1 049 845	2 868	3 011 455	2 419 073	1 550	3 199 593
453 277	1 553	703 717	85 997	15 307	1 316 346	1 123 755	2 847	3 199 713	2 543 153	1 588	3 484 669
350 997	1 225	430 040	70 423	11 977	843 447	1 106 342	2 249	2 487 663	2 471 846	1 189	2 387 818
391 546	1 447	566 551	90 324	14 139	1 277 138	933 217	2 559	2 388 300	2 412 827	1 497	2 942 735
468 185	1 642	769 216	91 392	13 878	1 273 198	1 081 345	2 978	3 220 982	2 516 008	1 418	3 566 531
463 652	1 421	658 944	93 176	18 175	1 693 435	1 143 094	2 819	3 222 218	2 579 990	1 553	3 479 549
413 862	1 687	698 161	94 663	13 262	1 255 407	1 174 471	3 127	3 672 179	2 596 146	1 657	3 693 679
441 901	1 807	798 456	86 150	16 026	1 380 656	1 151 918	2 994	3 448 711	2 611 168	1 728	3 871 553
460 895	1 511	696 253	85 069	12 682	1 078 855	1 150 716	2 880	3 313 666	2 633 373	1 565	3 583 334

42. Tärkeimpien kotieläinten luku keskimäärin viisivuotijaksoittain v:sta 1921 alkaen
 De viktigaste husdjurens antal i medeltal per femårsperioder fr. o. m. år 1921
 The most important livestock numbers by periods of five years in average beginning from the year 1921

Ajanjakso Period Period	Hevosia Hästar Horses			Nautaeläimiä Nötkreatur Cattle					Lampaista Får Cheeps	Vuohia Getter Goats
	Hevosia 4 vuoden ja yll Hästar 4 år och över Horses, 4 years and over	Hevosia 3 vuoden ja alle Hästar 3 år och under Horses 3 years and under	Yhteensä hevosia Samman- lagt hästar Total horses	Sonneja Tjurur Bulls	Lehmiä Kor Cows	Hiehoja ja nuoria sonneja Kvigor och ungtjurur Heifers and steers	Vasikoita Kalvar Calves	Yhteensä nauta- eläimiä Samman- lagt nöt- kreatur Total Cattle		
1921—25 ¹⁾ ..	329 805	69 330	399 135	22 116	1 268 024	268 434	288 461	1 847 035	1 525 807	11 685
1926—30 ¹⁾ ..	332 239	48 610	380 849	21 831	1 273 055	264 486	281 319	1 840 691	1 196 351	10 812
1931—35 ¹⁾ ..	321 735	37 653	359 388	21 193	1 278 058	236 276	256 886	1 792 413	972 994	11 578
1936—40 ¹⁾ ..	310 503	65 678	376 181	20 730	1 313 364	246 664	269 733	1 850 491	987 028	10 513
1941—45 ²⁾ ..	289 540	75 043	364 583	15 441	1 106 906	205 414	356 456	1 684 217	832 751	7 018
1946—50 ³⁾ ..	318 054	73 655	391 709	12 925	1 067 747	204 467	317 639	1 602 778	1 073 311	7 776
1951—55 ³⁾ ..	314 913	30 851	345 764	9 246	1 158 953	228 712	455 477	1 852 388	975 572	4 705
1956 ³⁾	276 923	20 186	297 109	7 578	1 135 948	228 160	467 018	1 838 704	565 738	1 954
1957 ³⁾	255 670	19 676	275 346	5 870	1 138 260	212 407	488 207	1 844 744	457 460	2 486
1958 ³⁾	244 862	16 488	261 350	6 264	1 134 889	233 983	560 422	1 935 558	407 274	2 884
1959 ³⁾	234 508	19 236	253 744	6 289	1 121 202	242 906	578 839	1 949 236	380 811	3 571

¹⁾ Laskentapäivä 1/9 — Räkningdag 1/9 — Calculating day 1/9.
²⁾ " 1/3 — " 1/3 — " 1/3 (1950 15/6).
³⁾ " 15/6 — " 15/6 — " 15/6.

Summary.

In the year 1950 on the basis of Public Law(7/50) given January 13th of the same year the fifth Census of Agriculture was performed. In this Census of Agriculture, in addition to information descriptive of the general structure of agriculture, such data were especially gathered, which are published continuously in the annual statistics of agriculture. The data gathered in the Census of Agriculture thus forms the basis for statistical results counted during the years between

two different Censuses. It has been ordained in the 2 § of the statute (8/50), given on the basis of the 5 § of the Public Law on agricultural statistics that annual statistics have to be prepared about agriculture, as about weather conditions, plant growth, areas of agricultural land and yields, horticulture, livestock and slaughtering, fishing, dairy industry, and, if it seems to be necessary, about wages of agricultural workers. Statistics have to be prepared also on the functioning

Sikoja Svin Hogs						Poroja Benar Reindeers	Kanoja Höns Hens	Nautaykskötä Nötenheter Cattle units	
Karjuja Galtar Boars	Emakoita Moder- suggor Sows	Lihotus- sikoja Gödsvin Fattening hogs	Nuoria sikoja Ungsvin Young hogs	Porsaita Grisar Pigs	Yhteensä sikoja Samman- lagt svin Total hogs			Yhteensä Samman- lagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha äker Per 100 ha of arable land
5 596	39 869	117 922	129 290	85 067	377 744	59 964	1 137 299	2 340 636	111.5
5 434	42 672	140 109	133 018	82 312	403 545	62 202	1 502 910	2 307 306	104.9
5 427	48 853	162 190	172 332	71 404	460 206	90 892	2 759 324	2 293 902	94.8
5 025	51 661	144 082	194 278	75 355	470 401	96 058	2 653 797	2 348 637	92.4
3 466	48 930	31 936	125 075	56 012	265 419	114 264	1 304 290	1 994 446	80.7
2 993	55 398	44 755	175 157	71 205	349 508	83 308	2 144 898	2 052 196	85.1
2 678	52 152	52 892	242 969	109 972	460 663	143 031	3 762 575	2 208 308	87.8
2 283	54 035	39 727	220 426	119 203	435 674	151 701	3 816 721	2 069 044	79.7
2 157	59 627	44 039	259 771	168 655	534 249	162 296	3 907 419	2 057 185	79.2
2 509	55 505	46 717	263 631	165 648	534 010	170 293	4 158 763	2 072 440	79.4
2 361	44 678	29 712	243 362	146 805	466 918	171 077	3 342 082	2 014 876	76.5

of cow testing societies and reports given on crop outlooks during the summer months and on factors connected with them. The Department of Agriculture can decrease or increase the number of subjects studied.

The extent of the annual statistics and the methods of enquiry used have been briefly described in the publication »Annual Statistics of Agriculture 1951 and 1952» (The Official Statistics of Finland III, Agriculture, 46, 1955, pp. 96—99). In the year 1959, the

same methods have been used for the various enquiries as in the year 1953—58. The number of items and the method of presenting the results have been maintained.

Without going into greater detail as to the results, which are shown in the tables, it may be mentioned that on pages 5—6 they have been presented in the same order as in the publication (supplied with English headings). The reader should have no difficulty in understanding them and making use of them.